Remete Farkas László

Kereszt és valóság

REJTÉLYES ÉLMÉNYEK, avagy
Barangolás az élet ismeretlen ösvényein

Ezoterikus sorozat
7. könyv

Unitárius univerzalista segédlet
Vitaindító gyűjtemény

Hit
Hitelv
Hitvallás
Egyistenhit
Univerzalista
Pannon Unitárius
Ősevangélium
Megújulás
Ünnepek
Imák

KÉZIRAT
Budapest, 2008.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS 6

PANNON UNITÁRIUS UNIVERZALIZMUS 6

I. KÖZÖSSÉG 6

Küldetés 6

Elvárás 6

Együttműködés 7

Nyilatkozat 7

II. ARANYSZABÁLY 7

III. ALAPELVEK 7

IV. HITVALLÁSOK 8

1. Hiszek Egy Istenben! 8
2. Hiszek a Szent Szelemben! 8
3. Hiszek Tanítóinkban! 8
4. Hiszem a bűnbocsánatot! 8
5. Hiszem az örökéletet! 8
6. Hiszem hívatásunk erejét! 8
7. Hiszem közösségünk felemelkedését! 8

V. HITELVEK 8

1. Egy az Isten, de számtalan az Ő megnyilvánulása. 9
2. Isten a világot nekünk teremtette, azt magunknak építünk. 9
3. Tanítók – Isten szellemi küldöttei. 10
4. Értelmes hit és hívő értelem. 10
5. Segítsük egymást hitben és erőben. 11
6. Imádkozzunk lélekkel és értelemmel 12
8. Az Ember fejlődőképes közösségi lény 13
9. Az Ember hasonlatossá válhat Istenhez. 13
10. Az Ember felelősséggel szabadon dönthet. 14
11. Tetteinkért vállalnunk kell annak következményét. 14
12. Csak az bocsáthat meg nekünk, aki ellen vétkeztünk. 15
13. Testünk meghal, de lelkünk örökké él. 15

VI. KÉPZETEK 15

1. Pogány 15
2. Tisztátalanság 15
3. Angyalok 16
4. Gonosz lelkek 16
5. Ördögök 16
6. Démonok 16
7. Sátán 16
8. Pokol 16
9. Tisztítótűz (purgatórium) 16
10. Végítélet 16
11. Ember formájú Isten 16
12. Meghaló és feltámadó Isten 16
13. Szentháromság 16

VII. HITPARANCSOK 17

1. Fogadd be Istenedet! 17
2. Légy hű hitedhez! 17
3. Becsüld felebarátodat! 17
4. Tiszteld szüleidet, őseidet! 17

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

5. Tanítsd gyermekedet! 17
6. Ne törj házasságot! 17
7. Ne gyilkolj! 17
8. Ne lopj! 18
9. Ne tégy hamis tanúságot! 18
10. Ne kívánd felebarátodét! 18
UNITÁRIUS GYŰJTEMÉNY 18
1. Egyistenhívő vallások kinyilatkozásai 18
2. Unitárius imák és fohászok 20
ŐSI ÉVKÖRI ÜNNEPEK 28
1. Tavaszünnepek 28
2. Nyárünnepek 29
3. Őszünnep 30
4. Télünnep 31
A KERESZTÉNYSÉG KEZDETEI 32
1. Zsidó istenkép 32
2. Héber biblia 32
3. Keresztény istenkép 33
4. Zsidó-pogány kereszténység formálódása 33
5. Őskeresztény közösségek 33
6. Manicheizmus 35
SZENTÍRÁSOK 36
1. Ószövetség 36
2. Újszövetség 36
3. Apokrif evangéliumok 37
4. Iratok és értelmezések 37
EVANGÉLIUMOK HITELESSÉGE 37
1. Kétségek 37
2. Pontatlanságok 38
3. Fordítási zavarok 38
6. Betoldások célja 39
7. Evangéliumok keletkezése 39
8. Evangéliumi irányzatok 40
9. Hitelesség és elfogadottság 40
10. Manipulációk 40
11. Torzító hatások 41
12. Következtetés 42
13. Rekonstrukció 42
14. Feltételezés 42
FELTÉTELEZETT ŐSEVANGÉLIUM 43
1. RÉSZ 43
Bevezetés 43
Bemerítő János hirdetése 43
Jézus bemerítése 43
Jézus megkísértése 43
Jézus küldetése 43
Jézus első tanítványai 43
Jézus tekintélye 43
Megszállott kigyógyítása 44
Simon anyósának meggyógyítása 44
Betegek meggyógyítása 44
Jézus útra kel 44
Bőrbajos megtisztítása 44

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

2. RÉSZ 45
A béna meggyógyítása 45
Lévi meghívása 45
A böjt 45
Nyugalom napi kalászszedés 45
3. RÉSZ 46
A sorvadt kezű meggyógyítása 46
Jézus betegeket gyógyít 46
Tizenkettő kiválasztása 46
Farizeusok vádjai 46
Jézus rokonai 47
4. RÉSZ 47
Jézus a bárkából tanít 47
A magvető 47
Jézus a példázatokról 47
Példázat a mécsesről 47
Példázat a mértékről 47
Példázatok Isten hatalmáról 48
Vihar lecsendesítése 48
5. RÉSZ 48
A gerazai megszállott kigyógyítása 48
Vérfolyásos asszony meggyógyítása 49
Jairus lányának felkeltése 49
6. RÉSZ 50
Jézus szülőföldjén 50
Tizenkettő szétküldése 50
Első kenyérosztás 50
Jézus a fövenyen jár 51
Betegek gyógyítása 51
7. RÉSZ 51
Jézus a farizeusi hagyományokról 51
Kánaáni asszony meggyógyítása 52
Egy süket meggyógyítása 52
8. RÉSZ 52
Második kenyérosztás 52
Farizeusok jelet kérnek 53
Farizeusok hatása 53
Betszaidai vak meggyógyítása 53
Tanítványok vallomása 53
A szenvedés első megjövendölése 53
9. RÉSZ 54
Jézus színeváltozása 54
Illés eljöveteléről 54
Egy megszállott gyermek meggyógyítása 54
A szenvedés második megjövendölése 55
A Tizenkettő oktatása 55
10. RÉSZ 55
A házasság felbontása 55
Jézus és a gyermekek 56
Az örök élet ára 56
A gazdagság átka 56
A szenvedés harmadik megjövendölése 56

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Betániai ifjú beavatása....57
Zebedus fiainak kérése....57
A szolgálat fontossága....57
A jerikói vak meggyógyítása....57
11. RÉSZ....58
Jézus bevonulása Jeruzsálembe....58
A templomi árusok kiűzése....58
A bizalom és megbocsátás fontossága....58
Jézus hatalmáról....59
12. RÉSZ....59
Gyilkos szőlőművesek....59
Az adópénz....59
A feltámadásról....59
A fő parancsolat....60
Messiás, mint Dávid fia....60
Az írástudókról....60
Szegény asszony két fillérje....60
13. RÉSZ....61
Az eljövendőről....61
14. RÉSZ....61
Döntés Jézus elfogásáról....61
Betániai vacsora....61
Júdás árulása....61
Utolsó vacsora előkészítése....62
Jézus bejelenti elárultatását....62
Jézusi szövetség....62
Péter tagadásának megjövendölése....62
Jézus félelme....62
Jézus elfogatása....63
Péter megtagadja Jézust....63
15. RÉSZ....63
Jézus Pilátus előtt....63
Jézus kiszolgáltatása....64
Jézus kigúnyolása....64
Jézus keresztre feszítése....64
Jézus gyalázása....64
Jézus elmúlása....65
Jézus testének elhelyezése....65
16. RÉSZ....65
Jézus testének eltűnése....65

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Bevezetés

Az „unitárius” elnevezés az Isten(ség) oszthatatlan egységét valló egyistenhívőt jelent és ez a megfogalmazás először az 1600. évi lécfalvi országgyűlés vallási határozatában fordul elő. Az „egyetemes unitárius” hit lényege: minden ember üdvözül, mert mindenki az Isten(ség) gyermeke, származásától, hitétől és cselekedeteitől függetlenül.

PANNON UNITÁRIUS UNIVERZALIZMUS

Pannon Egységes Egyetemes Közösség (Pannonian Unitarian Universalist Community) 2007. szeptember 22-én *alakult*, Budapesten. *Szervező*: Farkas László (Remete Msc./Msh.) *Alapítók*: Pannon Rend Hagyományőrző Kör (pannon hagyomány), Világfa Kör (pannon wicca), Életfa Kör (pannon őshit). *Irányultság:* egyetemes, ezen belül a keresztény és a magyar-népi hit ápolása. *Működés kezdete:* 2008. január 1. *Működési forma*: virtuális és személyes kapcsolat.

A Pannon Egységes Egyetemes Közösség:

- *pannon* kultúrkörű, mert a Kárpát-medence hagyományait kívánja megőrizni;
- *unitárius* irányzatú, mert hitvallása: Egy az Isten, aki számtalan módon nyilvánulhat meg;
- *univerzális* irányultságú, mert alapelvei keretein belül nyitott bármely hitirányzat felé;
- *közösség*, mert önkéntes és önfenntartó szerveződésként őrzi függetlenségét.

A Pannon Egységes Egyetemes Közösség – élve „az egyesülésről szóló” 1989. évi II. törvény 1. § rendelkezésében biztosított jogával – nem bejegyzett közösségként működik. Közösség tagja lehet minden 18. életévét betöltött személy, aki két tag ajánlásával vagy felkérésével rendelkezik, valamint elfogadja a közösség céljait és elvárásait.

A Pannon Egységes Egyetemes Közösség jelképe: égő mécses

I. KÖZÖSSÉG

Cél: közösen törekedni életük közös megjobbítására egymás segítésével, folyamatos testi-lelki és szellemi-érzelmi fejlődésünk elősegítésével, felebaráti közösségek létrehozásával, a magyar hagyomány őrzésével.

Küldetés

Küldetés: az egyén és közösség harmonikus együttműködése érdekében olyan befogadó és egymással együttműködő közösségek léthozása, amelyek a szeretetre, az értelemre, a szabad-akaratra és az igazságosságra alapozva.

Elvárás

Közösségi célok:

– szolgálni a közösséget hitünk és szellemünk megerősítésével;
– a hagyományaink változatosságának és gazdagságának megőrzése;
– tagcsoportjaink között elősegíteni a kölcsönös támogatást;

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

– megismertetni eszméinket és elveinket;
– közös érdekeinket elősegítő – megértő és lelkiismeretes – példákkal szolgálni.

Közösségi elvárásaink:
– a lelkiismeret és az önálló gondolkodás szabadsága a hit kérdéseiben;
– az emberek értékének és méltóságának elismerése;
– igazság és együttérzés az emberi kapcsolatokban;
– felelős gondoskodás az emberi mértékekben;
– elkötelezettség a demokratikus alapelvek iránt.

Együttműködés

Közösségi együttműködéseink főbb területei:
– a különböző vallások közötti párbeszéd és tolerancia elmélyítése;
– a tagok közötti kapcsolat erősítése közös programokkal;
– a vizuális művészet, tánc, zene, irodalom alkalmazásának kiterjesztése;
– a népi hagyomány és kultúra értékeinek megőrzése;
– információ- és tapasztalatcsere, egymás kölcsönös megértése;
– közös rendezvények (előadások, bemutatók, szabadidős programok) szervezése.

Nyilatkozat

Közösségünk szellemiségében elfogadja az Unitáriusok és Univerzalisták Nemzetközi Tanácsa (ICUU) által megfogalmazott célokat és elvárásokat, amelyeket a tagjaink által elfogadott közösségi elvek alapján valósít meg.

II. ARANYSZABÁLY

Az elvárt emberi megnyilvánulások összefoglaló alapelve, amely valós helyzetekben segíti az eligazodást. Kifejezi, hogy cselekedeteinkkel hatunk környezetünkre, amely visszahat ránk.

Aranyszabály: „Azt tegyétek egymással, amit kölcsönösen és tiszta szívből akartok; de senkinek ne ártsatok.”

III. ALAPELVEK

Elvárások, amelyek teljesülése segíti az egyén és közösség közti harmonikus együttműködést.

Alapelvek: „Emberek lényegi egyenértékűsége és méltósága, egymás kölcsönös tisztelete.
Igazságosság, méltányosság és együttérzés az emberi kapcsolatokban.
Egymás elfogadása és a szellemi fejlődésre való ösztönzése.
Az igazság és az élet értelmének szabad és felelősségteljes keresése.
Lelkiismeretesség és demokratikus szellemiség közösségeinkben.
Célok elérése szeretetben, békében, szabadságban és igazságosságban.”

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

IV. HITVALLÁSOK

Hitet megalapozó és alapigazságnak elfogadott kinyilatkoztatások összefoglalása. Hiterősítő imádság, hűségnyilatkozat, amely összefogja és erősíti a hittestvérek közösségét.

1. Hiszek Egy Istenben!

Isten: A mindenség szellemi lényege, aki kinyilatkoztatásaiban ismerhető meg. Számtalan formában és szinten nyilvánulhat meg. A világ teremtője és fenntartója, teremtményeiről célirányosan gondoskodik. Lénye az emberi értelem felett áll.

2. Hiszek a Szent Szelemben!

Szent szellem: más irányzatoknál Szentlélek, Isten megnyilvánulása, amely által kapcsolatot tart teremtményeivel. Isten bennünk lakozó ereje, ezért mindenki annyira részesülhet adományaiban, amennyire képes ráhangolódni az isteni akaratra.

3. Hiszek Tanítóinkban!

Tanítóink: felvilágosult és bölcs valláserkölcsi mester, akiknek tanításai az Egy Istentől indíttatva (szent szellemtől sugalmazva) hagyományainkhoz és a jelen valóságához igazodva, tisztább vallásos meggyőződésre vezetnek.

4. Hiszem a bűnbocsánatot!

Bűnbocsánat: bűnt nem lehet nem-megtörténtté tenni. aki ellen vétkeztek, az bocsáthat meg. Aki felismeri, beismeri és jóváteszi vétkét, többet nem követi el, annak Isten is megbocsát.

5. Hiszem az örökéletet!

Örökélet: a halál bekövetkeztével a testből eltávozó lélek egyfajta létformája. Az élet örök, mert az életet hordozó lélek hallhatatlan. Halálunk után lelkünk tovább él Istenben.

6. Hiszem hívatásunk erejét!

Hívatásunk: erősíteni a hitet, táplálni a reményt, elmélyíteni a szeretetet és növelni a tudást, nyitottá tenni az embert a hit és az élet értékei iránt.

7. Hiszem közösségünk felemelkedését!

Közösségünk: hívő felebarátaink olyan önálló lelki közössége, ahol közösen gyakorolhatják hitüket. Az embertársi szeretet és szabad akarat szabályainak kiterjesztési lehetősége. Ilyen közösségünk a család, a kör és az ezek által formálódó egyház.

V. HITELVEK

Hitelvek: a hitvalláson túlmenő (kiegészítő, azokból következő) értelmező magyarázatok. Olyan vallási feltevések, amelyet minden hozzáértő gondolkodó önmaga is meghatározhat.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Elfogadásuk nem kötelező, de alkalmazásuk elősegíti egymás megértését, a közös gondolkodást és a közösségi összhang megteremtését.

1. Egy az Isten, de számtalan az Ő megnyilvánulása.

Isten (Istenség): legkülönbözőbb módon megnyilvánulhat, ezért a róla kialakított felfogások és ábrázolások – vallásonként, de még egyénenként is – jelentősen eltérnek. A hit Istenben fontosabb az Istenről kialakított bizonyíthatatlan feltételezéseknél. Alapvető az Istenhez való viszonyulás, róla alkotott kép ehhez legfeljebb segítséget nyújthat.

EGY ISTEN = OSZTHATATLAN ISTEN:
Istent több vallás is egységes egynek és kizárólagosnak feltételezi.

EGY ISTEN = FÉRFI-NŐ ASPEKTUSOKKAL:
Egyes természetvallások szerint Isten 2 különböző (férfi és nő) aspektusa külön isteni lényben nyilvánul(hat) meg.

EGY ISTEN = JÓ-ROSSZ ASPEKTUSOKKAL:
Egyes vallási elképzelések szerint az Egy Isten 2 különböző és egymást kiegészítő (Jó és Rossz) aspektusa külön isteni lényekben nyilvánul meg, és a Jó általában nagyobb hatalmú. Egyes elképzelések szerint a világ a két isten csatatere, de küzdelmük tetőpontján a világ rendje ismét helyreáll.

EGY ISTEN = HÁROM ISTENI SZEMÉLY:
Több vallási irányzat az Egy Istent három elkülönülő „isteni személy” egységeként jeleníti meg. A Szentháromság tétele szerint az Atya, a Fiú és a Szentlélek az Isten 3 aspektusainak (test, szellem, lélek) önálló személyiségű istenszerű kivetítődése. Más irányzat az Isten Atya, Anya és Fiú jellegű aspektusait különíti el 3 önálló isteni lényként.

EGY ISTEN = SOK ISTEN:
Egyes vallásokban Isten vagy hatóereje, a Szent szellem (Szentlélek) különböző aspektusai vagy megnyilvánulásai (Isten teremtményei vagy szimbólumai, máshol természeti jelenségek vagy tulajdonságok) önálló istenszerű lényként különülnek el. Általában a több isteni lény közül kiemelkedik a fő (az Igazi) Isten.

EGY ISTEN = ISTEN ÉS GYERMEKE (I):
Egyesek elképzelések szerint Istennek gyermeke(i) van, aki istentársként, félistenként vagy emberként jelenik meg. Szimbolikus kifejezésben: az Isten számára legkedvesebb emberi teremtmény, aki Istent képviseli (annak küldötte, prófétája) itt, a Földön. Más esetekben: az Istenfia kifejezés az Isten szolgálatát elfogadók, más esetben az Isten emberszerű teremtményeinek általánosító megnevezése.

2. Isten a világot nekünk teremtette, azt magunknak építünk.

Teremtés: Isten a világot nem egyszerre késznek és tökéletesnek, hanem célirányosan indíttatva fejlődőképesnek teremtette, gondviselésével biztosítva a világ működésének összhangját. A teremtő fejődés megvalósulása *Isten és ember* együttműködését igényli ahhoz, hogy a világ ne váljon szenvedésünk helyévé, hanem örömteli otthonunk lehessen. A teremtésről alkotott elképzelések valóságtartalma tükrözi keletkezési idejük tudományos színvonalát, ezért a teremtésről alkotott feltételezések bizonyíthatóság nélküli ütköztetésénél lényegesen fontosabb a teremtett értékek megőrzése.

TEREMTÉS, ALKOTÁS:
Az isteni megnyilvánulás egyik formája. A létrehozás, ezzel egyidejűleg a változási (fejlődési, átalakulási, leépülési) folyamatok megindítása. Teremtés és gondoskodás – isteni erény. Alkotás és megőrzés – emberi erény.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

TERMÉSZET TÖRVÉNYE:
A teremtett dolgok megnyilvánulásait és egymás közötti kapcsolatait meghatározó alapvető isteni elv.

GONDVISELÉS:
A teremtmények iránti isteni törődés és gondoskodás. Kifejeződhet: egyedi, közösségi, általános vagy egyetemleges szinten. Nem azonos a teremtmények öngondoskodásával.

3. Tanítók – Isten szellemi küldöttei.

Tanítók (próféták, apostolok, vallásalapítók): Isten és a hívők között közvetítő, karizmatikus személyek, akik tanításaikkal (isteni kinyilatkoztatást hordozó intelmekkel, jövendőmondással, szociális, erkölcsi, kultikus vagy politikai útmutatással) segítik közösségük életét, erkölcsi és hitbéli erősödését.

TANÍTÓ:
Isten spirituális küldötte, akik a szentlélek által sugalmazott isteni elvárásokat közvetítik közösségeik felé. Közülük kiemelkednek: *Imhotep* az egyiptomiaknál, *Zoroaszter* a perzsáknál, *Konfucius* és *Lao Ce* a kínaiaknál, *Mózes* és más *próféták* a zsidóknál, *Dzsina* és *Buddha* a hinduknál, *Mani* közel keleten és Közép-Ázsiában, *Mohamed* az muszlimoknál, *Bahá'u'lláh* a bahá'iknál stb. Keresztények *Jézus*t tekintik legfőbb tanítójuknak.

SZENTÍRÁSOK:
Isten küldöttei által a szentlélek sugalmazásával írt valláserkölcsi és tanító jellegű iratok. Ilyenek: *Avesta* a perzsáknál, *Lun yu* a kínaiaknál, *Tanakh* a zsidóknál, *Biblia* a keresztényeknél, *Korán* a muszlimoknál, stb.. Mivel emberi alkotások, ezért magukon viselik az akkori korok és szerzőik tévedéseit. Kinyilatkoztatásaik megértéséhez szükséges a nyelvezetük és szimbólumrendszerük, valamint társadalmi és történeti hátterük ismerete.

BIBLIA:
Zsidó tanítók és próféták, valamint keresztény evangélisták és apostolok megnyilvánulásainak gyűjteménye, amelyeket a keresztények isteni sugalmazásnak tekintenek.

APOKRIF IRATOK:
Vallási iratok, amelyek nem kerültek be a szent iratok hivatalos egyházi gyűjteményeibe, de hozzájárulhatnak a hit erősítéséhez és az igazság felismeréséhez. Ezek többsége misztikus vagy gnosztikus jellegű.

HAMIS TANÍTÓ:
Aki önmagát tanítóként fogadtatja el, de valójában nem Isten küldötte. Lelepleződik azzal, hogy szavaival és tetteivel megosztja a közösséget és előrelátásai nem teljesülnek. A hitet gyengíti, a reményt rombolja, szeretet és meggyőzés helyett erővel és tekintéllyel él. Azáltal lesz népszerű, hogy gondolkodás és erőfeszítés nélküli utakat kínál, a felelősség csökkentésével a szabadosságot erősíti, a kapcsolatok rombolásával az önzést táplálja.

4. Értelmes hit és hívő értelem.

Hit lényege: dogma nélküli cselekvő elfogadás, amelynek fontos feltétele szabad akarat, az önálló gondolkodás, élet és természet tisztelete, mások iránti türelem. Megnyilvánulása: nyitottság és fegyelmezett életvitel, tartalmas egyéni és közösségi élet, együttérzés és önzetlen segítés, megértő szeretet, felelősség és bizalom.

HIVŐ:
Más néven, hittestvér. Istenben hívő személy, aki törekszik arra, hogy az Aranyszabály szerint éljen. Elfogadja a hitelveket, de elutasítja a dogmákat. A tanításokat példának tekinti, de vallásos világszemléletét igyekszik összhangba hozni a tudományos eredményekkel és a történelmi-társadalmi valósággal.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

TANULÁS:

A hívő egyik legfontosabb kötelessége, a cselekvő hit és az önálló gondolkodás megalapozása, a hit letisztulásának forrása. A tudatos és felelős vallásosságra való felkészülés, és a dogma nélküli hitgyakorlás feltétele.

IMÁDKOZÁS:

Istennel való legszemélyesebb kapcsolat. Erőt és képességet kérő fohászkodás Istenhez feladataink ellátásához, terveink megvalósításához. Lehet köszönetnyilvánítás is. Beszélgetés és lelki közösség megélése Istennel, ezért az imák átélhetőbbek, ha egyéniek, szabadon formálódnak. Imádkozunk egymásért, családunkért, bárkiért.

KÖNYÖRGÉS:

Segítséget vagy támogatást kérő fohászkodás Istenhez olyan ügyekben, amelyeket túllépnek saját lehetőségeinken, nem ütközik természeti vagy erkölcsi-társadalmi törvényekkel, és másoknak nem ártunk vele.

BEVALLÁS:

Megbánást tanúsító fohászkodás Istenhez. Szembesülés és vezeklés tetteinkért, bűnbánat gyakorlása. Nem a bűn megvallása (hiszen Isten tud róla), és nem bűnbocsánat kérése (nem kérésre történik a megbocsátás), hanem belátó elismerése.

IMAHELY:

Az imádkozás, a könyörgés és bevallás = Isten és az imádkozó közös ügye. Ezért, – leszámítva a közös célú imákat – imádkozásra vonuljuk nyugodt és zavartalan helyre, ahol imánkat átélhetjük, kitárulkozhatunk.

5. Segítsük egymást hitben és erőben.

Vallás: közösségi szintre emelt hit. Lényege, az Isten és felebarát iránti szeretet. A lelkünk közös művelése annak érdekében, hogy hitünket erősítse, érzéseinket nemesítse, Isten és az ember szolgálatára buzdítson.

FELEBARÁT:

Minden helyzetben és állapotban hozzánk közeli, önzetlen, türelmes, megbocsájtó. személy,

KÖZÖSSÉG:

Más néven: kör, gyülekezet. Azonos hitelvet valló, egymással közvetlen kapcsolatban álló hívők cselekvő közössége. Önkéntes hitéleti szerveződés, amely keretében vallásukat gyakorolják, fejlesztik hitüket és tudásukat, szeretettel és önzetlenül segítik egymást. Közösségük elöljáróit maguk válasszák. Fontos feladata, hogy biztosítsa a lelki élet szabadságát és támogassa a közös célok elérésére irányuló egyéni megmozdulásokat.

KÖZÖSSÉGI ELÖLJÁRÓK:

A közösség felavatott tagjai közül különleges feladatokra kiválasztott hittestvérek, akik szervezik-vezetik a közösség munkáját. Legfontosabb elöljárók: lelkész, lelkésznő. Segítőiket maguk válasszák.

EGYHÁZ:

Azonos hitelvet valló hívek lelki összetartozásának és közösségeik együttműködésének szervezeti kifejeződése, amelyet választott közösségi küldötteik útján működtetnek, általuk hozzák meg közös döntéseiket. Szellemi kényszer nélkül segítse a közösségeket, uniformizált döntésekkel ne korlátozza a sokszínűséget.

TEMPLOM:

Más néven: közösségi imahely, szertartáshely. A közösségi hitélet nem igényli templom kialakítását. A hittestvérek bárhol összegyűlhetnek (akár kint a természetben is), ahol kényelmesen és zavartalanul gyakorolhatják hitüket. Kötelező felszerelés nincs, a közösség maga dönt imahelyének berendezéséről és csinosításáról.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

6. Imádkozzunk lélekkel és értelemmel

Szertartás: hagyományokon alapuló, alkalomhoz kötött valláserkölcsi cselekménysor. Fő célja a hit és bizalom, szeretet és közösségi összefogás erősítése, a spirituális elmélyülés fokozása, egymás tanítása és segítése.

GYŰLÉS:
Más néven istentisztelet, tisztelet. Közösségi spirituális összejövetelek, amelyek a közösség elfogadott általános keretrend szerint szerveződik. Célja: Módszerei: hatni az érzelemre, értelemre és az akaratra, a hittestvérek aktív közreműködésével.

SZERTARTÁSREND:
A gyűlések rendjén belül Szertartások rendjéről a közösség dönt, választott vezetőjük irányításával azokat közösen végzik. Leggyakoribb szertartások: beavatás, megtisztulás, szeretetvacsora, felavatás. Elterjedt mozzanatai: szertartáshely állítása, bevonulás, imák, felolvasás, alkalmi szöveg, ima, áldás, körmenet és kivonulás, szertartáshely bontása, szeretet-vendéglátás. Mozzanatok között: ének, zene (tánc), és kihirdetések.

SZERTARTÁSKÖNYV:
A közösség által elfogadott gyűlések és szertartások rendjének (alapelemek, mozzanatok sorrendek, eszközök, szövegek, énekek, rituálék, közösségi hitéleti rendezvények stb.) leírását, és a közösségi szabályok gyűjteményét foglalja össze.

SZERTARTÁSI TÁRGYAK:
A közösség ezekről szabadon dönthet. Általában: szertartáskönyv, a napi irat, abrosz, pohár, csengettyű, gyertya, palást. Kiegészítés: hangszerek, szeretetvacsorai kellék, gyászjelző.

SZIMBÓLUMOK:
A közösség ezekről is szabadon dönthet. Általában 3-4 szimbólum. Leggyakrabban: gyümölcs vagy kenyér (test), bor (vér) és víz (megtisztulás). Más felfogásban: kenyér vagy gyümölcs (hit), víz (remény), füstölő (szeretet) és égő gyertya (tudás). A szertartási tárgyak egy részének is tulajdoníthatunk szimbolikus értelmet, például: abrosz (föld-elem, hit), pohár (víz-elem, remény), harang vagy dob (levegő-elem, szeretet), gyertya (tűz-elem, fény, tudás). Esetenként: pálca vagy bot (fa-elem), kés (fém-elem).

KÖZÖSSÉGI ÜNNEPEK:
A hitéletet és közösség életképességét meghatározó közösségi események (pl.: beavatás), hithez és hitélethez kapcsolódó vallási ünnepek és jeles napok, illetve közös ünneplésre kiválasztott társadalmi ünnepek és közösségi események. Ezek számát és megünneplésük módját a közösség határozza meg.

7. Isten az embert együttműködésre teremtette.

Ember: Isten legkedvesebb teremtménye a Földön, amely bűntelenül, jóravaló képességekkel és szabad akarattal születik. Életében szellemileg gyarapodhat, hitében fejlődhet, erkölcsében erősödhet, és mások szolgálatában nemesedhet.

TEST:
Az ember anyagi megjelenési formája, egységet alkotva a lélekkel és az értelemmel.

LÉLEK:
Az ember spirituális lényege, a testben lakozó isteni életerő, a lelki érzékelés képessége. Gyakran tévesen használják a szellem kifejezés helyett (pl.: szent szellem helyett szentlélek)

ÉRTELEM:
A logikus gondolkodás képessége, a világot megismerő képesség.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

SZELLEMI TEST:
Az ember tudati lényege, a tudás és gondolkodás, illetve az akarat és ráhatás szellemi ereje.

ÉRZÉKI TEST:
Ember érzelemi és hangulati lényege, ösztön és indulat erejét, művészi hajlamot is jelentheti.

8. Az Ember fejlődőképes közösségi lény

Emberi erények: a szellemi lét alapvető szintjének megjelenési formája. Olyan tehetségek, amelyek meghatározzák az ember magatartását, önmagához, másokhoz és hitéhez való viszonyát. Gyakorlásuk elengedhetetlen a szellemi lét magasabb szintjének eléréséhez. Felsorolásuk irányzatonként eltérhet, gyakran keverednek az isteni erényekkel, általában 4 csoportba sorolhatók.

IGAZSÁGOSSÁG (iustitia):
Más néven: emberség, erény. Képesség arra, hogy őszintén és előítéletek nélkül egyensúlyba hozhassuk az eltérő álláspontokat, általános érvényűnek elfogadott elvek betartásával. Egyfajta normativitás kifeleződése cselekvést és személyt érintő helyzetekben.

MÉRTÉKLETESSÉG (temperantia):
Más néven: önuralom. Képesség arra, hogy mohóságunkat megfékezzük, ösztöneink és vágyaink kielégítését megszelídítsük, igényeinket összhangba hozzuk mások és önmagunk valódi érdekeivel. Nem azonos az önsanyargatással és a vágyak elnyomásával.

KITARTÁS (fortitudo):
Más néven: lelki erő, állhatatosság, bátorság. Képesség arra, hogy ne veszítsük el önuralmunkat és állandó irányításunk alatt tartsuk megnyilvánulásainkat, egyúttal legyőzzük félelmeinket és mérlegeljük aggodalmainkat.

BÖLCSESSÉG (prudentia, sapientia, sophia):
Más néven: okosság, vallásos érzület, hajlandóság. Képesség arra, hogy a megérzést és a megértést egyesítsük, az okokat felismerjük, az okozatokat kikövetkeztessük, a folyamatok mozgatóerőit felfedezzük, a várható következményekre ráérezzünk.

9. Az Ember hasonlatossá válhat Istenhez.

Isteni erények a szellemi lét magasabb szintű megjelenése. Olyan – Istentől származó – emberi képességek, amelyek gyakorlás, törekvés és az isteni kegyelem által érhetők el. Ezek száma 3 (hit, remény és szeretet) vagy 4 (hit, remény, szeretet és tudás).

HIT, HŰSÉG (pistis):
Érzékfeletti bizonyosság, megtapasztalás által. Meggyőződés Isten létezéséről, bizalom Istenben, amely által kapcsolatot létesítünk vele. Hinni csak abban lehet, amiről még nincs bizonyosságunk. Nem azonos a vakhittel és a hiszékenységgel, sem a teljes megalkuvással vagy az abszolút engedelmességgel.

REMÉNY, VÁRAKOZÁS (elpis):
Bizodalom valamilyen jövőbeli jó vagy rossz esemény bekövetkeztésre. Vagy, az ember vágyakozása az után, hogy valóra váljon az, amiben hisz, és ezért képes is tenni. Más felfogás szerint hitcél eléréséhez szükséges belső spirituális mozgatóerő.

GONDOSKODÓ SZERETET (agape):
Képesség arra, hogy embertársainkkal és önmagunkkal békességben éljünk. Más elképzelés szerint az isteni gondoskodás rajtunk keresztül történő kifejeződése. Több és önzetlenebb, mint a rokoni vagy családi szeretet (sztorgé), a baráti szeretet (filia), az érzéki szeretet (erosz), vagy a szíves vendéglátás (xénia)

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

TUDÁS (gnószis):

A megszerzett ismeretek, gyakorlatok, tapasztalatok és következtetések összessége. Szűkebb értelemben remélt és szeretettel alátámasztott hitcél eléréséhez szükséges titkok megismerése.

10. Az Ember felelősséggel szabadon dönthet.

Szabadakarat: a teremtő fejlődés elve alapján Isten nem jót vagy rosszat ad, hanem lehetőségeket, amelyek közül az ember saját felelősségére szabadon választhat. Az bölcsesség és igazságosság egyik megnyilvánulása, hiszen szabadakarat nélkül az erkölcsi felelősség, a bűn és bűnbocsánat igazságtartalma értelmét vesztené.

ÉRZELEM:

Lelki adottság, amely segítségével a külső és belső érzékelésünk érzeteivel és reakcióival átéljük viszonyunkat önmagunkkal, felebarátunkkal, világgal és Istennel. A hit erősítője.

ÉRTELEM:

Lelki adottság, melynek segítségével ismereteket szerzünk, gondolkozunk és ítéleteket alkotunk önmagunkról, felebarátunkról, a világról és Istenről. Az értelem a hit lámpása.

JÓ ÉS ROSSZ:

Viszonylagos fogalmak, a vallásban a tettek és történések egyfajta erkölcsi vagy értékelése, amely nagyban függ az adott közösség értékítéletétől, szokásaitól, valláserkölcsi és társadalmi elvárásoktól, szabályoknak való megfelelésektől.

LELKIISMERET:

Lelki adottság, mely elfogadott mértékeink szerint megítéli cselekedeteinket, buzdít a jóra és hasznosra, a rossztól és a károstól pedig igyekszik visszatartani. A lelkiismeret jutalmaz, ha jót teszünk, vádol, ha rosszat. Más elgondolás szerint a bennünk megszólaló isteni hang.

11. Tetteinkért vállalnunk kell annak következményét.

Tettek következménye: a tettek és megnyilvánulások következményekkel járnak, amelyek visszahullnak az elkövetőre. Ezáltal élete során mindenki elnyeri jutalmát vagy büntetését. A következmények jellege igazodik a tett jellegéhez.

CSELEKEDET:

A szabadakarat megnyilvánulása tettekben, amely tudatosságot és felelőséget feltételez.

JUTALMAZÁS-BÜNTETÉS:

Isten figyelemmel kíséri mindenki életét és cselekedeteit, és a földi élete során mindenki megkapja jutalmát vagy büntetését, érdeme szerint. Vagyis, haláláig mindenki kiegyenlíti a saját számláját. Ezért nincs ésszerű oka a túlvilági büntetésnek.

KÍSÉRTÉS:

Vágyakozás valamilyen bűn elkövetésére, vagy másoknak ártó megnyilvánulásokra.

BŰN:

Erkölcsi norma tudatos megszegése. A szabadakaratú ember által elkövetett személyes, szándékos és céltudatos rossz cselekedet, vagy elmulasztott jó cselekedet, kötelezettségeink megszegése vagy elmulasztása. Senki sem születik bűnösnek, csak azzá válhat. Az elkövetett bűn másra nem hárítható. Nem örökölhető, de következményei kihathatnak az utódokra.

BŰNHŐDÉS:

A bűn következményeinek elviselése, a kiszabott büntetés elszenvedése. A bűnhődés összességében arányos a bűnnel. A bűnhődés többszörösen meghaladhatja a bűnt mértékét, de az örök kárhozat feltételezése már ellentmondana az isteni igazságosságnak és szeretetnek.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

12. Csak az bocsáthat meg nekünk, aki ellen vétkeztünk.

Engesztelés: bűnbocsánathoz a vétkezőnek kell kezdeményeznie a bűnbocsánatot, és ki kell engesztelnie azt, aki ellen vétkezett.

BŰNBÁNAT:
Ha *felismerjük* tettünk súlyát, *bevalljuk* vétkünket annak, aki ellen vétkeztünk, *megbánjuk* tettünket és *kiengeszteljük* őt, csak akkor teljes a bűnbánatunk, csak akkor számíthatunk bűnbocsánatra.

BŰNBOCSÁNAT:
Csak az bocsáthat meg, aki ellen vétkeztünk: ha Isten ellen, akkor Isten, ha önmagunk ellen, mi magunk, ha felebarátunk ellen, felebarátunk. Bűneink bocsánatát csak bűnbánattal érdemelhetjük ki.

13. Testünk meghal, de lelkünk örökké él.

Halál utáni élet: az örök élet a hit reménye. Az ember földi-anyagi életnek befejeződésével a lélek – egy másik létsíkon – tovább él, Isten közelében, egyfajta együttélésben Istennel.

TÚLVILÁG:
Más néven: Menny, Mennyek országa. Isten és testből eltávozott lelkek közös, hitbéli lakóhelye. Kialakított képzeteik nevelési-valláserkölcsi célzatúak. A földi élet során már átélt következmények után és jóvátétel lehetősége nélkül, az ott feltételezett jutalmazás vagy büntetés ellentmondana az igazságosság, a szeretet és megbocsátás eszméjével.

HALÁL:
Az emberi élet elkerülhetetlen, kiküszöbölhetetlen valósága, az anyagi létforma megszűnése, az emberi lélek eltávozása után. Átvitt értelemben: a földi élet befejezése és a lelki feltámadás, vagyis a lélek másfajta létének megkezdése.

FELTÁMADÁS:
Szimbolikus fogalom, amely nem a holt test feltámadására, hanem a lélek új életkezdésére (más formában történő továbbélésére) utal.

ÚJJÁSZÜLETÉS:
Szimbolikus fogalom, amely nem a test újjászületésére (reinkarnációjára), hanem a lélek rituális megújulására utal. Régen a beavatás lényeges eleme volt a régi ÉN halála és az új ÉN megszületésének rituáléja.

VI. KÉPZETEK

Képzetek: olyan általánosított vagy leegyszerűsített szemléleti képek (fogalmak, jelképek) amelyek formájukban vagy tévedéseikben visszatükrözik az adott közösség világképét és tapasztalatait, igazodva kultúrájukhoz, erkölcsi felfogásaikhoz és reménybeli elvárásaikhoz.

1. Pogány

Eredeti értelemben vidéki, civil, nem keresztény hitű. Mai értelemben gyakran többistenhívőt is. Bibliai fordításban gyakran tévesen ekként fordítva a *gojim* (nem zsidó) is.

2. Tisztátalanság

Az ember számára vélt vagy valós veszélyhelyzetet jelentő állapot. Oka lehet szervműködési, higiéniai probléma, bizonyos betegség, közösség által elfogadott tilalom vagy tabu-sértés.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

3. Angyalok

Valóságban nem létező mitikus lények, a Szent Szellem (ember számára érzékelhetőnek tartott) megjelenési formája, megszemélyesítője. Más elképzelés szerint Istenhez és emberhez egyaránt hasonló, Isten által teremtett, vele együttműködő és örökéletű szellemi lények, akik az anyagi világban (ember számára is látható módon) képesek különböző formákban megjelenni. Gnosztikusoknál az angyalok a természet hasznos erőinek és gyógyító elemeinek egyfajta allegorikus megjelenítői (pl.: Nap Angyala, Víz Angyala, Levegő Angyala).

4. Gonosz lelkek

Valóságban nem létező mitikus lények. Az ártó erők megszemélyesítői, egyes ideg- és elmebetegségek okozói (lásd: ördögök). Másik megnevezésük: tisztátalan lelkek.

5. Ördögök

Valóságban nem létező, a gonosz lelkeket jelképező mitikus lények. A gonosz lelkek és ártó erők másfajta megnevezése. Betegség, zavart lelki állapot, vagy tisztátalanság okozói.

6. Démonok

Valóságban nem létező, embernek vagy más teremtményeknek ártó gonosz szellemek, esetleg más vallások istenségeit jelképező mitikus lények (gonosz szellemek).

7. Sátán

Valóságban nem létező, ártó szándékot jelképező lény. Bukott angyalként, a képzelt pokol uraként vagy a gonosz lelkek (ártó erők) fejedelmeként is szerepel.

8. Pokol

Valóságban nem létező hely. Egyes irányzat szerint a rossz lelkek és szellemek/lények örök bűnhődésére kijelölt túlvilági hely, vagy az emberi lélek egyfajta szenvedéses állapota.

9. Tisztítótűz (purgatórium)

Valóságban nem létező hely. Egyes felfogás szerint – időszakos szenvedés során – a lélek itt megtisztulhat annyira, hogy bejuthasson a mennybe (vagy reinkarnálódhat).

10. Végítélet

Elterjedt keresztény hittétel egy végső – élőkre és holtakra kiterjedő – ítéletről, ahol Isten és Jézus ítélkezik, hit és cselekedet szerint. Korabeli hittérítő és fegyelmező „meggyőző érv”.

11. Ember formájú Isten

Egyes felfogások szerint az Isten emberi formában is megjelenhet. Az erre vonatkozó utalások többféleképpen értelmezhetők, illetve kétségesek vagy szimbolikusan is érthetők.

12. Meghaló és feltámadó Isten

Egyes vélelmezések szerint némelyik isten (istenszerű lény) meghalhat, majd feltámadhat. Erre vonatkozóan az írások és értelmezések ellentmondásosak.

13. Szentháromság

Elterjedt keresztény hittétel arról, hogy az Isten: három isteni személy (Atya, Fiú Szentlélek) egyfajta egyesülése. Hasonló a gnosztikus istenségkép (Égi Atya, Földanya, Fiú) is.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

VII. HITPARANCSOK

Hitparancsok: a hiterkölcs olyan általános érvényű parancsai, amelyek egyetemlegesnek tekinthetők, függetlenül a hívő vallásoktól és társadalmi betagozódásától. A különbségek nem vallási, hanem rituális, szokás- és erkölcsi jellegűek, értelmezésük és kiterjesztésük eltérhet.

1. Fogadd be Istenedet!

Az Isten (istenség) és ember viszonya a különböző vallásokban lényegileg hasonló, de formája és tartalma alapján eltérő, alá-fölérendeltségi vagy egyfajta szülő-gyermek viszony. A bibliában erre a „szeresd a te Istenedet" kijelezéshez hasonlót használják, holott ez fordítási zavar, mert az eredeti görög szövegben az „agape" nem szeretetet, hanem szeretetteljes önzetlenséget, befogadást, vendéglátást jelent.

2. Légy hű hitedhez!

Ezt mindegyik elvárja híveitől. Ugyanakkor, a konkrét hitéleti elvárások igen csak eltérőek és gyakran keretjellegűek, a különböző vallások, csoportok vagy népek keretein belül jelentős eltérést mutathatnak. Különösen jól érzékelhető ez a szertartások sokféleségénél.

3. Becsüld felebarátodat!

Biblia ezt a „szeresd felebarátodat…" kifejezéssel egyértelműsíti, amely szintén fordítási hiba eredménye, ugyanis az eredeti görög szövegben a „filia" nem szeretetet, hanem testvéri, családi viszonyt, gyakorlatias érdekeken alapuló együttműködést jelent.

4. Tiszteld szüleidet, őseidet!

Különböző vallások szent szövegeinek fordításában alkalmazott „tiszteld" kifejezés nem fejezi ki pontosan a parancsolat igazi lényegét. Legtöbb vallásban ez a viselkedési parancs túlmutat a *biológiai* (apa és anya) szülők tiszteletén. Magukba foglalják az öreg-elesett szüleikről való gondoskodást, a *szellemi* „szülők" (ősök, mesterek, tanítók) tiszteletét és *társadalmi* „szülők" (választott vezetők, elöljárók) iránti tiszteletet és engedelmességet is.

5. Tanítsd gyermekedet!

Ez annyira egyértelmű parancs, hogy szinte egyik vallás sem írja elő önálló parancsformában, ugyanakkor számtalan intelemben utalnak az ifjak felkészítésére, hagyományok átadására, a helyes és illendő viselkedés elsajátítására, erkölcsös életre stb.

6. Ne törj házasságot!

A leginkább félreérthető vagy félremagyarázható parancsolat, amely gyakran összemosódik az éppen aktuális társadalmi és vallási erkölcsi elvárásokkal. Valójában nem „házassági kapcsolat törését" tiltja, hanem a „házasság szokáshagyományának törését". Ez a parancs ugyanis, általános jelleggel tiltja bizonyos közelségű rokonok, ellentétes neműek, éretlen vagy alkalmatlan személy házasságát, és a poligámiát is (amelyet némely vallás engedélyez).

7. Ne gyilkolj!

Ez a tilalom minden vallásban fellelhető, beletartozik az öngyilkosságtilalma is. Ugyanakkor értelmezésük széles skálán mozoghat. Amiben a vallások általában megegyeznek az, hogy az ölés tilalma nem vonatkozik az önvédelemre, a közösség és az elesettek életének védelmére.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

8. Ne lopj!

Egyik legáltalánosabb érvényű és talán legegységesebb értelmezésű parancs. Értelmezése széles körű, magába foglalja a vagyon elleni cselekményeket, az emberrablást, jogfosztást.

9. Ne tégy hamis tanúságot!

E parancsolathoz hasonló szinte minden vallásban fellelhető, részben eltérő értelmezéssel. Az értelmezés itt is szélesebb körű, mert a rágalmazás és becsületsértés tilalmát is jelenti.

10. Ne kívánd felebarátodét!

A parancsolat a „saját és felebarát kör" kapcsolati, tulajdoni és családi békéjének védelmét szolgálja. A „kíván" régebbi értelme nemcsak belső vágyat, hanem érzékelhető rosszindulatot (irigységet, akadályozást, áskálódást) jelenthetett. Keleti vallások a hasonló parancsokkal egyfajta mértékletességet és szerénységet várnak el hívőiktől. E parancsban a „felebarát" értelmezése tág lehet, kiterjedhet akár egyszélesebb közösségre, nemzetre is.

UNITÁRIUS GYŰJTEMÉNY

1. Egyistenhívő vallások kinyilatkozásai

Vallás: Ámon vallás hívői
Korszak: i.e. XIV. század. Egyiptom
„Mily sokfélék a te alakjaid, de titok ez az emberek előtt. Egyetlen Isten, akihez nincsen hasonló!" (részlet a Naphimnuszból)

Vallás: Zsidó
Korszak: i.e. XII. századtól
„Tudd meg azért ma, és szívleld meg: az ÚR az Isten fenn a mennyben és lenn a földön, nincs más!" (Tóra, Dev 4.39)

Vallás: Brahmanista, Krisnahívő
Korszak: i.e. IX. századtól
„Te vagy az eredeti Személy, a Legfelsőbb Isten, a megnyilvánult kozmikus világ egyetlen oltalma." **(**Bhagavad-Gíta 11.38)

Vallás: Buddhista
Korszak: i.e. V. századtól
„Nem könnyű dolog a sok [vallási] rendszerből kiválasztani a helyeset; az egyik ezt választja, a másik azt, a bölcs – egyiket sem." (Buddha)

Vallás: Zoroasztriánus, párszi
Korszak: i.e. VI. századtól
„Nagy az Isten, mindenütt van Ő! Vajon hova is rejtőzhetnénk el előle?!"
(Zoroaszter: Zendaveszta 45.4.5)

Vallás: Konfuciánus
Korszak: i.e. V. századtól
„Természetük révén az emberek közel állnak egymáshoz, csak szokásaik révén kerülnek egymástól távol." (Konfuciusz)

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Vallás: Taoista, kínai univerzalista
Korszak: i.e. IV. századtól

„Az ember a föld törvényeit követi, a föld az ég (Isten, magasság ura) törvényeit követi, az ég a tao törvényeit (egység elvét) követi, a tao pedig a rendet (természet törvényeit) követi." (Lao-Ce: Tao-te-king 25.)

Vallás: Görög cinikus
Korszak: i.e. V-IV. századtól

„Az emberek képzete szerint sok isten van, de a természet szerint csak egy" (Antiszthenész)

Vallás: Őskeresztény
Korszak: I. századtól

„Egy az Istene és Atyja mindeneknek; ő van mindenek felett, és mindenek által, és mindenekben. (Biblia, Ef 4,6, XVI. szd.)

Vallás: Római zsidó-keresztény
Korszak: I. századtól

„Vajon ki látta az Úr gondolatait, s tanácsot ki adott neki? Ki kölcsönzött neki, hogy visszakövetelhetné tőle? Minden belőle, általa és érte van. Dicsőség neki mindörökké! Ámen. (Róm 11.34-36)

Vallás: Antitrinitárius
Korszak: I. századtól

„Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus," (Biblia 1Tim 2,5)

Vallás: Maincheizmus
Korszak: III-XV. század

„Ha Isten teremtette a gonoszt és jót és Krisztust és Sátánt… akkor ki küldte Jézust, erőt adva neki… és feladatot amíg a zsidók meg nem ölték…" (Zsoltár Jézushoz V.)

Vallás: Muszlim
Korszak: VII. századtól

„Mondd, Egy az Isten (Allah), Isten az Örökkévaló. Nem nemzett és nem nemzetett, nincs hozzá hasonló." (Korán 112:1-3)

Vallás: Muszlim
Korszak: VIII. századtól

„Tanúsítom, hogy nincs más isten Allahon kívül, és tanúsítom, hogy Mohamed Isten küldötte." (Muszlim hitvallás alaptétele)

Vallás: Ősmagyar, baskír
Korszak: VIII-X. század

„… tizenkét istenszerű lényben hisznek, de az égben lakozó Úristent mindennél feljebb valónak tartják." (Ibn Fozlán arab tudósító, 920. körül)

Vallás: Drúzok
Korszak: I. századtól (drúz reinkarnációs siíta muzulmánok)

„Bizodalmam van abban, hogy Moula Al-Hakim maga a magányos Isten, akinek nincs párja és mindenek felett áll… és aki fiaként elkötelezi néki magát és lelkét, ép testben és lélekben, kényszer nélkül engedelmességet fogadva, hogy megtagad minden hitvallást és fogadalmat, legkülönbféle vallást és hitet…" (Drúz beavatási fogadalom)

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Vallás: Szikh
Korszak: XVII. századtól

„Egy Isten van. A neve Örök Igazság. Minden dolgok Teremtője és mindent átható Lélek.” (Siri Guru Granth Sahib 1.1-3)

Vallás: Babizmus
Korszak: XIX. századtól

„Az egy igaz Isten örök időktől létezik, és létezni is fog örök időkig.” (Bahá’u’lláh)

Vallás: Bahá’í
Korszak: XIX. szd.-tól)

„Semmi kétség sem lehet arra nézve, hogy a föld népei, bármilyen fajúak vagy vallásúak is, ösztönzésüket egyetlen mennyei Forrásból nyerik, és ugyanazon Isten alattvalói.” (Abdu’l-Bahá)

Vallás: Biblikus unitárius
Korszak: XX. századtól

„Az igazság szeretetében és Jézus szellemében egyesüljünk, hogy imádjuk az Egy Istent és szolgáljuk az embereket.” (Unitárius credo)

Vallás: Kaodaizmus
Korszak: XX. század

„Legfelső Uralkodó, az Én vagyok. A Buddhák legrégebbike, az Én vagyok. Sákjamuni, az Én vagyok. Jézus-Krisztus, az Én vagyok. Most felveszem a Cao Đài nevet, hogy egy új vallást tanítsak”. (Bảo Đại vietnami császár 1980)

2. Unitárius imák és fohászok

Himnusz a Naphoz

Korszak: i.e. XV-XIV. század (babiloni-akkád)

Mi Urunk, aki eloszlatod a sötétséget és megvilágosítod az ember arcát, kegyelmes isten vagy te: fölegyenesíted a meghajoltat, véded a gyöngét.
A föld fiai mindenütt a te fénylő orcádra tekintenek!
Jöttödkor egyugyanazon hang mozdul minden élő torkában, s a fejek is egyféleképpen emelkednek, amikor első sugárkévéid fölizzanak.
Keltedet mindenek örvendezve és ujjongva köszöntik.
Te vagy a távoli egek határán kibomló fény, te vagy a föld peremén lobogó égi máglya.
Ha csak reád pillantunk, halandó szívünk belereszket!
Ámen.

Napisten himnusza

Korszak: i.e. XIV. század (egyiptomi)

A létezők létrehozója, a lények alkotója, Nagykirály és az istenek feje, magasztaljuk akaratodat, ahogy megalkottál bennünket, mi belőled készíttettünk, aki szültél minket, magasztalunk téged bennünk levő dicsőségedért.

Fohász

Korszak: i.e. VI. század (zoroasztrián, párszi)

Te egyedül való, mindeneket te magadból kormányzó Isten!
Add, hogy viruljon’ ez a föld kacagó örömmel,

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Add, hogy hála telt szívvel örülni tudjunk annak!
De honnan vesszük az örömöt is, mond, hanemha Tőled?
A főidet is és mindeneket öleld óh magadhoz, én édes Istenem!
Hallom a föld szavát: Uram, teremtőm! Virulni akarok!

Kiengesztelő** (67.) **zsoltár
Korszak: i.e. VI-III. század (héber)

Legyen kegyelmes hozzánk az Isten, áldjon meg bennünket, és ragyogtassa ránk orcáját!
Ismerjék meg utadat a földön, szabadításodat a népek között!
Magasztaljanak a népek, ó Isten, magasztaljon minden nép!
Örüljenek, ujjongjanak a nemzetek, mert pártatlanul ítéled a népeket, és vezeted a nemzeteket a földön.
Magasztaljanak a népek, ó Isten, magasztaljon minden nép!
Meghozta termését a föld, megáld bennünket Istenünk, az Isten.
Megáld bennünket az Isten, féljék őt mindenütt a földön!

A megnevezhetetlen
Korszak: i.e. IV. század (kínai univerzalista, Lao-ce Nagy Szelleme alapján)

Feléje nézünk és nem látjuk, Ő a megismerhetetlen.
Feléje figyelünk és nem halljuk, Ő a felfoghatatlan.
Utána nyúlunk és nem érjük el, Ő a megfoghatatlan.
Lényének háromsága szétválaszthatatlan,
csak egymásba fonódó egységként ismerhetjük meg.
Felülete nem áttetsző, mélysége nem áthatolhatatlan.
Örökké munkálkodik, mégis megnevezhetetlen.
A lénynélküliségig nyúl vissza.
Úgy hívják: az alaktalan alakja, a kép nélküli képe.
Úgy hívják: a felfoghatatlan-titokzatos.
Eléje megyünk és nem találjuk a kezdetét.
Követjük és nem találjuk a végét.
Aki megérti a régi mesterek intelmeit (tao-ját),
az uralkodik általa a saját korán és minden korok ős-kezdetiségén.
Ez a Természeti Törvényeinek (Tao) végtelen lánca.

Ima a Mindent áthatóhoz (Visnuhoz)
Korszak: i.e. IV. század (Brahmanista, Kálidásza)

Te a szívben lakozol és csupa fény vagy.
Te meg tudod védeni a létezőket, s mégis érzéketlen tudsz maradni irántuk.
Reád irányulnak gondolataik, reád irányulnak tetteik.
Te vagy az üdvössége azoknak, akik ellentmondanak a szenvedélyeknek, akik nem térnek vissza a világba!
A te minden földet és minden elemet átfogó nagyságod a szemünk előtt van, de senki sem képes fölmérni azt!

Himnusz
Korszak: i.e. II. század (hermetikus, Hermész Triszmegisztosz szerint)

Szent az Isten, az egyetemesség Atyja,
Szent az Isten, aki akaratát a saját erőivel végrehajtja.
Szent az Isten, akit az övéi megismernek, mert Ő ezt akarja.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Szent vagy, aki az Igével mindent létrehoztál,
Szent vagy, akinek képe minden természet lett,
Szent vagy, akit nem a természet alkotott.
Szent vagy, minden hatalomnál hatalmasabb.
Szent vagy, mindennél remekebb.
Szent vagy, minden dicsértetésen felül.
Ámen.

Az Úr imája
Korszak: I-II. század (pogány-keresztény, Lukács 11.2-4 szerint)

Atyánk!
Szenteltessék meg a neved. Jöjjön el a hatalmad.
Add meg mindennapi kenyerünket minden nap.
Bocsásd meg vétkeinket, mert mi is megbocsátunk minden ellenünk vétkezőnek,
És ne végy minket kísértésbe (megpróbáltatásba).
Ámen

Ima az Égi Atyához
Korszak: I-II. század (esszénus, zsidó-keresztény,
Esszénus béke evangélium 200-209
és Máté evangéliuma 6.9-13 szerint)

Mi Atyánk, aki a Mennyekben vagy,
Szenteltessék meg a Neved. Jöjjön el az uralmad.
Legyen meg az akaratod, mint a Mennyben, úgy a földön is.
Mindennapi kenyerünket add meg nékünk ma,
És engedd el a mi tartozásainkat, amint mi is elengedjük azt a nekünk tartozóknak.
És ne vígy minket megpróbáltatásba, hanem szabadíts meg a veszedelemtől.
Mert tiéd az uralom, a hatalom és a dicsőség, most és mindörökké.
Ámen

Fohász
Korszak: IV. század (ariánus keresztény, Eusebius püspök szerint)

Ó Istenem, add, hogy ne legyek egy embernek se ellensége, de legyek barátja annak, ami örök és maradandó!
Hogy soha ne tervezzek rosszat mások ellen, és ha velem esik meg ez, úgy meneküljek meg, hogy ne sértsem meg azt, aki ilyet akart velem tenni!
Hogy csak a jót szeressem, keressem és el is érjem!
Hogy mindenki boldogságát kívánjam, és senkiét ne irigyeljem!
Hogy soha ne várjak arra, hogy mások feddjenek meg, ha valami rosszat mondtam vagy tettem, hanem magam feddjem meg magamat, míg meg nem javulok!
Hogy soha ne arassak olyan győzelmet, amely fájdalmat okoz nekem vagy ellenfelemnek!
Hogy újra megbékítem a barátokat, ha haragusznak, hogy erőim szerint segítsek mindenkinek, aki rászorul!
Hogy soha ne tegyem ki egyetlen barátomat sem a veszélynek!
Hogy becsüljem önmagamat!
Hogy mindig megszelídítsem azt, ami bennem dühre képes.
Hogy soha ne szóljak arról, hogy valaki rossz vagy rosszat tett, hanem keressem a jó embereket és az ô nyomukba járjak.
Ámen

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Ima Istenhez
Korszak: IV. század (kis-ázsiai ókeresztény, Szent Baszliosz szerint)

Kérünk, Urunk, Istenünk, taníts meg bennünket arra, hogy helyesen kérjük tőled azt, ami javunkra szolgál!
Te kormányozd életünk hajóját magad felé, minden viharvert lélek csendes kikötője!
Mutasd meg az irányt, amerre mennünk kell!
Újítsd meg bennünk az engedelmesség lelkületét!
Lelked zabolázza meg féktelen érzékeinket!
Vezess el és adj erőt ahhoz, ami igaz javunk: hogy megtartsuk törvényeidet, és minden tevékenységünkben folyton örvendjünk a te csodálatos és felüdítő jelenlétednek!
Tiéd minden szent dicsérete és magasztalása mindörökké. Ámen.

Dicsérő ima
Korszak: IV. század (hindu-buddhista, Árjasúra dicsérő imája szerint)

Te vagy az atyám, Te vagy az anyám,
Te vagy a rokonom, Te vagy védelmezőm mindenütt!
Hogyan közelíthet hozzám félelem és gond, Uram?
Irgalmasságod által éreztelek meg! Te vagy a támaszom, Te vagy a menedékem!
Kívüled nem találni senkit, minden a te akaratod, a te műved!
Minden eleven lényt Te teremtettél, tetszésed szerint állítod őket ide vagy oda,
Minden teremtmény a tied, semmi sem a mienk, Uram!
Ámen.

Áldás
Korszak: V. század (ír ókeresztény, Szent Patrik szerint)

Az Úr legyen előtted, hogy a jó utat mutassa neked.
Az Úr legyen melletted, hogy téged karjába zárjon és megvédjen.
Az Úr legyen mögötted, hogy megvédjen a Gonosz cselvetésétől.
Az Úr legyen alattad, hogy felfogjon, ha leesel.
Az Úr legyen tebenned, hogy megvigasztaljon, ha szomorú vagy.
Az Úr legyen körülötted, hogy megvédjen, ha mások rád rontanak.
Az Úr legyen fölötted, hogy megáldjon téged.
Így áldjon meg téged a jóságos Isten, ma, holnap és minden időben.
Ámen.

Könyörgés a jóért
Korszak: VII-VIII. század (muszlim, Mohamed imája szerint)

Ó Isten, könyörgök hozzád, hogy szilárd legyek elhatározásomban, megingathatatlan szándékomban!
Könyörgök hozzád odaadó szívért, őszinte beszédért.
Könyörgök hozzád a jóért.
Ámen.

Tisztító ima
Korszak: VIII-X. század (bogumil-keresztény)

Tisztíts meg engem, Istenem!
Tisztíts meg engem, bensőmet-külsőmet.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Tisztítsd meg testem, lelkem, szellemem, növekedjen bennem fény, hogy fáklyává lehessek.
Hadd legyek láng, hogy önmagamban mindent és magam körül is mindent fénnyé változtathassak.
Ámen

Imádság
Korszak: X. század? (hindu)

Te vagy az anyám, Te vagy az apám is;
Te vagy a rokonom, Te vagy a barátom is!
Te vagy a neveltetésem, Te vagy a gazdagságom is!
Ó, istenek Istene, számomra Te vagy minden!

Kérő imádság
Korszak: XII. század (perzsa szufi, Abu Hariri szerint)

Istentől kérem minden bűnöm bocsánatát, amit valaha is elkövettem.
Ó, a tévedések mily tengerét hajóztam végig, amikor elbódított a hatalom!
Milyen vakon engedelmeskedtem vágyaimnak nappal és éjszaka.
Dacoltam a tilalom zablájával és kantárszárával, nevettem a parancson.
Megmásztam minden bűn csúcsát, átkutattam minden rossz mélységét!
Ó, bár ne születtem volna, s ne gondolna rám senki!
Mert a bűnösnek jobb volna a halál, mintsem tudatosan megbántani Istent.
Ó Istenem! Bocsáss meg, hiszen Te meg tudsz bocsátani annak is, aki gonoszat cselekszik!

Ima a Mindenhatóhoz
Korszak: XII-XIII. század (nepáli buddhista)

Hol vagy, ó Mindenható, aki az élet való elve vagy?
Az egész világ csalóka látszat, eltakar téged, Mindenható!
Ahogy titokzatos módon megadtad nekem a testi életet, úgy el is veszed majd.
Add, hogy fölismerjem: az igazi, a magas értelem nem a testemhez van kötve, Mindenható!
Az igazságban benned vagyok s te bennem, engedj legyőznöm mindent, ami elszakít tőled;
Fényed csak akkor ragyogja be bennem a föld sötétjét, ha akarod, Mindenható!
Nélküled olyan vagyok, mint aki fönnakadt a hurkon: kérlek hát, ne takard el fenséges arcodat.
Hiszen te vagy a Nap, amely egyedül képes most és mindenkor virágot fakasztani sorsom földjén, Isten(em)!

Áldás, békesség
Korszak: XIII. század (misztikus keresztény, Assisi Szent Ferenc szerint)

Uram, tégy engem békéd eszközévé.
Hadd vigyem a szeretetet, ahol a gyűlölet uralkodik, a megbocsátást oda, ahol a vétek él.
Hogy egyességre hozzam azokat, akik széthúzásban élnek, s az igazságot vigyem oda, ahol a tévelygés az úr.
Hadd vigyem a hitet, hogy szétoszlassam a sötétséget, s az örömöt vigyem oda, ahol szenvedés az élet.
Ámen.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

A Nap Fivérének imája
Korszak: XIII. század (misztikus keresztény, Assisi Szent Ferenc szerint)

Uram, tégy engem a te békéd eszközévé, hogy
ahol gyűlölet van, oda szeretetet vigyek,
ahol sérelem van, oda megbocsátást,
ahol széthúzás, oda egyetértést,
ahol tévedés, oda igazságot,
ahol kétség, oda hitet,
ahol kétségbeesés, oda reményt,
ahol sötétség, oda világosságot,
ahol szomorúság, oda örömet.
Hogy ne vigaszt keressenek, hanem vigasztaljak,
hogy ne megértést keressenek, hanem másokat értsek meg,
hogy ne engem szeressenek, hanem szeretetet nyújtsak.
Mert amikor adunk, akkor kapunk,
mikor megbocsátunk, akkor nyerünk bocsánatot,
mikor meghalunk, akkor születünk meg az örök életre.
Ámen.

Teljes önátadás imája
Korszak: XIV. század) (jezsuita katolikus, Loyolai Szent Ignác szerint)

Vedd el, Uram, egész szabadságomat.
Vedd el emlékezetemet, vedd el értelmemet, vedd el egész akaratomat.
Amim van, és amit birtokolok, Te ajándékoztad nekem.
Most teljesen és egészen visszaadom neked és átadom, hogy Te irányítsd akaratod szerint.
Csak szereteteddel ajándékozz meg kegyelmedben, és gazdag leszek, s már nem keresek semmi mást.
Ámen.

Himnusz
Korszak: XV. század (inka)

Jöjj el, ki oly nagy vagy, mint az ég: ki uralkodsz a földön minden dolgok alkotója, embereknek teremtője!
Mindig imádlak...
Téged kereslek, hogy megláthassalak, úgy kereslek, mint szomjúságtól űzött a forrást, a folyót!

Unitárius Hitvallás
Korszak: XVI. század (erdélyi népi unitárius)

Hiszek egy Istenben, az élet teremtőjében,
gondviselő Atyánkban.
Hiszek Jézusban, Isten legjobb fiában,
a mi igaz tanítómesterünkben.
Hiszem a szentlelket.
Hiszek az Unitárius Egyház hivatásában.
Hiszem a bűnbocsánatot és az örök életet.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Hitvalló
Korszak: XIX. század (erdélyi népi unitárius)

Hiszek egy Istenben, teremtő Atyánkban.
Hiszek Jézusban, igaz tanítókban.
Hiszek Szentléleknek igaz munkájában.
Hiszek az Unitárius Egyház hivatásában.
Hiszek a bűnbocsánat és örökélet igazában.
Úgy legyen!

Rövid ima
Korszak: XVII. század (bahá'i, Bahá'u'lláh szerint)

Tanúságot teszek, ó, Istenem, hogy azért teremtettél, hogy megismerjelek és imádjalak Téged.
Bizonyságot teszek ebben a pillanatban az én erőtlenségemről és a Te hatalmadról, az én szegénységemről és a Te bőségedről.
Nincs más Isten, csak Te, a Veszélyben Oltalmazó, az Önmagától Való.

Indián sámán imája
Korszak: XIX. 19. század (észak-amerikai természethívő)

Te vagy az üdvösség nagy Istene;
Szereted azokat, akik szívükben hisznek benned, s nem hagynak el téged semmilyen bajban és veszélyben.
Te adod, hogy a sas felemelkedjék a Naphoz, te adsz neki bátorságot a repüléshez.
Te adsz nekem is bátorságot, mert tüzes a vérem nagy világlelked fényszikráitól!
Érzem, szárnyaid fölöttem vannak, kitárt meleg szárnyaddal védelmezel engem.
Te mutatod meg a hangyáknak az utat, te adsz termékenységet lónak s bikának, minden élőlénynek odaadod leheletedet, mert minden lényt szeretsz és velük vagy.
Te megszentelted a földet, mint ahogy testemet is, ezért szentként tisztelem a földet a te nevedben, tisztelek minden fűszálat, becsülök fát s virágot.
Az élőlények tisztelete által növekszik a lelkem, és testem megerősödik Napod és Holdad ritmusában!
Szeretlek, nagy Szellem, add meg nekem azt a kegyet, hogy az emberekben testvéreimet lássam.
Öröktől örökig te vagy az, aki felragyogtatod a Napot, aki esőt küldesz, aki felüdíted a földet, az embert és az állatot.
Engedelmesen követem titkos parancsaidat, a tied vagyok most és mindenkor!

Ima a Nagy Szellemhez
Korszak: XIX. század (természethívő, sziú indián)

Isten, aki szellem vagy, a szél gyönge susogásában hangod hallható lélegzeted a világnak életet ad.
Fohászkodunk erődért és bölcsességedért.
Teljék el szépségben életünk, a bíbor alkonyat mindig lángoljon szemünk előtt.
Tégy bölccsé bennünket, hogy tanításodat megértsük.
Segíts, hogy annak értelmét fölfejtsük, amit minden levélbe, valahány sziklakőbe elrejtettél.
Készíts föl bennünket, hogy tiszta kézzel, nyílt tekintettel hozzád érkezzünk, hogy aztán, ha életünk kioltva, akár a hunyó nap, szellemünk szégyenkezés nélkül járulhasson elébed.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Hálaadó
Korszak: XIX-XX. század (varsányi népi ima)

Hálákat adok, Uram, Teremtőm, te szent fölségednek,
Hogy mái dicsőséges szent napon megőriztél, oltalmaztál,
Kártu', kárvallástu',
Szerencsétlenségtü', hirtelen haláltu',
Kécségbeeséstü', pogánnak markátu',
Rossz embernek szándékátu', minden kárvallástu',
Ámen.

Határáldás kérő
Korszak: XIX-XX. század (bukovinai népi ima)

Áldd meg határunkot, áldd meg!
Mert ha megáldod, lesz nekünk is, mit együnk S lesz, mit leaggyunk is.
De ha nem áldod meg, nem lesz, mit leaggyunk, s amennyi van, annyit vesznek el.
Mind elveszik, oszt' semmi se marad nekünk!
Áldd meg! Add a bőségedet a földre!
Édes Isten! Locsol' meg, öntöz' meg a határunkat!
A búzafődeket, mert ojjan, mint a betony!
Oh, jó Istenem!

Keresztény univerzalista hitvallás
Korszak: XIX. század (szabad keresztények)

Hiszek Istenben! Hiszek Jézus Krisztusban!
Hiszek az emberi lélek hallhatatlanságában!
Hiszek a bűn létezésében és az egyetemes megbékélésben!

Pogány Hitvallás
Korszak: XX. század (újpogány)

Hiszek Egy Istenségben, annak férfias és nőies jellegében!
Hiszek az életerőben!
Hiszek megújuló körforgásában.
Hiszek a felelősségteljes szabad akaratban!
Légy áldott!

Pannon Hitvallás
Korszak: XXI. század (pannon népi egységes és egyetemes hívő)

Hiszek Egy Istenben!
Hiszek a Szent Szellemben!
Hiszek Tanítómesteremben!
Hiszem a bűnbocsánatot!
Hiszem az örökéletet!
Hiszem hitünk ősi erejét!
Hiszem közösségünk felemelkedését!
Ámen.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

ŐSI ÉVKÖRI ÜNNEPEK

1. Tavaszünnepek

Időpontja: március 20.-át követő időszakban (leggyakrabban márc. 20-26. között)
Eredete: Tavaszi napéjegyenlőség ünnepe

Természeti ünnepek:
- Hator meghozza a tavaszt Núbiából (egyiptomiak);
- Mithrász megállapodásának napja (perzsák);
- Tavaszi /Isis/ első aratóünnep (egyiptomiak);
- Marduk napja (akkádok);
- Termékenység /Sokar/ napja (egyiptomiak);
- Sennung /isteni szántóvető/ ünnepe (ó-kínaiak);
- Kukoricaünnep (inkák);
- Vetés ünnepe (baltiak);
- Gyertyaünnep /fény újjászületése/ (cseremiszek).

Termékenységi ünnepek:
- Innani és Dumuzi násza /termékeny istenpár / ünnepe (sumérok);
- Akitu /Menny és Föld házasságának/ ünnepe (babiloniak);
- Földanya ünnepe (rómaiak);
- Gyümölcsoltó Boldogasszony Napja (régi magyarok);
- Fák ünnepe (újpogányok);
- Ostara /hajnal és tavasz istennő/ napja (angol-szászok, germánok);
- Hármas anyaistenség napja (hinduk);
- Szűz Mária napja /Jézus megfogantatása/ (katolikusok);

Újjászületési ünnepek:
- Ráma születésnapja (indiaiak);
- Attisz újjászületése fenyőként (lídek, frígek);
- Athene/Minerva születése (görögök, rómaiak);
- Koré visszatérése az alvilágból /Demeter ünnep/ (görögök);
- Baál feltámadása és Mutu halála (kánaáni népek);
- Adon feltámadása (föníciaiak, szíriaiak);
- Tammuz halála és feltámadása (babiloniak);
- Jézus halálának és feltámadásának ünnepe, húsvét (keresztények).

Közösségi ünnepek:
- Minerva /kézművesek/ napja (szabinok, etruszkok, latinok);
- Hadistennő és sorsistennők napja (görögök, germánok);
- Kürtök próbája (rómaiak);
- Újévkezdet után hétnapos bűnbánat, bűnbakáldozás (babiloniak);
- Pészah /tavaszünnep/ (zsidók).

Évkezdő ünnepek:
- Újév kezdete (babiloniak, asszírok);
- Világkezdő nap (perzsák);
- Évkezdő ünnep (milétosziak);
- Újév napja (ősi iráni, török, nyugat- és közép-ázsiai, kaukázusi és balkáni népek);
- Évkezdő ünnep (hinduk, szikhek, zoroasztriánusok, bahá'í -ak).

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Népi szokások:
- Körüljárás, vetés megáldása, források takarítása (magyarok, környező népek);
- Kiszehajtás és villőzés (felföldi magyarok, keleti németek, egyes szlávok);
- Tisztító szertartás /takarítás, mosás, fürdés, gyógyítás/ (európai népek);
- Rontáselhárítás, gyógyítás (magyarok, szlávok, balti népek);
- Ághajtatás, oltás (magyarok és környezeti népek);
- Férfiavatás (magyarok és környezete);
- Megfürösztés /locsolkodás/ (magyarok, csehek, szlovákok, lengyelek);
- Húsvéti étel (sonka, tojás, kalács, bor) szentelés (kereszténveknél);
- Húsvéti korbácsolás (nyugat-magyar, felföldiek);
- Tojásírás (magyarok, oroszok kivételével a szlávok, litvánok, románok);
- Tojásütés (magyarok, balkáni, ukrajnai, libanoni és észak-angliai népek);
- Komaság, mátkálás (németek, olaszok, délszlávok, egyes magyar helyeken).

2. Nyárünnepek

Időpontja: június 20.-át követő időszakban (leggyakrabban jún. 21-26. között)
Eredete: nyári napforduló ünnepe

Természeti ünnepek:
- Marduk /istenek királya/ szentélybe vonulása (sumérok, akkádok);
- Tammuz gyászolása (mezopotámiaiak);
- Földanya ünnepe (ó-kínaiak);
- Nap (Jin, világosság) kiteljesedésének ünnepe (kínaiak, kelet-ázsiaiak, buddhisták).
- Napünnep (inkák);

Termékenységi ünnepek:
- Aratás kezdete /jún. 15 – júl. 2. között/ (régi magyar);
- Tűzünnep – Napünnep (
- Fürösztő (gyógyító) Agrippina ünnepe (keleti szláv);
- Virágos (keresztelő) János /szent Iván/ ünnepe (régi magyar, szláv);
- Ivan Kupala ünnepe (lengyelek, keleti szlávok);
- Szent János ünnepe (délszlávok, Ny-európaiak);
- Nyárközép ünnepe (európai népek);
- Litha /Napisten és Földanya násza/ ünnepe (szászok, wiccák);
- Tiregan ünnepség (irániak).

Tisztulási-rontáselűző ünnepek:
- Vestalia /házi tűzhely szűz istennőjének/ ünnepe (rómaiak);
- Nagy megtisztulás ünnepe (japánok);
- Földi szellemek ünnepe (ó-kínaiak);
- Yahnis /isten fia/ ünnepe (lettek).

Közösségi ünnepek:
- Aratás és bálozás kezdete (magyarok, délszlávok, ukránok);
- Úrnapja /máj. 23 – jún. 26. között/ (katolikusok);
- Közösségi ünnep (votjákok);
- Birkaáldozat (mordvinok).

Évkezdő ünnepek:
- Évkezdő nap (athéniak, delphoik);
- Szíriusz csillag felkelte /Aranycsöpp Éjszakája/ (óegyiptomiak).

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Népi szokások:
- Rontáselhárítás, gyógyítás (magyarok, szlávok, balti népek);
- Hajnali harmat- és gyógynövénygyűjtés (magyarok, környező népek);
- Koszorúkészítés, gyertyás koszorúúsztatás (magyarok, szlávok, északi népek);
- Fürdőzés (magyarok részben, szlávok, északi népek);
- Párosító- és termékenységszertartások (európai népek, nyugaton kevésbé);
- Leányavatás (magyarok, lengyelek, keleti szlávok);
- Tűzkoszorú gurítása, faállítás, fafelgyújtás (magyarok, germánok, svédek);
- Tűzugratás, tűzkerekezés, tűz-körtánc (európai népek többsége);
- Tűzzel tisztítás /égetés, füstölés/ (magyarok, szláv és germán népek).

3. Őszünnep

Időpontja: szeptember 22.-ét követő időszak (általában szept. 22-29. között)
Eredete: őszi napéjegyenlőség ünnepe

Természeti ünnepek:
- Nap elébe menetele (ó-kínai);
- Főünnep (inkák).

Termékenységi-tisztulási ünnepek:
- Szent Mihály napja (magyarok és környezete);
- Mabon /istenfiú, termés-betakarítás/ ünnepe (kelták).

Elmúlás ünnepek:
- Baál halála és Mutu újjáéledése (kánaáni népek);
- Adon halála (föníciaiak).

Közösségi ünnepek:
- Nyájak behajtása, számadás (magyarok és környezete);
- Szüret és mulatság kezdete (magyarok, balkán);
- Lakodalmak kezdőnapja (magyarok és környezete);
- Őszi állatvásárok és számadások ideje (magyarok és környezete);
- Fekete kos és köles áldozat (ó-kínai);
- Farkas-ünnep (erdélyiek).

Évkezdő ünnepek:
- Évkezdő nap (régi macedón és bizánci naptár szerint);
- Újév napja (koptok, etiópok);
- Újév napja (zsidók).

Népi szokások:
- Női dologtiltó és időjósló nap (magyarok);
- Rontáselhárítás, állatgyógyítás (magyarok, balkáni népek);
- Gyógynövénygyűjtés (magyarok, környező népek);
- Körüljárás, takarítás (magyarok, környező népek);
- Betakarítás és vetés (magyarok, környező népek);
- Lakodalmi időszak kezdete /nov. 25-ig/ (magyarok, környező népek);
- Országos őszi vásárok (magyarok és környezete);
- Halászás és méhészkedés befejezése (magyarok).

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

4. Télünnep

Időpontja: december 21-ét követő időszak (általában dec. 21-26. között)
Eredete: téli napforduló ünnepe

Természeti ünnepek:
- Satres–Saturnus napja (etruszkok, rómaiak);
- Makar Sankranti /Napisten erősödése/ (indiaiak);
- Áldozás Sang-ti-nek /Mennyek urának/ (ó-kínaiak);
- Nap (Jin, világosság) feléledésének ünnepe (kínaiak, kelet-ázsiaiak, buddhisták);
- Nap felébresztése (zuni és hopi indiánok);
- Yule /évkerék fordulása/ (wiccák, újpogányok);
- Intri napisten visszafordítása (inkák).

Termékenység-istennő ünnepek:
- Roznyitsa anyaistennő és a Napisten újjászületésének ünnepe (ősi keleti szlávok);
- Napistennő ünnepe (skandináv számik);
- Amaterasu Napistennő ünnepe (japánok).

Újjászületési ünnepek:
- Hórusz születésének ünnepe (óegyiptomiak);
- Tammuz újjászületésének ünnepe (babiloniak);
- Dionüszosz újjászületésének ünnepe (ógörögök);
- Héliosz születése (hellén kultúrköriek);
- Bacchus újjászületésének ünnepe (rómaiak);
- Mithra születésének ünnepe (perzsák és rómaiak);
- Nap újjászületése, sötétség legyőzése (kurdok);
- Yule /gyermekként újjászülető Napisten/ ünnepe (germánok, kelták, vikingek);
- Amma isten földre szállása (godonok);
- Jézus születésének ünnepe (keresztények);
- Hors Napisten feltámadása, Sötét Isten legyőzése (ősi nyugati szlávok);
- Dazsbog napisten születésnapja (ősi keleti szlávok).

Közösségi ünnepek:
- Karácsony (keresztények);
- Tekufah Tevet /téli napforduló, leányáldozat ünnepe/ (zsidók);
- Hanuka /felszentelés és fények ünnepe, gyertyagyújtás/ (zsidók);
- Rituális disznóvágás közös vacsora (magyarok, skandinávok, germánok, kínaiak);
- Regősjárás (magyarok, kelet-európai népek);
- Utcai vígasságok /tánc, zene/ (egyes magyar területeken);

Évkezdő ünnepek:
- Nap erősödése, ősi újév ünnep (ősmagyarok);
- Kétarcú Janus ünnepe /újév napja/ (rómaiak);
- Évkezdő nap (kelta boiok);

Közelhatású ünnepek:
- Ártó Luca /gonoszűzés, termékenységvarázslás/ (régi magyarok);
- Gyermek-lucázás (magyar, délvidék);
- Alakos Luca (osztrák, szlovák, erdélyi népek és hozzájuk közeli magyarok);
- Kiskarácsony /újév/ (magyarok).
- Legény- és leányavatási felkészítések (magyarok, germánok).

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Népszokások:

- Tisztító szertartás /takarítás, mosás, fürdés, gyógyítás/ (európai népek);
- Rontáselhárítás, gyógyítás (magyarok, szlávok, balti népek);
- Délelőtt gyümölcsfák megszemlélése, megkopogtatása (magyar, szlovák);
- Élő fára színes szalag felkötése (egyes magyarok, germánok, lettek, tibetieknél);
- Ághajtatás, termékenység- és időjóslás (magyarok és környezeti népek);
- Luca napkor /kezdett munkák befejezése (magyar);
- Luca napi esti gyertyázás, töklámpázás (magyar, angolszász, skandináv);
- Rituális családi vacsora, idegen vendégek nélkül (magyarok);
- Leves: bab-, lencse-, vagy borsóleves, vagy halászlé (magyarok);
- Tészta: méz, mákos csík vagy guba, illetve bejgli (magyarok);
- Csemege: alma és aszalt gyümölcsök, dió, méz (magyarok);
- Egy alma szétosztása (magyarok);
- Éjféli jóslások és mágiák (magyarok és környezete);
- Éjfél utáni étkezés /kocsonya vagy töltött káposzta/ (magyarok);
- Szerencse-, szerelmi és termékenységvarázslás (magyarok, környező népek);
- Boszorkányfelismerő és rontáselhárító rítusok (magyarok);
- Éjféli lámpásos koledálás, betlehemezés (magyar, román, keleti szláv).
- Másnapja dologtiltó, pihenő (magyarok és környezete);
- Másnapján este a Regölés idő 12 napjának kezdete (magyar)
- Harmadnapja egészség- és termésvarázsló, újbor próbáló (magyarok).

A KERESZTÉNYSÉG KEZDETEI

1. Zsidó istenkép

„Halld meg, Izráel: Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr!” (5Móz 6.4)

A bibliai Isten eredetileg kizárólag a zsidók istene (5Móz 5.2, 5Móz 6.4), Ezt Jézus kijelentése is megerősíti (Mk 12.29). A zsidók szerint istenük hatalma kiterjed az egész földre (1Krón 16.4), és a zsidókat választotta ki saját népének. Nem lelhető olyan héber utalás, miszerint, a zsidók istene az emberiség egyetemes istenévé vált volna (mint ahogy a keresztények állítják). Olyan sem, hogy a zsidóság istenükkel más népeket is segíteni kívánna, vagy kiválasztottságukat minden néppel megosztanák.

2. Héber biblia

„Mert te az Úr, a te Istened szent népe vagy, téged választott ki az Úr, a te Istened a föld népe közül a maga népének.” (5Móz 7.6)

Zsidók szent iratainak (5Móz 4,44-45) gyűjteménye, amelyben önmagukat kiválasztottnak tekintik és más népek fölé helyezik (5Móz 7.6) és másoktól elkülönítik (5Törv 7.2; ApCsel 10.28A). Törvényeiben befelé /felebarátaival/ egységesítő (3Móz 19.18) és következetes (2Móz 20,17). A héber bibliai előírások a zsidók környezetében lévőkkel /leigázott benn-szülöttekkel és jövevényekkel/ megtűrő és kényszerítő (3Móz 24.22). Kifelé /idegenekkel/ lenéző (3Móz 22.25), megengedi jogtalan károsításukat (5Móz 19,14), kirekesztő (3Móz 19,13) és méltánytalan (5Móz 15.3), jogot ad idegenek kihasználására (3Móz 25.44), leigázására, kifosztására (5Móz 20.10-15), megsemmisítésére (5Móz 7.2).

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Értelmezés: zsidó vallásban a felebarát jelentése = zsidó, esetleg zsidó hitre áttért és a közösség által befogadott (körülmetélt) jövevény. Az előírt törvényeik betartásának kötelezettsége a felebarátokra vonatkozik. Jövevényeket és idegeneket a törvények kevésbé védik, azok lényegesen kiszolgáltatottabbak, mint a felebarátok.

3. Keresztény istenkép

„A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg." (ApCsel 17.30)

A jelenleg uralkodó keresztény irányzatok szerint a keresztények és zsidók istenképe ugyanaz, amely feltételezés hithű zsidó számára akár istenkáromlásként tűnhet (5Móz 5.11). Ugyanakkor, a Jézusnak tulajdonított – erre utaló – ilyen kijelentés (Mt. 28.18-20) eredetisége több mint kétséges. Egyes – Jézus halála utáni – kinyilatkozások (Tit 2.11-12, ApCsel 17.30, 26.20) azt jelzik, hogy Jézus egyes tanítványai kiterjesztőbben értelmezték mesterük tanítását.

4. Zsidó-pogány kereszténység formálódása

„Itt már nincs többé görög és zsidó, körülmetéltség és körülmetéletlenség, barbár és szkíta, szolga és szabad, hanem minden és mindenekben Krisztus." (Kol 3.11)

A jézusi újszövetség-hit kiterjesztése mindenkire (Apcs 17,30) csak Jézus halála következett be, miután néhány tanítvány (Gal 2.7-9) a pogányok között terjesztette az evangéliumot megtérésre szólítva fel minden zsidót és nem-zsidót (ApCsel 26.20). A hitre áttérők (Róm 9.30) néhány régi szokásukat megőrizhették (ApCsel 15.19), ugyanakkor a zsidóktól (Gal 5.3) továbbra is megkülönböztethetők maradnak (Zsid 10.28). A zsidó keresztények többsége ezt követően is elkülönült (Gal 2.12-13) a pogány keresztényektől, és továbbra is viszolyogtak a nem-zsidó származásúaktól (Zsid 13.9).

5. Őskeresztény közösségek

„Mi pártusok, médek és elámiták, és akik Mezopotámiában laknak, vagy Júdeában és Kappadóciában, Pontuszban és Ázsiában, Frígiában és Pamfíliában, Egyiptomban és Líbia vidékén, amely Ciréné mellett van, és a római jövevények, zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, amint a mi nyelvünkön beszélnek az Isten felséges dolgairól." (ApCsel 2.8-11)

Jeruzsálemi keresztények (1)

A hagyomány szerint Jézus testvére – Jakab (Gal 1.19) – vezette első keresztény jellegű zsidó ősgyülekezet, aki az eredeti Jézus tanítás szerint ellenezte a pogányok térítését. Ragaszkodtak a zsidó hagyományok megőrzéséhez és a Tóra betartásához. Egyfajta messiási zsidó közösség volt, amely később szétszóródott, részben beolvadt a nazarénus közösségekbe.

Nazareai keresztények (2)

Nazarénus-zsidók (amely közösségbe a názáreti Jézus tartozhatott még a tanításai megkezdése előtt) messianisztikus szerveződése. Jézus legkorábbi követői, akiket Pál térített (ApCsel 24.5) és vezetett. Aszkéták és vegetáriánusok, apokrif evangéliumuk alig tér el Márkétól. A jelenleg is élő nazarénus-keresztény irányzat innen eredeztethető.

Gnosztikus keresztények (3)

Esszénus-zsidó diaszpórában létrejött szerveződések. Létrejöttük János-Márkhoz (ApCsel 12.12,25), Keresztelő János és Jézus tanítványához köthető, akinek János néven írt apokrif

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

írásai esszénus-gnosztikus jellegűek. E közösségekből fejlődtek ki a terapeuta (gyógyító), az ezoterikus, a misztikus-gnosztikus, az ariánus (unitárius), és némely kopt irányzatok.

Római keresztények (4)

A Jézusi irányzatot elfogadó itáliai zsidók szerveződése. Péter, mint a jézusi irányzat folytatója (ApCsel 15.7), az általa (Mt 16.18) szervezett, a szórvány zsidókra és a zsidók hitét már felvett jövevényekre (Gal 2.8) irányuló térítés eredménye. E tevékenységében először Márk, majd Lukács is segítette. A hagyomány szerint ezek alapozták meg a római pápai intézményt, valamint a mai legnagyobb zsidó-keresztény (katolikus, protestáns) irányzatokat.

Görög keresztények (5)

A Jézusi irányzatot követő illíriai gyülekezetek. Pál harmadik térítő útjához (ApCsel 18.1) kapcsolható, amelyet András és Lukács folytatott. Hagyomány szerint innen származtatják a mai zsidó-keresztény irányultságú görög-ortodox irányzatokat.

Kisázsiai keresztények (6)

Nyugat-kisázsiai hellenisztikus zsidó diaszpóra szerveződése. Működésük Péter, és János (Gal 2.8) nevéhez köthető, akinek evangéliumában és apokalipszisében esszénus és hellenisztikus fedezhetők fel. Később átalakultak, részben a szír-keresztény irányzathoz csatlakoztak. A helyi misztériumvallások hatása Lukács és Máté evangéliumaiban is érzékelhető (Jézus születésének misztériuma). E helyi vallások későbbiekben elősegítették különböző gnosztikus (keresztény, manicheista, paulicius, szufi, drúz) irányzatok kialakulását és elterjedését is.

Örmény keresztények (7)

Kelet-kisázsiai ókeresztény szerveződések. A hagyomány szerint Bertalan Natánael (Jn 1.47) térítőútja segítette kialakulásukat. Tőlük eredeztetik a ma is élő örmény keresztény irányzat.

Szír keresztények (8)

A jézusi újszövetség-hitet elfogadó pogányok közel-keleti szerveződése. Barnabás (ApCsel 11.22-30), majd Pál (ApCsel 11.25-26) által szervezett térítés (Ef 3.1) eredménye, amelyben Lukács is segíthette. Főleg közel-keleten és kis-Ázsiában működtek, beolvasztva hitvilágukba saját hitvilágukat. A korai hivatalos keresztény irányzat által eretneknek kikiáltott markionita irányzat kialakulási helye. Az antiochiai, paulián- és szír-keresztény irányzatok megalapozói.

Káldeus keresztények (9)

Mezopotámia területén kialakult őskeresztény szerveződések. A hagyomány szerint Jakab (Alfeus fia) és Tádé (Júdás) térítő munkájának eredménye, akiket Tamás példája segített. A nesztoriánus mozgalmak szülőhelye. A ma is élő asszír (káldeus, arámi) keleti irányzatok is ezektől eredeztethető.

Pártus keresztények (10)

A jézusi irányzat India felé terjesztő szerveződése, Tamás (Jn 20.27) apostol által vezetve, akinek gnosztikus evangéliuma és könyvei apokrifnek minősülnek. A manicheista mozgalmak bölcsője. A dél-indiai tamás-keresztény és perzsa-keresztény irányzatok innen eredeztethetők.

Szkíta keresztények (11)

A szkíták (2Mak 12.29-31) vagyis a kelet-európai sztyeppék és más közép-ázsiai népek ókeresztény szerveződései. A hagyomány szerint András (Jn 1.44) kis-ázsiai örmény és kurd térítésének eredménye (Kol 3.11). Manicheista behatásokra belőlük eredeztethetők az e terület szórvány sztyeppei keresztény irányzatai.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Etióp keresztények (12)

Kelet-afrikai ókeresztény szerveződések, amelyek elsősorban az ottani zsidó közösségek bázisán alakultak ki. Létrejöttük Máté (Mt 9.9) térítéséhez is köthető. Archaikus jellegük és az apokrif iratok tisztelete zsidó-őskeresztényi hagyományokat tükröz. Tőlük eredeztető az etióp ortodox keresztény irányzat.

Líbiai keresztények (13)

Északnyugat-afrikai (Líbiától dél-Hispániáig terjedő területek) jézus-hitű szerveződések, elsősorban az ott élő szórvány zsidóság között. A hagyomány szerint kialakulásuk Simon (a zelóta) és Jakab (Zebedus fia) térítő tevékenységéhez köthető. Az arabok terjeszkedésével ezek a vallási csoportok fokozatosan áttértek vagy felszámolódtak.

6. Manicheizmus

Jézusi tanításokon alapuló olyan – őskeresztény gyökerű – irányzat, amely a jézusi-nazareai, az esszénus-gnosztikus kereszténység és egyes keleti vallások (zoroasztrizmus, buddhizmus, kínai univerzalizmus, szkíta természetvallások) összehangolására törekedett.

Ellentétben a világegyházzá nőtt zsidó-keresztény irányzatoktól, a manicheizmus nem fogadta el az ótestamentumot és annak zsidó istenképét, az újtestamentum iratait is fenntartásokkal kezelte. Valamint, a markionita irányzathoz hasonlóan az anyagi világot a gonosz művének tekintette. Elsősorban evangéliumi alapokon állt, némely apokrif evangéliumokat is elfogadta. Vezetőiktől megkövetelték a tisztaságot, a vegetarius ételek fogyasztását, a borfogyasztás és a házasság elutasítását. A köznép esetében viszont lényegesen engedékenyebbek voltak.

Az irányzat alapítója Mani (szül. 216. ápr. 14. Dél-Babilónia), aki a jézusi hitelvek és az akkori vallások alapján erőszakmentes és egyetemes vallást kívánt létrehozni és elterjeszteni.

A manicheizmus elsősorban szír és pártus kereszténység talaján fejlődött ki, de leginkább a káldeus és szkíta közösségek között erősödött meg. Felkarolva a zsidó- és zsidó-keresztény irányzatok számára gyűlöletes gnosztikus és babiloni (sumér, akkád, asszír), perzsa és nyugat-indiai hatásokat. Valamint, dualista, keleti univerzalista és ezoterikus bölcselkedő jellege is éles ellentétben állt az akkor elvárt feltétel nélküli hittel. Ezért, szinte már megalakulásakor eretneknek és üldözendőnek tekintették. Ennek ellenére a 3. század végére már a legnagyobb kiterjedésű és létszámú keresztény irányzattá vált.

Először Észak-Afrikában (főleg Egyiptomban) és Dél-Európában (főleg a Földközi-tenger partvidékén és a Balkánon) terjedt el, majd Kis-Ázsiában (Szíria) és a közel-keleten (Mezopotámia), sőt Észak-Itáliában és Rómában is gyökeret vert. Hispániában, Galliában és Britanniában is megjelent. Népszerűségét fokozta, hogy minden népet a saját nyelvén tanított, a közös hitet illesztette a helyi hitvilághoz, pártfogolta a szabad gondolkodást. Lazította az egyházi kötöttségeket és a rituálékat, elítélte az állami és egyházi erőszakot.

A IV-VI. században a zsidó-keresztény irányultságú egyház – a Római birodalmi állam fegyveres támogatásával – felszámolta, kiszorította Európából ezt az irányzatot. Azonban, a manicheizmus tovább élt a kelet-európai és Közép-ázsiai sztyeppéken (Perzsia, Ujguria, É-India, Ny-Kína) területein élt tovább, fennmaradva a XV. századi muszlim támadásokig.

A VII-XV. században ez a keresztény irányzat többször felbukkant Európában. Az állam-vallássá erősödött zsidó-keresztény kurzus ekkor már csak erőszakkal (gyakran vérengzéssel) volt képes felszámolni vallási (pauliciánus, bogumil, katar, valdens, huszita) csoportjaikat.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Egyes feltételezések szerint a magyar alapítású pálos remete rend is rejtett védhelye lehetett balkáni és délvidéki paulicius, bogumil és ariánus, manicheista maradványoknak.

A nyugati zsidó-kereszténység kötelező felvétele előtt a magyarok többsége manicheista szkíta-keresztény lehetett. Erre utal I. Endre királyunk rendelete, amelyben megparancsolta: „… minden magyar avagy jövevény Magyarországon, ki a szkíta nemzeti és népi szertartást nem hagyja, Jézus Krisztus igaz vallására nyomban vissza nem tér és nem hallgat a szent törvényre, melyet dicsőséges István király adott vala, feje és jószága vesztésével bűnhődjék."

A régi szkíta keresztény világképünk maradványai fellehetők népmeséinkben, népdalainkban, hagyományainkban, szokásainkban, díszítőművészetünkben stb. Jelképeiben fennmaradt több erdélyi, kárpátaljai, felvidéki és kelet magyarországi református unitárius templom díszítésén. A XVI. századtól az irányzat elrejtőzött. Nyugat-Európában – ahol a protestáns irányzatok is üldözték – elsősorban titkos (templomos, rózsakeresztes, szabadkőműves) rendekbe és társaságokba. Gnosztikus jellegéből adódóan főleg egyetemekbe visszahúzódva rejtőzködött, sőt még a tudós jezsuiták között is támogatókra lelt. Kelet-Európában a református, unitárius, paulicius és nazarénus közösségek, valamint a protestáns kollégiumok biztosították túlélését.

A 19. századtól az addig győztes zsidó-keresztény irányzatok hatalma fokozatosan gyengült, és egyre kevésbé volt képes megakadályozni az elfojtott tanok újraéledését. Az állandó támadások és agyonhallgatások ellenére a manicheista keresztény irányzat most is él az asszír keresztények, a romániai és újvidéki paulánusok, egyes racionális és univerzalista unitáriusok között, egyes újwicca irányzatok is közel állnak hozzá. Sok valdens közösség tevékenykedik ma is Németországban, Észak- és Dél-Amerikában. A New Age irányzatok többsége sem mentes a manicheizmus irányzatok hatásaitól.

SZENTÍRÁSOK

1. Ószövetség

> *„Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem a törvényt vagy a próféták tanítását. Nem azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem, hanem hogy betöltsem azokat." (Mt 5.17)*

Keresztények által kiegészített és értelmezett héber biblia. A 3-4. századtól hivatalosan *erre alapozzák* a keresztény vallást *annak ellenére*, hogy szellemisége ellentétes a kereszténység által hirdetett egyetemes hitelvekkel és a jézusi szeretet-eszmékkel. Egyes keresztény bibliamagyarázat a zsidók számára a szentírásuk félremagyarázásának is tűnhet (3Móz 24.16).

2. Újszövetség

> *„De ez lesz az a szövetség, amelyet Izráel házával ama napok múltán kötök, így szól az Úr; törvényeimet elméjükbe adom, és szívükbe írom azokat, és Istenük leszek, ők pedig az én népemmé lesznek." (Zsid 8.10)*

Keresztény bibliai iratok hivatalos gyűjteménye. Eredeti értelemben a jézus irányzatát követő zsidók új szövetsége (Jer 31.31-33 és Ez 3.4-5) istenükkel. Erre utalnak Jézus kijelentései (Mk 14.23-24, Lk 22.20 és 1Kor 11.25), amelyek a zsidó tanítványokhoz szóltak, és csak a zsidókhoz. Jézus a tanítványait csak Izráel házának elveszett népeihez (Mt 10.5-6) küldi. A nem-zsidókat hátrányosan érintő törvényeket Jézus is elfogadja (Mt 5.17-18). Pál is megerősíti (1Róm 3.31) levelében, hogy a szövetséget a zsidók istene (Zsid 10.16) Izráel

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

házával akarja megkötni (Zsid 8.8-10). A Jézusnak tulajdonított és minden népre kiterjedő térítési parancsok (Mt 28.18-20, Mk 16.15) beillesztése a külső népek megnyerését, zsidókkal való szövetkezést (Ef 2.19). Vagyis, erősen kétséges az a keresztény egyházi vélemény, hogy eme iratgyűjtemény igazolja Isten és a népek közötti „új szövetséget".

3. Apokrif evangéliumok

> *„A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített." (2Tim 3,16-17)*

A IV. században eretneknek vagy elrejtendőnek minősített bibliai jellegű iratok. Olyanok. amelyek eltértek a római-görög birodalmi államvallássá erősödő zsidó-keresztény irányzattól. Ezek akkori megsemmisítése vagy nyilvánosság előli elrejtése a hivatalos irányzattal vitatkozó (*ariánus*, *gnosztikus*, *esszénus-nazarénus*, *manicheista* stb.) őskeresztény irányzatok felszámolására irányultak. Ennek ellenére az ilyen szemléletek hatása még jelenleg is érzékelhetők az egyházi hagyományokban és a népi vallásosságban.

4. Iratok és értelmezések

> *„De voltak a nép körében hamis próféták is, mint ahogyan közöttetek is lesznek hamis tanítók, akik veszedelmes eretnekségeket fognak közétek becsempészni. Ezekkel megtagadják az Urat, aki őket megváltotta, így gyors pusztulást hoznak magukra."(2Pt 2,1)*

A vallási iratok értelmezése már a 2. századtól gondot okozott. A korabeli írásos változatok közötti eltérések, a fordítási és fogalmi pontatlanságok, a hatalomra jutó irányzatok „igazságát" utólagos „igazoló" betoldások, a hamisítások és átértelmezések (a zavaró iratok elrejtése, megsemmisítése) megnehezítik az eredeti jézusi tanítások pontos megismerését.

Az utóbbi időkben fellelt (arámi, héber, kopt, szogd, kínai és tibeti stb. nyelven írt) iratok jól mutatják az őskereszténység sokszínűségét, egyúttal rávilágítanak a keresztény egyházak tévedéseire és tudatos manipulációira.

EVANGÉLIUMOK HITELESSÉGE

Már az egyszerű olvasó számára is érzékelhető, hogy a bibliai (kanonizált) evangéliumok nagyfokú hasonlóságuk ellenére eltérnek egymástól. Az ilyen különbözőségek egy része nem csak zavaró, hanem esetenként ellentmondásos. Néha úgy érezhetjük, mintha nem is ugyanarról az üdvtörténetről szólnának. Nem csoda, hogy egyre gyakrabban olvashatók olyan tanulmányok és kutatási eredmények, amelyek az evangéliumok hitelességét próbálja feszegetni vagy igazolni, értelmüket megmagyarázni vagy helyreállítani.

1. Kétségek

Belátható, hogy az evangéliumok alapja közös, mivel az általuk hirdetett üdvtörténet csak egyféleképpen történhetett. Vagyis, az evangéliumok közötti eltérések – amelyek pedig tagadhatatlanok – emberi beavatkozások eredménye. Lehetnek egyediek vagy sorozatosak, véletlenek vagy tudatosak. És ha tudatosak, akkor bizonyára célirányosak. Azok számára, akik az evangéliumokat isten által sugalmazottnak tekintik, az eltérések nehezen érthetők. Akik képesek kétség nélkül elfogadni ellentmondásait, azok gondolkodása igencsak sajátos.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

A fennmaradt ősi kézirat- és szövegmaradványok bizonyítják, hogy – ellentétben a keresztény egyházak többségi közfelfogásával – az evangéliumok sem mentesek a más vallások „szent-írásainak" keletkezésénél megfigyelhető jelenségektől, és tanításaikat sem csak a későbbi korok félreértelmezései ködösítik. Ha így lenne, akkor éppen a keresztény egyházak tehetnének legtöbbet annak érdekében, hogy a hit tiszta ősforrásához visszatérhessünk.

2. Pontatlanságok

Mivel, az evangéliumokban leírt események (amelyből több mint 40 változat is fellehető) utólag irtódtak, ezért az emlékezet és szájhagyomány pontatlansága érezhető a fennmaradt kéziratok tartalmán. A fogalomhasználat és a stílus környezetenként és irányzatonként változó. A másolások során előfordultak elírások, szövegkimaradások és utólagos jószándékú (vagy igencsak célirányos) magyarázó betoldások stb. Az evangéliumok értelmezése sem zavartalan. Több keresztény irányzat szó szerint értelmezi az üdvtörténetet, és ez torzítja a megértést. Mivel, a régi fogalmak és jelképek jelentésmódosulása és azok mai fogalmak szerinti értelmezése félreértést okozhat. Különösen, ha az eredeti értelmük és szimbólumuk már ismeretlen. Még veszélyesebb, ha a torzított szöveget egyfajta jövendölésként fordítják el, és olyan eseményekkel hozzák összeköttetésbe, amelyekre a szövegek eleve nem utalhattak, illetve keletkezésük idejéből adódóan nem is mutathattak.

3. Fordítási zavarok

Fordítási és értelmezési nehézségek szintén zavarokat okoztak. Különösen kínos, ha több lehetséges értelmezés közül nem a megfelelőt alkalmazták, mert ez a szöveg eredeti jelentését rendkívül megváltoztatja. Tipikus példa erre pl.: „szabbat" szó, amelyet „szombat"-nak fordítanak, holott az eredeti szó nyugalom napját (pihenő-, és ünnep- és jubileumi napot) jelent. Hasonló gondot okoz a „szenvedő igék" tendenciózus félrefordítása, amikor a történést isteni cselekvésnek állítják be, pl.: „megbocsáttatik" helyett „isten megbocsájtja".

4. Utólagos betoldások

A kéziratokban tetten érhető utólagos betoldások ügye már sokkal kényesebb. A felvilágosító magyarázat általában nem okoz különösebb gondot, ha az nem erőszakolt és nem eltérítő. Ezek egy része – ha az ótestamentumra utalnak – a nem zsidók számára fontos jelzések lehetnek. A szimbolikus megjelenítések sem zavaróak, ha illeszkednek az üdvtörténethez.

Az előzetes jóslásokat vagy az utólagos igazolásokat már érdemes fenntartásokkal kezelni. A későbbi korok szóhasználatára és hittételeire utaló betoldások pedig alaposan eltorzítják az eredeti üdvtörténetet, a kitalált vagy máshonnan átvett események beillesztése pedig azt meghamisítják. Némely betoldásnál kifejezetten érzékelhető az a törekvés, hogy későbbi eseményeket kívántak ily módon utólagosan igazolni. Megtehetjük, hogy bagatellizáljuk a torzulások jelentőségét, és kitartunk amellett, hogy a szövegek így is megőrizték eredeti tanításukat. De ha így tennénk, akkor jóváhagynánk azokat a hamisításokat is, amelyek nem a hit, hanem a hatalom és dogma erősítése érdekében történtek.

5. Betoldások jelentősége

Íme, néhány olyan horderejű utólagos betoldások, amely jelentősen megváltoztatta az evangéliumok kinyilatkoztatásait és értelmezését, és amelyek az eredeti ősevangélium nem tartalmazta (nem tartalmazhatta, hiszen a legrégebbi forrásokból is hiányzik):

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Márk evangéliumában: Mk. 14.55-65 (Jézus Kaifás előtt), Mk. 16.9-20 (Jézus feltámadás utáni megjelenései; Apostolok küldetése; Mennybemenetel)
Máté evangéliumában: Mt. 1.1-17 (Jézus ősei), Mt. 16.17-19 (Jézus Péternek tett ígérete), Mt. 17.20 (A hit erejéről), Mt. 28.16-20 (Feltámadt Jézus megjelenése; Szentháromságra utalás; Minden nép tanítása; Apostolok küldetése);
Lukács evangéliumában: Lk.1.1-2.52 (Bevezetés, Keresztelő János és Jézus születése; a gyermek Jézus), Lk. 3.23-38 (Jézus családfája), Lk. 24.48-53 (Jézus menybemenetele)
János evangéliumában: Jn. 1.1-18 (Előszó), Jn. 1.32-34 (János tanúságtétele), Jn. 6.16-71 (Jézus vizen jár Beszéd az élet kenyeréről; Jézus teste; Péter hitvallása), Jn. 7.53-8.11 (Házasságtörő asszony), Jn.11.1-54 (Lázár feltámasztása), Jn. 15.1-27 (Jézus megígéri a Szentlelket; Az igaz szőlőtő; A világ gyűlölete), Jn. 16.33 (A vigasztaló eljövetele; A viszontlátás reménye), Jn. 20.11-16 (Mária és a feltámadt Jézus), Jn. 21.1-25 (Feltámadt Jézus a tónál; Jézus halat eszik; Péter és János sorsa; Befejezés).

6. Betoldások célja

Az utólagos betoldások, szöveg és fogalommódosulások célja bizonyára az lehetett, hogy az uralkodó keresztény irányzatok hitbéli és hitéleti változásait, zsinati döntéseit „evangéliumi szinten” is legalizálják. Ezért kellett az evangéliumok eltorzításával:

- az igaz ember (tanító, próféta) Jézust egyfajta Istenfiúvá emelni;
- csodálatos születés-mítosszal isteni származását megalapozni;
- ácsfiú Jézusnak férfi és női ágon uralkodói-mitikus családfát kreálni;
- gyógyító tanítómesterből istenszerű messiást formálni;
- nazareus (zsidó szekta) Jézust egy názáreti (származású) Jézussá átnevezni;
- kenyérdarabok szétosztásából kenyérszaporítást kreálni;
- szavak félrefordításával a tömegek számát fokozni (sokadalomból > ezreket);
- kihagyásokkal és toldásokkal a nők jelentőségét és tekintélyét csökkenteni;
- természettudományosan magyarázható eseményeket csodákká nagyítani;
- meg nem történt eseményeket beilleszteni (telihold időszakában napfogyatkozás);
- eseményeket előre megírtakká formázni (jóslat beteljesüléseként);
- eltűnt test helyett egy feltámadó Jézust bemutatni (asztrális, majd élő testként);
- az Egy Isten helyett a későbbi istenhármas (szentháromság) hittételt utólag igazolni;
- a későbbi egyház hatalmát, tetteit utólagosan igazolni (közösséget egyházként nevezve);
- az egyetemes és feltétlen szeretetet feltételekhez kötni;
- az egyetemesnek hirdetett hitet kisajátítani, annak nevében másokat kirekeszteni;
- a csak zsidóknak szánt jézusi tanításokat utólag az egész emberiségre kiterjeszteni;

7. Evangéliumok keletkezése

A kanonizált evangéliumok különböző korokban készültek. Elkészítésük ideje szerint Márk evangéliuma a legidősebb (i.sz. 60-80), ezt követi Máté (i.sz. 70-100), majd Lukács (i.sz. 80-130) és végül János evangéliuma (i.sz. 90-110). És ekkor még nem említettük a többtíz más evangéliumot, amelyek döntő részét később eretneknek nyilvánítottak és elpusztítottak. Az időeltérés sokatmondó különbségeket is rejt, ugyanis minél későbbi az evangélium:

- annál istenibbé válik Jézus-ábrázolása (az ember Jézus helyett),
- annál erőteljesebb Jézus istenfiú és a szentlélek szerepe (az Egy Isten helyett),
- annál csodaszerűbbek a történések (az érthető cselekmények helyett),
- annál erősebb a filozofikus és gnosztikus szemlélete (a cselekvő és tanító helyett).
- annál hevesebb kizárólagosságra, megkülönböztetésre törekvés (egyetemesség helyett);
- annál intenzívebb a szorongáskeltés és fenyegetőzés (beláttatás és meggyőzés helyett);

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

8. Evangéliumi irányzatok

Már az evangéliumok keletkezésének idejében (!) is több evangélium-változat vált kétségessé. Vagyis, már akkor is gondot okoztak a manipulációk (félreértelmezések, belemagyarázások, betoldások). Az i.sz. I. század körül a zsidókeresztények (ebionita, nazareus és régi egyiptomi közösségek) a *Máté-szerinti* evangéliumot fogadták el. Ennek ellenére evangélium-változataik versszámban és értelmezésben eltértek egymástól. A kis-ázsiai pogány keresztények *Márk szerinti* evangéliumban bíztak. A római zsidó-keresztény csoportok *Lukács szerinti* evangéliumra esküdtek, míg az ottani pogány keresztények ennek anti-judaista változatát fogadták el. A gnosztikusok pedig – irányzataiktól függően – nemcsak többféle *János szerinti* evangélium-változatokat ismertek el, hanem többféle evangéliumot használtak.

9. Hitelesség és elfogadottság

Kezdetben őskeresztények főleg a *Máté szerinti evangéliumot* fogadták el, bár több más evangélium is létezett (Tamás, Fülöp, Mátyás stb. evangéliuma).

Papiasz (hierapoliszi püspök) i.sz. 130. körül csak a *Márk-szerinti evangéliumot* tartotta megbízhatónak (mint Péter apostol prédikáció-gyűjteményét).

Markion (a „Pál-tanítványok" képviselője) i.sz. 144. körül pedig a *Lukács-szerinti evangélium* antijudaista változatát tekintette hitelesnek, és megtisztította még a Pál-leveleket is, a már akkor tetten érhető (!) hamisításoktól.

Montanosz (frígiai pap) és montanista hívei i.sz. 160. körül a János szerinti evangéliumot hirdették (amely laikus hívek számára készített prédikációgyűjtemény lehetett).

Tatianosz (szíriai egyházatya) i.sz. 170 körül egybeszerkesztette a *4 evangéliumot*, hogy kiküszöbölje a zavaró különbségeket.

Mani (a manicheizmus alapítója) i.sz. 245 körül az evangéliumokat csak a betoldások és ószövetségi utalások nélkül fogadta el.

Arius (az ariánus irányzat alapítója) i.sz. 312. körül megkísérelt visszatérni az őskeresztény hitelvekhez (szentháromság elvetése, Jézust isteni közvetítőnek tekintve, stb.).

Sajnos, az akkori uralkodó osztályok által is „szponzorált" zsinatok elítélték az evangéliumok megtisztítására irányuló törekvéseket. Mivel, az a hatalmuk ideológiai megalapozottságát elősegítő „torzításokat és betoldásokat" veszélyeztette. Így, a ma is használatos torzult változatok a IV. szd. közepére hivatalosan is „hitelessé" váltak a római-bizánci keresztény egyházaknál. A többi evangéliumot (ebionota, mazareus, egyiptomi, héber, Júdás, Mária, Tamás, János-esszénus, Péter, Nikodémus, béke, igazság, élet stb. evangéliumokat) pedig igyekeztek megsemmisíteni. Szerencsére ezek egy része megmaradt, így bepillantást nyerhetünk a régi keresztény irányzatok kulisszái mögé.

10. Manipulációk

Az első – már Jézus életében és közvetlenül halála után létrejött – zsidókeresztény közösségek hitfelfogása lényegesen eltért a mai keresztény dogmáktól. Például: tagadták Mária szűzi fogantatását, Jézus csodás születését és isteni voltát, és a test feltámadását. Jézust igaz emberként tisztelték és többségük elítélte a húsevést. Vagyonközösségben éltek, nem alakítottak ki kötelező liturgiát és dogmarendszert, nem voltak hatalommal rendelkező tisztségviselőik, elvetették a nemi megkülönböztetést.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Mindezek éles ellentétben állnak a ma uralkodó keresztény irányzatok kinyilatkoztatásaival és gyakorlatával. Elgondolkodtató, hogy a később uralkodóvá vált keresztény irányzatok „Jézus nevében” éppen azokat minősítették eretneknek és azokat üldözték, akik a legközelebb álltak az eredeti Jézus tanításához. Tehették, mert a jézusi tanítást követő irányzatoktól idegen volt a hatalommal való együttműködés és az erőszakos hitterjesztés. Ami viszont ellentétes volt az „államhatalmi tényezővé vált egyház” érdekeivel.

11. Torzító hatások

A mai keresztény felfogások és az evangéliumok olyan zavaró idegen hatásokkal terheltek, amelyek egyértelműen más vallási hatásokra és evangélium-torzításokra utalnak, például:

- Máriát *úgy dicsőítik*, mint az efezusi Dianát (természet, vadászat, szüzek istennőjét);
- Mária *szűzen fogant*, mint a frígiai Cybele (éj szűz királynője), Maia királynő (Buddha édesanyja), Szeléné hercegnő (Dionüszosz anyja). Hasonlóan szűztől születettnek tartották Platont, Nagy Sándort és Augustus császárt is.
- Jézus, *Isten fia*, mint Deoius (Cybele és Baál gyermeke), Dionüszosz, Mithrasz;
- Jézus királyi vérvonalból származik, mint Buddha és Mani. Valamint, papi vérvonalból is, mint Zarathustra,
- Jézus karácsonykor született: mint sok más mitológiai isten (Hórusz, Tammuz, Héliosz, Mithrasz, Yule, Dazsbog, Dionüszosz, stb.). Ez azért is erősen kétséges, mert a bibliai utalások szerint ősszel kellett születnie.
- Jézus születését előre megjósolták, mint Buddháét, vagy Augustus császárét;
- Jézus születésekor napkeleti bölcsek jelennek meg, ami nagyon hasonló a tibeti buddhisták új láma (régi reinkarnációjának) keresésekor.
- Heródes Jézus születését követően a hasonló korú gyermeket megölette. Augustus császár születésekor (legenda szerint) a szenátus szintén ezt akarta, de tervük meghiúsult;
- Jézus már gyermekkorában kiemelkedő képességű volt, mint Buddha;
- Jézus 30 évesen kezdte működését, mint Zarathusztra (párszi vallásalapító) Buddha is a 30. évébe lépett, amikor elindult az igazság keresésére;
- Jézus 40 napra elvonult a pusztába, mint Buddha a megvilágosodás elérésekor;
- Jézus csodás gyógyító, akárcsak Zarathustra, Mithrasz;
- Jézus hittanító volt, akárcsak Zarathustra, Buddha, Mithrasz;
- Jézust elfogták és kivégezték, mint Zarathustrát, keresztelő Jánost és Manit;
- Jézust keresztre feszítették, mint Spartacust, ezt terjesztették Maniról (aki börtönben halt);
- Jézus tavasszal feltámadt, mint Baál, Adon. Újjászületett, mint Attisz, Koré, Apollón;
- Jézus testben támadt fel, mint Bacchus, Mitrász, Attisz, Apollón;
- Jézus halála után felszállt a menybe, mint Mózes, Illés próféta, és Szűz Mária, mint ahogy ezt terjesztették Augusztus császárról, majd később Mohamedtől is;
- Atya – Fiú – Szentlélek istenhármassága hasonló más istenhármasokhoz, mint: Égi Atya – Fiú – Föld Anya = gnosztikusoknál, Brahma-Visnú-Síva = hinduknál, Ozirisz-Ízisz-Hórusz = óegyiptomiaknál, Anu-Enlil-Enki = sumeroknál;
- Isten-Sátán (jó-rossz) mint: az egyiptomi Ozirisz-Széth, Ahura Mazda – Ahra Majniu az irániaknál, Fény-Sötétség a manicheistáknál, Numi Torem – Khul Ater az uraliaknál;

A pogány mítoszokra ennyire emlékeztető és gyakori evangéliumi megnyilvánulások erős kétségeket ébresztenek. Az ilyen betoldások azt a sanda gyanút erősítik, hogy az akkoriban fejlődő keresztény irányzatok – befolyásuk erősítése érdekében – olyan pogány eszméket és hagyományokat is önmagukba építettek, amelyek távol állnak a jézusi tanításoktól. Mintha, a helyi vallások képzeteinek célirányos átvételével azok kereszténysítésre törekedtek volna…

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

12. Következtetés

A kéziratok és a bibliakutatások egyértelműen bizonyítják – és ezt mérvadó bibliafordítók és teológusok is elismerik -, hogy az evangéliumok szövege az idők során jelentősen torzult (fordítási és másolási hibák, kihagyások és betoldások, értelmezési és feltételezési rárakódások). Pedig a tisztesség és hithűség azt kívánná, hogy az evangéliumok végre megtisztulhassanak a mintegy kétezer év hordalékaitól és lerakódásaitól. Hogy ismét a tiszta forráshoz juthassunk. Mert, ha a „hivatalos keresztény irányzatok" (híveiket is becsapva) nem akarnak tudomást venni a torzulásokról akkor ez azt bizonyítja: fontosabb számunkra egy torz hagyomány fenntartása, és a lelkek feletti hatalom megőrzése, mint az örömhír megismerése.

13. Rekonstrukció

Ha megvizsgáljuk a bibliában közzétett 4 kanonizált evangéliumot – pontosítva a fordításokat és fogalomhasználatot, leválasztva a későbbi betoldásokat, valamint szövegváltozataiból csak az autentikus részeket megőrizve- az eredeti fogalmazásra törekedve – egy másféle szemléletű üdvtörténet bontakozik ki. Egy olyan, amely kevésbé meseszerű, történésében hihető. Egy olyan Jézus-kép, amely nem „istenfiaként", szárazásával és erejével éri el a földi sikereit. Hanem „emberfiaként", karizmatikus tudásával és gyógyító erejével, hittel és szabad akarattal vállalva a konfliktusokat és azok következményeit. Megmutatva a hithű igaz ember képét!

Az ősevangélium rekonstrukciójára legalkalmasabb Márk evangéliuma. Nemcsak azért, mert a tudósok többsége szerint ez készülhetett legkorábban. Hanem azért is, mert viszonylag sok másolatban és változatban maradt fenn, nyelvezete is egyszerűbb. Ezért, viszonylag könnyű kiszűrni az utólagos betoldásokat és a másolási-fordítási torzulásokat. Az is megkönnyíti tanulmányozását, hogy mellőzi a felesleges zsidó bibliai utalásokat, szokások és szertartások említését. De, ha ilyet tartalmaz, azt értelmezve és körbeírva, nem zsidók számára íródva.

14. Feltételezés

A következő fejezetben bemutatott Ősevangélium feltételezés a Márk szerinti evangélium alapján készült. Verssorok számozása [szögletes zárójelben] igazodik a keresztény bibliák gyakorlatához. Az első szám a fejezet sorszáma, a második a verssor száma. A sorszámozás megszakadása azt jelzi, hogy a hiányzó sorszámú verssorok az őri változatokból hiányoztak (vagyis utólagos betoldások lehettek). A kötőjeles – utószámok azokat a verssorokat jelölik, amelyek hiányoznak a Márk kanonizált evangéliumából, de az apokrif változatban fellelhetők.

A szöveg pontos értelmezés érdekében (egyszerű zárójelben) jelezve az értelmezést segítő kiegészítést, értelmezőt. Ezekre, a szöveg értelméből lehet következtetni, vagy magyarázatul szolgálnak a leírtak megértéséhez. A pontos megértés érdekében a mára elterjedt köznapi, tudományos és keresztény szóhasználatot igyekeztem alkalmazni. A közölt szövegben a … pontsorok szöveghiányt vagy szakadást jeleznek.

Íme, a szöveg (régi nyelvezet és fogalmak-megfogalmazások megtartásával):

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

FELTÉTELEZETT ŐSEVANGÉLIUM

1. RÉSZ

Bevezetés

[1.1] Jézus örömhírének kezdete…

Bemerítő János hirdetése

[1.4] Ez történt. Bemerítő János a pusztában a vétkek megbocsáttatását és az új felismerését jelentő bemerítkezést hirdette.
[1.5] Kiment hozzá az egész júdeai vidék, valamennyi jeruzsálembeli is, együtt vétkeiket is megvallották, s vele bemeríttették magukat a Jordán folyóba.
[1.6] János teveszőr ruhába öltözve, bőrövet viselt dereka körül, sáskákon és vadmézen élt.
[1.7] Ezt hirdette: „Az jön utánam, aki nálam hatalmasabb! Én még arra sem vagyok méltó, hogy lehajoljak és sarujának szíját megoldjam. ….

Jézus bemerítése

[1.9] Azokban a napokban történt, hogy Jézus a galileai Názáretből odament és Jánossal bemeríttette magát a Jordánba.
[1.10] Tüstént feljött a vízből és (úgy) érezte, hogy mintha az egek megnyílának, és a Szellem (isteni sugallat) galambként (egyenesen) beléje szállna.
[1.11] És egekből mintha hang szóla: „Te vagy az én szeretett fiam, benned gyönyörködöm.”

Jézus megkísértése

[1.12] Ezután a Szellem azonnal kiűzte őt a (lakatlan) pusztaságba.
[1.13] A pusztában negyven napon át időzött, közben kétség kísértette, együtt volt ott fenevadakkal, és Isten követei szolgálták ki őt.

Jézus küldetése

[1.14] Azután, hogy Jánost börtönbe vetették, Jézus (Júdeából) Galileába ment s közben az Isten örömüzenetét így hirdette:
[1.15] „Itt a kedvező idő! Közel került Isten uralma! Higgyetek az örömhírének és forduljatok más felismerésre és életútra, és bízzátok rá magatokat (Istenre)!”

Jézus első tanítványai

[1.16] Mikor a galileai tenger (Genezáreti tó) mentén járt, meglátta Simont és Simon testvérét Andrást, amint körhálót vetettek a tóba, ugyanis halászok voltak.
[1.17] Megszólította őket: „Ide! Mögém! És megteszem, hogy emberhalászokká lesztek!”
[1.18] Azonnal otthagyták hálóikat és követték őt.
[1.19] Kevéssel továbbmenvén, meglátta Zebedeus Jakabját és a testvérét Jánost, amint a bárkájukban hálóikat javították.
[1.20] Azonnal hívta őket, s ők pedig atyjukat Zebedeust a halászlegényekkel a bárkában hagyták, és mentek mögötte.

Jézus tekintélye

[1.21] Elmentek Kapernaumba és mindjárt a nyugalom napján (sabbaton) bement a zsinagógába és tanított.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[1.22] Tanítása miatt megdöbbentek, mert úgy tanította őket (az őt hallgatókat), mint akinek van hatalma (ereje, igazsága), és nem úgy, mint az írástudók.

Megszállott kigyógyítása

[1.23] Azonnal akadt zsinagógájukban egy ártó szellem által megszállott ember (pszichopata, fanatikus és epilepsziás), és (aki) felkiáltott:
[1.24] „Mi dolgunk veled, názáreti Jézus? Azért jöttél, hogy elveszíts minket? Tudom ki vagy (tönkretevőnk): az Isten (Ál)szentje!"
[1.25] Jézus keményen rászólt: „Némulj el és menj ki belőle!"
[1.26] Ártó szellem akkor össze-vissza rángatta őt (belülről), és nagy kiáltással kiment belőle.
[1.27] Mindannyian megdöbbentek, úgyhogy egymással vitatkoztak, és azt kérdezték: „Mi ez? Új tanítás hatalommal. Még ártó szellemeknek is parancsol, és engedelmeskednek azok neki."
[1.28] Azonnal elterjedt híre Galilea egész környékén mindenhova.

Simon anyósának meggyógyítása

[1.29] Azután hogy a zsinagógából kijöttek, Jakabbal és Jánossal együtt Simon és András házába mentek.
[1.30] Simon anyósa lázasan (ideglázban) ágyban feküdt. Azonnal szóltak neki róla.
[1.31] Ő hozzálépett, a kezén megragadta és felállította (karizmatikus gyógyítás). Az asszonyt azonnal elhagyta a láz, és felszolgált nekik.

Betegek meggyógyítása

[1.32] Mikor lenyugodott a nap és este lett, odahozták hozzá a (testi) betegeket, valamint a gonosz szellemtől megszállottakat,
[1.33] úgyhogy az egész város (Nachum falu lakóinak egy része) odagyűlt az ajtó elé.
[1.34] Sokakat meggyógyított, akik különböző betegségtől szenvedtek, sok ártó szellemet űzött ki (lelki bajban szenvedőt gyógyított), s nem hagyta szólni az ártó szellemeket, mert azok tudták, hogy Ő kicsoda (nehogy elárulják).

Jézus útra kel

[1.35] Majd igen korán, még sötét éjszaka felkelt, kiment egy puszta helyre és ott imádkozott.
[1.36] Simon és a vele lévők utána mentek.
[1.37] Midőn rátaláltak, így szóltak hozzá: „Mindenki téged keres!"
[1.38] De ő ezt felelte nekik: „Menjünk máshová, a szomszédos településekre, hogy ott is hirdethessek örömhírt! Hiszen ezért jöttem ki (a faluból)".
[1.39] Elment, egész Galileában a zsinagógáikban hirdetett, és kiűzte az ártó szellemeket.

Bőrbajos megtisztítása

[1.40] Odament hozzá egy bőrbajos (pszichoszomatikus beteg) is és térdre borulva kérlelte. „Ha akarnád, képes lennél engem megtisztítani!"
[1.41] Erre ő (Jézus) megharagudott (tiszteletlenségért), de megesett rajta a szíve, kinyújtotta kezét, megérintette őt és így szólt hozzá: „Akarom. Tisztulj meg!"
[1.42] Nyomban elmúlt a bőrbaja és megtisztult.
[1.43] (Jézus) pedig felindult hangon azonnal előzte őt
[1.44] és azt mondta neki: „Vigyázz, senkinek semmit ne szólj erről, hanem menj el titokban, mutasd meg magad a papnak! Tisztulásodért pedig ajánljad fel, amit Mózes elrendelt (áldozatot) bizonyságul nékik."

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[1.45] Ő azonban, ahogy elment, híresztelni és terjeszteni kezdte a dolgot annyira, hogy (Jézus) nyíltan (már) a városokba se mehetett be, hanem kinn, a pusztákon időzött (gyógyító remeteként, papokat kerülve). Ennek ellenére mindenhonnan mentek hozzá.

2. RÉSZ

A béna meggyógyítása

[2.1] Néhány nappal később (Jézus) újra Kafarnaumba ment, és híre terjedt, hogy otthon van.
[2.2] Sokan összegyűltek, még az ajtó előtt sem maradt hely. Hirdette nekik (Isten) üzenetét.
[2.3] (Ekkor) emberek érkeztek hozzá, akik egy bénát (disszociatív zavartat) hoztak. Négyen emelték be. …..
[2.5] Hitüket látva Jézus így szólt a bénához: „Gyermekem, megbocsáttatnak bűneid!"
[2.6] Hivatalból ott ült néhány írástudó is, kik szívükben ezt fontolgatták:
[2.7] „Ki ez, hogy így beszél? Káromol!".
[2.8] Jézus gondolataikba látva így szólt: „Mi célból gondoltok rosszat a szívetekben?
[2.9] Mi könnyebb? Azt mondani-e a bénának, hogy bűneid megbocsáttatnak (Isten által), vagy ezt mondani: Kelj fel, emeld fel a hordágyadat és járj!
[2.10] …. Odaszólt a bénához:
[2.11] „Neked azt mondom, kelj fel, emeld fel hordágyadat és titokban eredj haza!"
[2.12] Az felkelt, máris fogta hordágyát s kiment mindenki szemeláttára, úgyhogy mind magukon kívül voltak és Istent dicsőítették." Sohasem láttunk ilyesmit" mondták.

Lévi meghívása

[2.13] (Jézus) ismét kiment a tó partjára és hozzáment az egész tömeg, ő pedig tanította őket.
[2.14] Menetközben meglátta Lévit az Alfeus fiát, amint a vámnál ült tisztségében és megszólította: „Kövess engem!" Mire az felkelt és követte.
[2.15] Olyan is történt, hogy az ő (Lévi) házában Jézussal és tanítványaival asztalhoz telepedett sok vámszedő és kitaszított (ember) is. Sokan voltak, mert követték őt.
[2.16] Mikor azonban a farizeusok közül való írástudók meglátták, hogy a kitaszítottakkal és vámszedőkkel együtt eszik, ezt mondták tanítványainak: „Hogyhogy a vámszedőkkel és kitaszítottakkal eszik együtt?"
[2.17] Ahogy ezt Jézus meghallotta, így szólt hozzájuk: „Nem az erejüknél lévőknek van szükségük orvosra, hanem betegeknek. Nem azért jöttem, hogy igazakat (farizeusokat) hívjak meg (Istenhez), hanem vétkezőket (kitaszítottakat)."

A böjt

[2.18] (Bemerítő) János tanítványai és a farizeusok böjtölni szoktak. Eljöttek és megkérdezték tőle: „Miért van, hogy János tanítványai (mi) és a farizeusok böjtölnek, de a hozzád (tőlünk) átálló tanítványok nem böjtölnek?"
[2.19] Jézus ezt felelte nekik: „Vajon képesek-e böjtölni a lakodalmas terem vendégei, amíg a vőlegény velük van?
[2.21] Senki sem varr öreg ruhára új szövetből foltot; de ha mégis, akkor az új eltépi a réginek ép részét is, még nagyobb szakadás támad!
[2.22] Senki sem tölt új bort régi tömlőkbe, ha mégis, a bor szétszakítja a tömlőket, elvész a bor és a tömlők is. Nem! Új bort új tömlőkbe!"

Nyugalom napi kalászszedés

[2.23] Történt az is, hogy a nyugalom napján (ünnepnapkor) vetések között haladt át, és útközben tanítványai kalászokat tépdestek.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[2.24] A farizeusok megszólították: „Nézd csak, mit tesznek a nyugalom napján. Azt, amit nem szabad.” …
[2.27] (Jézus) ezt mondta nekik: „A nyugalom napja lett az emberért és nem az ember a nyugalom napjáért.” (az élet fontosabb a szokásnál).

3. RÉSZ

A sorvadt kezű meggyógyítása

[3.1] Megint zsinagógába ment (Jézus), és ott volt egy ember, aki bénán tartotta a kezét.
[3.2] Figyelték, vajon a nyugalom napján meggyógyítja-e, hogy azután vádolhassák.
[3.3] Megszólította a sorvadt kezű embert: „Állj ki középre!”
[3.4] Aztán megkérdezte azokat: „Szabad-e a nyugalom napján jót, vagy rosszat tenni, életet menteni, vagy megölni?” De azok hallgattak.
[3.5] Haraggal végignézett rajtuk, de szomorú volt, mert szívük kőkeménysége miatt részvétet érzett irántuk. Aztán szólt az embernek: „Nyújtsd ki a kezedet!” Az kinyújtotta és azzal helyreállt a keze.
[3.6] A farizeusok kimentek, és együtt a Heródes-hívekkel tüstént tanácsot tartottak, hogy miként veszejthetnék őt el.

Jézus betegeket gyógyít

[3.7] Jézus tanítványaival visszavonult a (Genezáreti-) tó mellé, de nagy sokaság követte Galileából,
[3.8] valamint Júdeából és Jeruzsálemből, Idumeából, a Jordánon túlról, nagy sokaság jött hozzá Tírusz és Szidon környékéről, hallva, hogy milyen nagy dolgokat cselekszik.
[3.9] Szólt tanítványainak, hogy a tömeg miatt állandóan egy bárkát tartsanak készen, hogy ne szorongassák őt.
[3.10] Tudniillik sokakat gyógyított, úgyhogy, akiket csak csapás (lelki trauma) ért, hozzá tódultak, hogy megérinthessék.
[3.11] Az ártó szellemek is, ha látták, elé vetették magukat, és azt kiáltották: „Te vagy az Isten Fia!” (sikeres volt a lelki gyógyítása).
[3.12] Ő keményen rájuk parancsolt, hogy ne mondják el, hogy kicsoda (ne fedjék fel kilétét).

Tizenkettő kiválasztása

[3.13] Azután felment egy hegyre, és akiket akart, magához szólított. Azok odamentek hozzá.
[3.14] Tizenkettőt választott ki, hogy vele legyenek és elküldhesse őket igehirdetésre,
[3.15] s hogy felhatalmazást kapjanak ártó szellemek kiűzésére (spirituális gyógyításra).
[3.16] Ekkor kijelölte a Tizenkettőt: Simont, akinek a Péter nevet adta,
[3.17] Zebedeus fia Jakabot és Jakab testvérét Jánost, és nékik a Mennydörgés fiai nevet adta,
[3.18] azután Andrást, Fülöpöt, Bertalant, Mátét, Tamást, Alfeus fiát Jakabot, Tádét, a kananeusi Simont
[3.19] és karióti Júdást (tőröst, a fegyveres felkelés hívét), aki később elárulta őt.

Farizeusok vádjai

[3.20] Azután hazatért (Kafarnaumba). Ismét tömeg gyűlt össze, még enni nem volt idejük.
[3.22] Az írástudók, akik Jeruzsálemből jöttek le, azt mondták, hogy Belzebub van vele, s hogy az ártó szellemek fejedelme segítségével űzi ki az ártó szellemeket.
[3.23] Akkor magához hívta övéit, és ezt mondta nekik:
[3.27] „Senki sem képes arra, hogy bemenjen az Erős házába, és elrabolja eszközeit, hacsak előbb meg nem kötözi az Erőset; akkor aztán kirabolhatja házát.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[3.28] Bizony azt mondom nektek, hogy mindent meg fognak bocsátani az ember fiainak, a vétkeket, a káromlásokat is, melyeket mondanak,
[3.29] de ha valaki a Szent Szellem ellen szól káromlást, az nem kap soha bocsánatot, hanem örök véteknek terhe nyomja!”

Jézus rokonai

[3.21] Mikor az övéi ezt meghallották, elmentek, hogy hatalmukba kerítsék (meggyőzzék), azt gondolták ugyanis, hogy nincs magánál (maga ellenére tesz).
[3.31] Ekkor jöttek hozzá anyja és testvérei, de kívül megálltak, beküldtek hozzá és hívatták.
[3.32] Tömeg ült körülötte és mondták neki: „Nézd anyád és testvéreid kinn keresnek téged!
[3.33] De ő így felelt nekik: „Ki az én anyám? Kik a testvéreim?” (jelzi, hogy független).
[3.34] Azután végignézett azokon, akik körben körülötte ültek és így szólt: „Ezek az én anyám és testvéreim!
[3.35] Mert aki Isten akaratát teszi, az az én testvérem, az az én anyám.”

4. RÉSZ

Jézus a bárkából tanít

[4.1] Ismét tanítani kezdett a tó partján. Még nagyobb tömeg gyűlt hozzá, úgyhogy beszállt a bárkába, így ő a tavon volt, míg az egész tömeg a tóparton a földre telepedett.
[4.2] Sok példázatokban tanította őket. Tanítása közben (ezeket) mondta nekik:

A magvető

[4.3] „Hallgassátok csak! Egyszer elment a magvető vetni.
[4.4] némely (mag) az útfélre esett.
[4.5] Mások aztán sziklás talajra estek,
[4.6] és mert nem volt gyökerük, kiszáradtak.
[4.7] Más magok a tövisek közé estek, a tövisek felnőttek és megfojtották azokat.
[4.8] Mások a jó földbe estek és termést hoztak, (egyik) harmincszoros, (másik) hatvanszoros és (a harmadik) százszoros termést hozott.”
[4.9] Azután ezt mondta: „Akinek van füle a hallásra, az hallja meg!”

Jézus a példázatokról

[4.10] Mikor egyedül maradt, a körülötte levők a Tizenkettővel, kérdezgették a példázatokról.
[4.11] s ő ezt felelte nekik: „Nektek adatott Isten hatalmának megismerése. Azokhoz, akik kívül vannak (nem beavatottak), példázatokban szólok (hogy megérthessék)…

Példázat a mécsesről

[4.21] Aztán ezeket mondta nekik: „Ugyan hova teszik a (világító) mécsest? A véka alá, vagy az ágy alá? Vajon nem a mécslábra helyezik?
[4.22] Mert nincs semmi olyan elrejtett, amely egyszer láthatóvá ne lenne, és nincs olyan rejtelem, amely meg ne világosodna!
[4.23] Ha valakinek van füle a hallásra, az hallja meg!

Példázat a mértékről

[4.24] Majd ezt mondta nekik: „Ügyeljetek arra, mit hallotok! Amilyen mértékkel mértek, olyannal mérettek majd ti is, sőt még hozzá is tétetnek.
[4.25] Akinek ugyanis van, annak még adatik, de akinek nincs, attól elvétetik, amije van.”

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Példázatok Isten hatalmáról

[4.26] Majd újra szólt: „Hasonló az eset az Isten hatalmával, mint akikor az ember, aki magot vetett a földbe,
[4.27] aztán elszunnyadt és felkelt, éjjel és nappal (lesz), mialatt a mag kihajt és megnő, anélkül, hogy észrevenné (tudná).
[4.28] Magától hoz termést a föld, először szárat, majd kalászt, aztán érett magot a kalászban.
[4.30] És így szólt: „Mihez hasonlatos Isten hatalma? Milyen példázatba foglaljuk?
[4.31] Olyan nekünk, mint a mustármag, mely mikor a földbe vetik, a földön levő összes magvaknál kisebb,
[4.32] de aztán, ha elvetették, felnő, és az összes veteményeknél nagyobb lesz.
[4.33] Sok ilyen példázattal hirdette nekik az igét, akként, ahogy képesek voltak azt felfogni.
[4.34] Példázat nélkül nem szólt nekik, de tanítványainak külön mindennek a megoldását megadta (mivel azok beavatottak voltak).

Vihar lecsendesítése

[4.35] Az nap, mikor beesteledett, így szólt hozzájuk: „Keljünk át a túlsó partra!”
[4.36] Erre otthagyták a tömeget, és magukkal vitték (Jézust), úgy ahogy a bárkában volt. Más bárkák is voltak ott vele.
[4.37] Egyszerre nagy szélvihar támadt, és a hullámok becsaptak a bárkába, úgyhogy a bárka kezdett megtelni.
[4.38] Ő maga a hátsó fedélzeten, egy vánkoson feküdt. Felkeltették, és ezt mondták neki: „Tanító (mester), nem törődsz azzal, hogy elveszünk?”
[4.39] Erre éberré vált, megdorgálta a szelet, és ezt mondta a tónak: „Csendesedj! Némulj el!” Erre megszűnt a szél és nagy csendesség lett (szélroham lehetett).
[4.40] Nekik ezt mondta: „Miért vagytok ennyire gyávák? Hogyhogy nem bíztok?”
[4.41] Nagy félelem fogta el őket és ezt kérdezgették egymás között: „Ugyan ki ez, hogy a szél és tó is engednek neki?”

5. RÉSZ

A gerazai megszállott kigyógyítása

[5.1] Átértek a tó túlsó partjára a gerazaiak vidékére.
[5.2] Miután a bárkából kiszállt, a sírok közül vele egy tisztátalan szellemtől megszállt (rögeszmés-kényszeres és passzív-agresszív személyiségzavarú) ember közeledett.
[5.3] A sírokban lakott, és már lánccal sem tudták megfékezni. …
[5.6] Amikor Jézust messziről meglátta, odafutott, földre vetette magát előtte
[5.7] és nagy hangon így kiáltott: „Mi dolgunk egymással Jézus, Isten legfőbb Fia? Isten nevében késztetlek, ne kínozz engem!”
[5.8] Mert Ő (Jézus) azt mondta neki: „Tisztátalan szellem, menj ki az emberből!”
[5.9] Majd megkérdezte: „Mi a neved?”. Azt felelte: „Csapat a nevem, mert sokan vagyunk!”
[5.10] És nagyon rimánkodott, hogy ne küldje őket el arról a vidékről.
[5.11] Ott a hegyoldalban egy nagy disznókondát legeltettek.
[5.13] Megengedte nekik… erre a konda a meredek parton alárohant a tóba, csapatostul, és megfulladt a tóban (történet túlgondolása).
[5.14] Kanászok erre elfutottak, hírt vittek a városba és a tanyákra (erősítő túlzás), majd jöttek (az emberek) megnézni, hogy mi történt.
[5.15] Odaértek Jézushoz és látták, hogy az megszállott, akiben a csapat(nyi tisztátalan szellem) volt (?), felöltözötten ott ül, és (ép) észnél van.
[5.16] Akik látták, elbeszélték nekik, mi történt a megszállottal és a disznókkal (rémhír).

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[5.17] Ekkor kérlelni kezdték, hogy távozzék el a vidékükről.
[5.18] Mikor (Jézus) beszállt a bárkába, az előbbi megszállott kérlelte, hogy vele lehessen.
[5.19] De nem engedte meg neki (mert pogány volt), hanem így szólt hozzá: „Eredj házadba a tieidhez és hirdesd azt, amit az Úr (Isten) veled tett, és (hogyan) szánt meg téged."
[5.20] Az el is ment és hirdetni kezdte Dekapoliszban mindazt, amit Jézus vele tett. Mindenki csodálkozott.

Vérfolyásos asszony meggyógyítása

[5.21] Ahogy Jézus bárkán újra átkelt a túlpartra, nagy tömeg gyűlt köré. Még a tóparton volt,
[5.22] (mikor) elé jött az egyik zsinagóga elöljárója, Jairus nevű. Ahogy meglátta őt, a lábaihoz borult
[5.23] és erősen kérlelte: „Lányom a végét járja (nem halott), jöjj el, tedd rá kezedet, hogy megmeneküljön és éljen."
[5.24] El is ment vele. Nagy tömeg követte, szorongatták.
[5.25] Ekkor eljött egy asszony, akinek tizenkét éve (lelki eredetű, menstruális cikluson túli) vérfolyása volt
[5.26] sok orvostól sokat szenvedett, mindenét, amije volt rájuk költötte, de nem volt semmi javulás, hanem rosszabbul lett.
[5.27] Miután hallott Jézusról, tömegben és hátulról megérintette a ruháját.
[5.28] Azt gondolta ugyanis: „Ha csak érinthetem a ruháját, megmenekülök."
[5.29] Vérének forrása azonnal elapadt, és észrevette testén, hogy kigyógyult a szenvedésből.
[5.30] Jézus is azonnal észrevette, hogy erő távozott el tőle (fényadás, erőadás). Megfordult a tömegben és így szólt: „Ki érintette meg a ruhámat?"
[5.31] Tanítványai mondták: „Látod, hogy tolakszik a tömeg és azt kérded, ki fogott meg?"
[5.32] De ő körültekintett, hogy lássa azt, aki így tett vele.
[5.33] Az asszony pedig ijedten és remegve odament, tudva, hogy mi történhet vele (mert tisztátalanként érintett), eléje vetette magát és megmondta neki a teljes igazságot.
[5.34] Mire Ő így szólt hozzá: „Leányom, a bizalmad mentett meg téged! Menj el békével s légy érintetlen a bajtól „ (karizmatikus gyógyítás).

Jairus lányának felkeltése

[5.35] Még beszélt, mikor emberek érkeztek a zsinagógai elöljáró házától és ezt mondták: „Leányod meghalt! Miért zaklatod még tovább a Mestert?"
[5.36] De Jézus, aki meghallotta a szót, melyet mondtak, így szólt a zsinagógafőhöz: „Ne félj, csak bízzál!"
[5.37] Aztán nem engedte meg senkinek, hogy bemenjen vele, csak Péternek, Jakabnak és Jánosnak, Jakab testvérének.
[5.38] Mikor bementek a zsinagógai elöljáró házába, meglátta a zajos tolongást, a sírókat és a hangosan kiáltozókat.
[5.39] Belépett, és így szólt nekik: „Miért zajongtok és sírtok? A gyermek nem halt meg, hanem elaludt (elalélt, első menstruáció által kiváltott katalepsziás rohama van)."
[5.40] Erre kinevették. Ő azonban, mindannyijukat kikergette, csak a gyermek atyját, anyját és a vele tartókat vitte magával és bement oda, ahol a gyermek volt.
[5.41] Megragadta a gyermek kezét és rászólt: „Báránykám (leánykám) kelj fel"!
[5.42] A leányka rögtön felkelt és járt, mert tizenkét esztendős volt. A nagy döbbenettől szinte önkívületbe estek, és magukon kívül voltak.
[5.43] Ő meg szigorúan megparancsolta nekik, hogy ezt senki meg ne tudja, majd elmondta, hogy (mit) adjanak neki (a kislánynak) enni.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

6. RÉSZ

Jézus szülőföldjén

[6.1] Azután eltávozott onnan és a szülőföldjére ment, tanítványai is követték.
[6.2] Eljött a nyugalom napja, és tanítani kezdett a zsinagógában. Hallgatói közül sokan megdöbbenve így szóltak: „Honnan vette ez ezeket? Micsoda tudomány az, mely megadatott ennek? És ezek az erők, amelyek keze által hatnak?
[6.3] Nem az a kézműves, Máriának fia? Jakab, József, Júdás és Simon testvére? Nincsenek-e nálunk (férjnél) a húgai?" És becsapva érezték magukat.
[6.4] Jézus pedig ezt mondta nekik: „Csak hazája (faluja), rokonai és családja nem becsüli meg a prófétát (és gyógyítót)!"
[6.5] Nem is volt képes ott semmi rendkívülit véghezvinni, csak néhány gyengélkedőt kezelt rájuk téve a kezét (a karizmatikus gyógyítás ismerősök esetében nem hatékony).
[6.6] Hitetlenségükön azonban csodálkozott.

Tizenkettő szétküldése

[6.7] Aztán végigjárta a tanyákat és tanított. Majd magához szólította a Tizenkettőt és kezdte azokat kettesével szétküldeni. Hatalmat adott nekik az ártó erőkön (beavatta őket).
[6.8] s megparancsolta nekik, hogy semmit se vigyenek az útra, csak egy vándorbotot, se kenyeret, se tarisznyát, se pénzt övükben,
[6.9] húzzanak sarut, de: „Ne öltsetek két ruhát!"
[6.10] Majd ezt mondta nekik: „Ha valahol bementek egy házba, addig maradjatok ott, amíg tovább nem mentek!
[6.11] Ha valamely helység nem fogad be titeket, és meg sem hallgatnak titeket, távozzatok el onnan, a port is rázzátok le lábaitokról, ellenük szóló tanúságtételül".
[6.12] Azok elmentek és hirdették, hogy változtassák meg gondolkodásukat és életüket.
[6.13] Sok ártó szellemet kiűztek, sok gyengélkedőt megkentek olajjal és kikezelték őket.

Első kenyérosztás

[6.30] Azután Jézusnál gyülekeztek az apostolok, és hírt adtak neki mindenről, amit tettek és tanítottak (beavatottak beszámolója).
[6.31] Ő így szólt hozzájuk: „Jöjjetek el ti egyedül egy puszta helyre s nyugodjatok le egy kissé!" Sok volt ugyanis a jövő-menő, még evésre sem volt alkalmas idejük.
[6.32] Bárkában elhajóztak egy elhagyatott helyre, magukban.
[6.33] De meglátták őket elmenni, és sokat kitalálták szándékukat, ezért a városokból összeszaladtak, megelőzték őket.
[6.34] Mikor (Jézus) partra lépett, nagy tömeget látott, mélyen megrendülve megszánta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztortalan juhok, és hozzáfogott, hogy sok mindenre tanítsa őket.
[6.35] Amikor később járt az idő, a tanítványai hozzáléptek és így szóltak: „Elhagyatott a hely és már késő az óra!
[6.36] Küld el őket, hadd menjenek el a környező tanyákra és falvakba, hadd vásároljanak valamit maguknak, hogy ehessenek."
[6.37] Ő azonban ezt felelte nekik: „Ti adjatok nekik enni!". Azok faggatták: „Menjünk el és vásároljunk kétszáz dénár árú kenyeret, hogy enni adhassunk nekik?".
[6.38] Erre megkérdezte: „Hány kenyeretek van? Menjetek, nézzétek meg!" – szólt nekik (Jézus). Ahogy megtudták, így szóltak: „Öt!"
[6.39] Ekkor (Jézus) elrendelte, hogy ültessenek le mindenkit a friss pázsitra, csoportokban…

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[6.41] Aztán fogta az öt kenyeret… , feltekintett az égre, hálaadást mondott, aztán *széttörte* a kenyereket és tanítványainak adta, hogy *osszák szét* … mindannyijuk között. Azok továbbadták a széttördelt darabokat (kenyereket nem szaporította, hanem szétosztotta).
[6.42] Mind ettek és éhüket csillapították. …
[6.44] Ötször annyi férfi evett a kenyerekből (mint ahányan a tanítványok voltak).

Jézus a fövenyen jár

[6.45] Azután tüstént arra késztette tanítványait, hogy szálljanak be a bárkába, s menjenek át előtte a túlsó partra Betszaidába, míg ő a tömeget elbocsátja.
[6.46] Miután elbúcsúzott azoktól, a hegyre ment imádkozni.
[6.47] Késő este lett, és a bárka a tavon volt, míg ő egyedül a szárazföldön.
[6.48] Aztán meglátta őket, hogy az evezéssel kínlódtak, mert a szél ellenükbe fújt, a homokos parton feléjük indult, a negyedik őrváltás idején. Meg akarta előzni őket.
[6.49] Azok meglátták, hogy a vizes fövenyen jár (nem a vizen), úgy hitték, hogy kísértet (jár a vizen) és felkiáltottak,
[6.50] mert mind látták őt és megrettentek. Ő azonnal beszélni kezdett hozzájuk.”Bátorság! Én vagyok! Ne féljetek!”
[6.51] Majd beszállt hozzájuk a bárkába, és a szél lecsendesedett. Azok igencsak összezavarodtak (nem tudták mire vélni a dolgot).

Betegek gyógyítása

[6.53] Mikor átkeltek, Genezáret földjére értek, s ott kikötöttek.
[6.54] Ahogy kiléptek a bárkából, azonnal felismerték őt,
[6.55] (az ottaniak) sietve körbejárták az egész vidéket, és a szenvedőket elkezdték ágyakon oda hordozni, ahol hallomásuk szerint éppen volt.
[6.56] Ahová csak bement, falvakba, városokba, tanyahelyekre, a terekre kitették a gyengélkedőket, és kérlelték, hogy akár csak ruhája szegélyét megérinthessék, és akik megérintették, megmenekültek (hitgyógyítás).

7. RÉSZ

Jézus a farizeusi hagyományokról

[7.1] Odamentek hozzá a farizeusok és néhány írástudó, akik Jeruzsálemből jött,
[7.2] és amikor meglátták, hogy (Jézus) némely tanítványa mosdatlan kézzel eszi a kenyeret.
[7.3] A farizeusok ugyanis, sőt az összes júdeaiak nem esznek addig, míg kezüket gondosan meg nem mosták, mivel ragaszkodnak az ősök hagyományához.
[7.4] A piacról sem esznek semmit, hacsak le nem loccsantják. Sok más dolog van, melyeket átvettek, és ragaszkodnak hozzájuk: (mint) poharak, korsók, rézedények lemosása.
[7.5] Ezért a farizeusok és írástudók megkérdezték őt: „Tanítványaid miért nem viselkednek az ősök hagyományai szerint, ellenkezőleg tisztátalan kézzel eszik a kenyeret.” …
[7.9] Ő ezt mondta nekik: „Ti ugyan szépen félreteszitek Isten parancsát, hogy a saját hagyományotokat őrizgessétek!
[7.10] Mert ez parancsoltatott: Tiszteld atyádat és anyádat!
[7.11] Ti ellenben ezt mondjátok: Ha (valaki) azt mondja atyjának vagy anyjának: áldozati ajándék az, amivel segítenélek benneteket,
[7.12] (akkor) ti az ilyennek megengeditek, hogy atyjáért vagy anyjáért ne tegyen.
[7.13] Így teszitek erőtlenné Isten akaratát a saját hagyományaitokkal”
[7.14] Ezután magához szólította a tömeget és így szólt hozzájuk: „Hallgassatok rám mindannyian és értsétek meg.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[7.15] Abból, ami az emberen kívül van, semmi olyan nem megy be az emberbe, ami őt tisztátalanná teheti, csak olyan teszik tisztátalanná az embert, ami kijön.”…
[7.21] „Ugyanis belülről, az emberek szívéből jönnek elő a gonosz gondolatok…
[7.23] és tisztátalanná teszik az embert!” … (nem a szabály fontos, hanem a tett).
[7.16] „Ha valakinek van füle a hallásra, hallja!”

Kánaáni asszony meggyógyítása

[7.24] Felszedelőzködött, és elment Tírusz (és Szidón) határvidékére. Ott bement egy házba, azt akarta, hogy senki se tudja, de nem maradt rejtve.
[7.25] Mi több, egy asszony azon nyomban hallott róla, akinek leányát ártó szellem (elkerülő-dependens személyiségzavar?) szállta meg, eljött és lábai elé borult.
[7.26] Az asszony szír-föniciai származású görög (idegen) nő volt. Megkérte, hogy űzze ki leányából az ártó szellemet.
[7.27] Mondta akkor néki (valaki): „Hagyd, hogy előbb a gyermekek lakjanak jól! Nem helyes cselekedet a gyermekek kenyerét elvenni, és a kiskutyák elé dobni.”
[7.28] De az (asszony) ezt felelte néki: „Így van, uram! De a kiskutyák is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsáiból.”
[7.29] Erre azt mondta neki (Jézus): „Mivel ezt mondtad, elmehetsz, kiment leányodból az ártó szellem!”
[7.30] Mikor hazaért, a kislányt az ágyon fekve találta, az ártó szellem kiment (belőle).

Egy süket meggyógyítása

[7.31] Miután Tírusz határából eltávozott, Szidonon keresztül Dekapolisz vidékén át, újra a Galileai tóhoz érkezett.
[7.32] Egy nehezen beszélő süketet (szorongásos pszichoszomatikus beteget?) vittek hozzá, s kérlelték, hogy vesse rá kezét.
[7.33] Erre kivitte őt egyedül a tömegből, bedugta ujját a fülébe, köpött s nyálával érintette a nyelvét (karizmatikus gyógyítás),
[7.34] aztán feltekintett az égre és fohászkodott, s így szólt hozzá: „Nyílj meg!”
[7.35] És rögtön megnyíltak fülei, tüstént feloldódott nyelvének zárja és érthetően beszélt.
[7.36] Majd szigorúan megparancsolta nekik, hogy senkinek se szóljanak róla. De minél inkább tiltotta, azok annál inkább elhíresztelték.
[7.37] S minden mértéket felülmúló döbbenettel mondták: „Mindent helyesen tett! A süketeket hallókká teszi, a dadogókat beszélőkké.”

8. RÉSZ

Második kenyérosztás

[8.1] Miután azokban a napokban ismét igen nagy volt a tömeg, és nem volt mit enniük, magához hívta a tanítványokat és így szólt hozzájuk:
[8.2] „Szánalmat érzek a tömeg iránt, már három napja velem vannak, és nincs mit enniük.
[8.3] Ha étlen bocsátom őket haza, kidőlnek az úton, és főleg némelyikük messziről jött.”
[8.4] Tanítványai erre megjegyezték: „Honnan volna képes valaki itt (valaki) a pusztába (indulva) jóllakatni ezeket?”
[8.5] Ő megkérdezte tőlük: „Mennyi kenyeretek van?”. Azt felelték: „ Hét”.
[8.6] Erre felszólította a tömeget, hogy telepedjenek a földre. Majd fogta a hét kenyeret, hálát adott, megtörte és tanítványainak adta, hogy a tömeg elé rakják. Azok eléjük tették….
[8.8] Ettek, jóllaktak,
[8.9] Mintegy négyszer annyian voltak (mint a tanítványok). Aztán elbocsátotta őket.
[8.10] Azonnal bárkába szállt és tanítványaival együtt Dalmanuta vidékére érkezett.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Farizeusok jelet kérnek

[8.11] Kimentek (ott) a farizeusok és közösen vitába szálltak vele. Égből való jelet követeltek tőle, hogy ellenőrizzék.
[8.12] Ekkor szelleme sóhajt váltott ki belőle: „Miért követel jelet ez a nemzedék? Bizony, mondom néktek: képtelenség, hogy jel adatna ennek a nemzedéknek."
[8.13] Azzal otthagyta őket, újra bárkába szállt és a túlsó partra távozott.

Farizeusok hatása

[8.14] Elfelejtettek azonban kenyereket vinni s egy kenyéren kívül más nem volt velük a bárkában.
[8.15] Viszont (Jézus) lelkükre kötötte: „Legyetek éberek! Óvakodjatok a farizeusok kovászától és Heródes kovászától" (tanításaitól).
[8.16] Azok meg fontolgatták egymás között, hogy nincs kenyerük.
[8.17] Mikor észrevette, így szólt hozzájuk: „Mit tanakodtok, hogy nincs kenyeretek? Még most sem értitek, és nem fogjátok föl (hogy másról van szó)? Megkövesedett (érzéketlen) a szívetek? …

Betszaidai vak meggyógyítása

[8.22] Betszaidába érkeztek. Egy vakot (pszichés látászavarút) hoztak hozzá, s kérlelni kezdték, hogy érintse azt.
[8.23] Ő a vakot kézen fogva kivezette a városból szemére köpött, kezét rátette s megkérdezte: „Látsz-e valamit?"
[8.24] Az felnyitotta szemét és így szólt: „Látom az embereket, de úgy, mint járkáló fákat."
[8.25] Ekkor újra a szemére tette a kezét, mire az tisztán körbenézett, és látása rendbejött, úgyhogy távolra is élesen látott.
[8.26] Ekkor (falujába) hazaküldte őt mondván: „Még a városba se menj be!"

Tanítványok vallomása

[8.27] Jézus és tanítványai elmentek Fülöp Cézáreája körüli falvakba. Útközben megkérdezte tanítványait: „Mit mondanak, ki vagyok én (kinek tartanak engem az emberek)?"
[8.28] Azok azt felelték: „Bemerítő János, Illés, mások pedig a próféták egyike."
[8.29] Ekkor megkérdezte őket: „De ti, mint mondotok, ki vagyok én (de ti minek tartotok engem)?" Megszólalt Péter s ezt felelte neki: „Szerintünk Te vagy a felkent (vezető)!"
[8.30] Ekkor keményen rájuk szólt, hogy senkinek se beszéljenek őróla (erről).

A szenvedés első megjövendölése

[8.31] Aztán oktatni kezdte őket, hogy „ember fiaként (emberként) sokat kell szenvednie, hite miatt el kell ítéltetnie…, és rövid időn múltán talpra kell állnia.
[8.32] Nyíltan beszélt velük a dologról. Péter azonban magához vonta és korholni kezdte őt.
[8.33] Ő erre megfordult, ránézett tanítványaira, keményen szólt Péterhez: „Eredj mögém, sátán (fogd vissza magad), mert nem Istenéi a gondolataid, hanem az emberekéi."
[8.34] Azután a tömeget tanítványaival együtt magához szólította, és ezeket mondta nekik: „Ha valaki követni akar, tagadja meg (régi) önmagát, és vegye fel keresztgerendáját (vállalja a felelősséget és az önfeláldozást), és kövessen.
[8.35] Mert aki meg akarja menteni életét, tönkre fogja tenni, aki viszont tönkreteszi az örömhírért, meg fogja menteni azt. …

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[9.1] Azt is mondta nekik: „Bizony, mondom nektek, hogy az itt állók között vannak olyanok, akik nem ízlelik meg a halált addig, amíg meg nem látják, hogy Isten hatalma eljött (a maga) teljességében!”

9. RÉSZ

Jézus színeváltozása

[9.2] Hat nap múltával Jézus magához vette Pétert, Jakabot és Jánost, és egyedül őket felvezette egy magas hegyre. (Ott) szemük láttára megváltozott (szertartást tartott).
[9.3] Ruhája csillogó lett, nagyon fehér, amilyenre kelmefestő nem tud fehéríteni a földön.
[9.4] És megjelent nekik Illés Mózessel együtt, és beszélgettek (vitatkoztak) Jézussal (megidézte azok szellemét).
[9.5] Ekkor megszólalt Péter és ezt mondta Jézusnak: „Tanító, jó, hogy itt vagyunk! Majd készítünk három sátrat, neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet.”
[9.6] Nem tudta ugyanis, mit beszél, mert nagyon megrémültek (nem értették a dolgot).
[9.7] Aztán felhő támadt és beborította őket, az beárnyékolta őket, és a felhőből hallatszott: „Ez az én szeretett (választott, hitbéli) Fiam! Őrá hallgassatok!” (sugalmazás).
[9.8] De amikor hirtelen körültekintettek, sem láttak (már) többé senkit maguk mellett, csak egyedül (a velük lévő) Jézust.

Illés eljöveteléről

[9.9] Miközben lejöttek a hegyről, (Jézus) szigorúan megparancsolta nekik, hogy abból, amit láttak, senkinek semmit el ne beszéljenek (beavatottak figyelmeztetése a titoktartásra), csak akkor, amikor az embernek fia feltámad (átjut a túlvilágba).
[9.10] És ezt megtartották, és (csak) egymás között vitatkoztak azon, mit jelent a feltámadni.
[9.11] Majd kérdést intéztek hozzá: „Azt mondják az írástudók, előbb Illésnek kell eljönnie.”
[9.12] Azt felelte nekik: ….
[9.13] „Én azonban azt mondom nektek, hogy Illés (eszméje, intelme) is eljött (ismert) már és mindazt megtették vele, amit akartak” (nem vettek róla tudomást).

Egy megszállott gyermek meggyógyítása

[9.14] Mikor a tanítványokhoz érkeztek, nagy tömeget láttak körülöttük, és írástudókat is, akik velük vitatkoztak.
[9.15] Ahogy meglátták (Jézust), azonnal nagy döbbenet fogta el az egész tömeget, majd hozzáfutottak és köszöntötték őt.
[9.16] Ő megkérdezte azokat: „Miről vitatkoztok velük?”
[9.17] Valaki így felelt neki a tömegből: „Tanító, elhoztam hozzád a fiamat, akiben néma szellem (pszichikus trauma által kiváltott szájzár) van.
[9.18] amikor megragadja, rángatni kezdi őt, aztán habzik (a szája), fogát csikorgatja, majd egészen megmerevedik (lelki katarzis által kiváltott epilepsziás roham). Szóltam tanítványaidnak, hogy űzzék ki, de nem voltak erősek (hozzá).”
[9.19] Ezt mondta nekik: „Oh, kétkedő nemzedék! Meddig maradjak még veletek? Meddig viseljelek el még titeket? Hozzátok ide hozzám!”
[9.20] Odavitték hozzá. Mikor a szellem őt (Jézust) megpillantotta, azonnal össze-vissza rángatta (a fiút), hogy az földre esett és habzó (szájjal) fetrengett.
[9.21] Megkérdezte az atyját: „Mennyi ideje annak, hogy ez megesik vele?”. Az így szólt: „Gyermekkora óta”.
[9.22] Sokszor vetette tűzbe (lázba) is, vízbe (izzadásba) is, hogy elveszítse. De ha képes vagy rá, szánj meg minket, és siess segítségünk.”

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[9.23] Jézus azonban ezt felelte neki: „Ha képes? Minden lehetséges annak, aki bízik!”
[9.24] A gyermek atyja rögtön felkiáltott: „Bízni akarok, segíts bizalmatlanságomon!”
[9.25] Mikor Jézus meglátta, hogy tömeg fut össze, keményen rászólt az ártó szellemre: „Szótlan és süket szellem, parancsolom neked, menj ki belőle, és többé ne menj belé!”
[9.26] Erre az (a szellem) felkiáltott, nagyon összerángatta (a fiút) és aztán kiment. Az (a fiú) meg olyan lett, mint egy holt, úgyhogy többen azt mondták, hogy meghalt.
[9.27] Jézus azonban megragadta a kezét, felemelte és (az) felkelt.
[9.28] Miután hazamentek, és maguk között voltak, tanítványai azt kérdezték tőle: „Mi miért nem tudtuk kiűzni azt?”
[9.29] Jézus ezt felelte nekik: „Ez a fajta semmi másra nem megy ki, csak (hites) imádsággal.

A szenvedés második megjövendölése

[9.30] Miután eltávoztak onnan, átvonultak Galileán, de nem akarta, hogy (ezt) bárki is tudja.
[9.31] ugyanis tanítványait akarta oktatni, és arról beszélt nekik: „Az embernek fia (nem Isten fia!) emberi kezeknek kiszolgáltatik.”
[9.32] Ők ellenben értették meg beszédét, ám féltek hozzá kérdést intézni.

A Tizenkettő oktatása

[9.33] Kafarnaumba mentek. Midőn hazaértek, kérdezte őket: „Mit fontolgattatok az úton?”
[9.34] Ők azonban hallgattak, mert arról vitatkoztak egymással az úton, hogy ki a nagyobb rangú közöttük.
[9.35] Leült, magához hívta a Tizenkettőt, és így szólt nekik: „Ha valaki első akar lenni, mindenki között az utolsó lesz” (aki mások elé tolakszik, megbántja a többit).
[9.36] Kézen fogott egy gyermeket, és odaállította közéjük a középre (a gyermeki lélek őszinteségét jelképezve), majd magához vonta, s így szólt hozzájuk:
[9.37] „Aki az én nevemben befogad az ilyen gyermeket, engem fogad be!”
[9.38] János így szólt: „Tanító, láttunk valakit, aki a te nevedben ártó szellemet űz ki, (de) nem követ minket, igyekeztük megakadályozni, mert nem csatlakozott hozzánk.”
[9.39] Jézus ezt felelte: „Ne álljatok útjába, (feleslegesen) tilt
[9.40] Mert aki nincs ellenünk, az érdekünkben (cselekszik)…
[9.42] Ha valaki egyet is eltántorít (becsap) e kicsik (gyengébbek, tudatlanabbak) közül olyat, aki bízik (hisz), annak jobb lenne, ha malomkövet kötnének a nyakába és tengerbe vetnék (mert alkalmatlan mások vezetésére)…
[9.45] Ha lábad eltántorít (félrelépsz), vágd le! Jobb neked sántán bemenned az életbe, mint ha két lábbal a holtak gödrébe vetnek…
[9.50a] Hasznos a só (a meggyőző szó, az életcél).
[9.50b] De ha a só íztelenné válik (hiteltelenné), mivel fogjátok megfűszerezni (pótolni)?
[9.49] Mert, mindenki tűzzel (tisztulással) sózatik meg (képes megváltozni).
[9.50c] Bennetek legyen a só (a hit lényege), és egymás között legyetek békességben!”

10. RÉSZ

A házasság felbontása

[10.1] Innen útra kelve (Jézus) elment (Galileából) Júdea tájaira s a Jordánon túlra. Ismét tömeg gyűlt köréje, újra tanítgatta őket, amint szokása volt.
[10.2] Farizeusok is mentek, ellenőrizni akarták, s megkérdezték: „Szabad-e a férfinak az asszonyát (feleségét) elbocsátani (elválni)?”
[10.3] Ő pedig megkérdezte: „Mit parancsolt nektek Mózes?”.
[10.4] Mire azok ezt felelték: „Mózes megengedte, hogy válólevelet írjunk és (azzal) elbocsássuk (az asszonyt)”.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[10.5] Jézus erre ezt mondta nekik: „Kemény szívetek miatt írta nektek ezt a parancsot.
[10.6] Azonban a teremtés kezdetétől fogva férfi és nő teremtetett,
[10.7] ezért hagyja el a férfi atyját s az anyját
[10.8] és a kettő egy test lesz, úgyhogy már nem ketten vannak, hanem egy test.
[10.9] Amit hát Isten egy igába fogott (akik igazából összetartoznak), azt ember ne válassza széjjel (erővel, ellenükre)!" …
[10.10] Otthon a tanítványok ismét erről kérdezték.
[10.11] Nékik ezt mondta: „Ha valaki elhagyja (egyoldalúan) feleségét és másik nőt vesz feleségül, házasságtörést művel vele,
[10.12] ha pedig a nő hagyja el (egyoldalúan) férjét és másikhoz megy feleségül, házasságtörést művel vele."

Jézus és a gyermekek

[10.13] Gyermekeket hoztak hozzá, hogy megérintse (áldja, gyógyítsa) őket, de a tanítványok elutasították őket.
[10.14] Jézus mikor észrevette, bosszankodott és rájuk szólt: „Hagyjátok, hogy a gyermekek hozzám jöjjenek, ne akadályozzátok őket, mert az ilyeneké(rt) van az Isten uralma (az egyszerű és gondoskodást igénylőkért).
[10.15] Bizony azt mondom nektek, aki nem gyermekként (fenntartás nélkül) fogadja Isten uralmát, semmiképp sem lesz (annak) részese."
[10.16] Aztán átkarolta őket, kezét rájuk tette, és megáldotta őket.

Az örök élet ára

[10.17] Mikor kiment az útra, hozzáfutott valaki, térdre esett előtte s megkérdezte: „Jó (igaz) Tanító, mit tegyek, hogy az örök életet részül kaphassam?"
[10.18] Jézus ezt felelte neki: „Miért mondasz engem jónak (igaznak)? Senki sem jó (igaz), csak egyedül Isten.
[10.19] A parancsokat ismered: ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, ne tégy hamis tanúságot, ne fossz ki senkit (ne csalj meg másokat), tiszteld atyádat és anyádat!"
[10.20] Az így felelt: „Tanító, mindezeket ifjúságomtól fogva követtem."
[10.21] Jézus erre ránézett, megkedvelte őt és így szólt hozzá: „Nálad még valami hiányzik: Eredj, add el, amid csak van, és add a szegényeknek, így kincset (szeretete) birtokolsz az örök életben. Aztán (gyere) ide hozzám, kövess engem!"
[10.22] Ő azonban elkomorult erre a szóra és szomorúan elment, mert nagy vagyont birtokolt.

A gazdagság átka

[10.23] Jézus erre körültekintett, és ezt mondta tanítványainak:"Milyen nehezen fognak részesülni Isten hatalmában azok, akiknek vagyonuk van." …
[10.25] Könnyebb a hajókötélnek (tevének) átmenni a tű fokán (Jeruzsálem gyalogkapuján), mint gazdagnak részesülni Isten uralmában." …
[10.28] Ekkor Péter így szólalt meg: „Lásd! Mi mindent elhagytunk, és követtünk téged!"
[10.29] Jézus ezt mondta rá: „Bizony mondom nektek, egy ember sem hagyta el házát, se testvéreket, anyát, apát, gyermekeket, szántóföldeket… úgy,
[10.30] hogy ne kapott volna (már) százannyit, eddig (szellemben, lélekben)." …

A szenvedés harmadik megjövendölése

[10.32] Éppen úton voltak Jeruzsálem felé. Jézus előttük ment, rajtuk (tanítványokon) döbbenet ült, akik pedig követték, féltek. Magához vette a Tizenkettőt, és elkezdett arról beszélni, hogy mik fognak történni vele:

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[10.33] „Nézzétek csak! Felmegyünk Jeruzsálembe, és az embernek Fia (vagyis, nem Isten fiát) kiszolgáltatik a főpapoknak és az írástudóknak…
[10.34] … de három nap után talpra fog állni! (tovább fog létezni)”

Betániai ifjú beavatása

[10.34-1] És felmentek ők Betániába. Volt ott egy nő, akinek a bátyja meghalt. Hozzá közeledve, a nő arcra borult Jézus előtt és ezt mondta: „Dávid fia, könyörülj rajtam!”.
[10.34-2] De a tanítványok rendre utasították. Erre megharagudott Jézus, és elment vele egy kertbe, ahol a sír volt. És ekkor hangos kiáltás hallatszott a sírból.
[10.34-3] Odament Jézus és elmozdította a követ a sír bejáratától. És belépett oda, és azonnal kezét nyújtotta az ott lévő ifjúnak (katatóniás tetszhalott lehetett, vagy újraélesztéses szertartásban vett részt), és felemelte őt, a karjánál fogva.
[10.34-4] Amikor az ifjú megpillantotta (Jézust), megkedvelte és könyörögni kezdett neki, hogy vele lehessen (Jézus követője lehessen).
[10.34-5] Kiléptek a sírból, és elmentek az ifjú házába, mivel gazdag volt. És hat napon át Jézus elmagyarázta neki, hogy mit kell tennie (hogyan kell élnie).
[10.34-6] És amikor eljött az (utolsó) este, az ifjú eljött hozzá, egy szál lepedőt terített ruhátlan testére, és ott maradt vele azon az éjjelen, mivel Jézus tanította őt az Isten uralmáról… (gnosztikus beavatási szertartás)
[10.34-7] És innen felkerekedve, Ő (Jézus) visszatért a Jordán túlsó partjára.

Zebedus fiainak kérése

[10.35] Odament hozzáment Jakab és János, Zebedeus két fia és ekképp szóltak: „Tanító, azt akarjuk, hogy tedd meg nekünk, amit kérünk tőled.”
[10.36] „Mit akartok? Mit tegyek veletek?” – kérdezte tőlük.
[10.37] Ők ezt felelték neki: „Add meg nekünk, hogy dicsőségedben egyikünk jobb-, és másikunk bal felől ülhessen a te dicsőségedben!”
[10.38] Jézus így válaszolt: „Nem tudjátok mit kértek! Képesek vagytok-e kiinni azt a poharat, melyet én iszom ki?...”
[10.39] „Képesek vagyunk” – felelték azok, mire Jézus ezt mondta nekik: „Ki fogjátok inni azt a poharat… (vállaljátok a sorsomat…)
[10.40] … de a jobbomon és balomon való ülést nem az én dolgom megadni”.

A szolgálat fontossága

[10.41] Mikor a (többi) tíz ezt meghallotta, bosszankodni kezdtek Jakabon és Jánoson.
[10.42] Jézus ekkor magához szólította őket, és ezt mondta nekik: „Tudjátok, hogy azok, akiket az idegenek uralkodóinak tartanak, zsarnokoskodnak, és nagyjaik elnyomók!
[10.43] Köztetek azonban nem így van, hanem ha valaki nagy akar lenni köztetek, az a szolgátok lesz (az köteles benneteket szolgálni),
[10.44] és aki köztetek első akar lenni, mindenkinek rabszolgája lesz (felel mindenkiért).
[10.45] Mert az emberfia sem azért jött, hogy szolgáljanak néki ki, hanem ő szolgáljon.”

A jerikói vak meggyógyítása

[10.46-1] Jerikóba értek. És ott volt annak az ifjúnak a húga is, aki megkedvelte Jézust, az ő anyja is, és Salome. De Jézus nem fogadta őket.
[10.46] Mikor ő meg a tanítványai s tekintélyes számú tömeg éppen kimentek Jerikóból, a vak koldus ült az út szélén, Timeusz fia, Bartimeusz.
[10.47] Ez, ahogy meghallotta, hogy a nazarénus Jézus az, kiabálni kezdett: „Dávidnak Fia Jézus, könyörülj rajtam!” (mentsd meg lelkemet).

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[10.48] Sokan keményen rászóltak, hogy elhallgattassák, de ő annál inkább kiáltozott: „Dávidnak Fia, könyörülj rajtam!”
[10.49] Erre Jézus megállt és így szólt: „Hívjátok ide!” Hívták a vakot (hitetlent?), így szóltak hozzá: „Bátorság, kelj fel, hív téged!”
[10.50] Az erre eldobta köpenyét, felugrott és Jézushoz ment.
[10.51] Jézus megkérdezte: „Mit akarsz? Mit tegyek veled?” „Tanítóm – felelte a vak -, hogy megint lássak!”
[10.52] Jézus erre ezt mondta: „Eredj a bizodalmad megmentett téged!” S az rögtön újra látott (hitt?) és követte őt az úton.

11. RÉSZ

Jézus bevonulása Jeruzsálembe

[11.1] Mikor Jeruzsálemhez közeledtek, az Olajfák hegyén Betfagénál és Betániánál tanítványai közül kettőt elküldött,
[11.2] és mondta nekik. „Menjetek el a veletek szemben lévő faluba. Ahogy beértek, találtok egy megkötött szamárcsikót, amelyen még ember nem ült. Oldjátok el és hozzátok!
[11.3] Ha pedig valaki kérdezné tőletek: „Miért teszitek ezt?”, mondjátok azt (a jelszót): az urának (gyülekezete tanítójának) van szüksége rá, de rögvest visszaküldi.”
[11.4] El is mentek, és kinn az utcán egy ajtónál találtak egy megkötött szamárcsikót, és eloldották.
[11.5] De az ott állók közül némelyek megkérdezték őket: „Miért oldjátok el a szamárcsikót?”
[11.6] Úgy feleltek nekik, ahogy Jézus mondta, mire elengedték őket (ismerve Jézust).
[11.7] Jézushoz vitték aztán a csikót, rárakták felső ruhájukat ő ráült.
[11.8] Sokan felső ruháikkal terítették be az utat, mások meg (lombos) gallyakkal, melyeket a mezőkről tördeltek.
[11.9] Akik előtte mentek, s akik követték így kiáltoztak: „Hozsánna! Áldott legyen, aki az Úr nevében jön (érkezik)!
[11.10] Áldott legyen atyánknak, Dávidnak érkező királysága! Hozsánna a magasságokban!”
[11.11] Aztán bement Jeruzsálembe, a templomba. Ott mindent megtekintett, majd a Tizenkettővel kiment Betániába, mert már esteledett. …

A templomi árusok kiűzése

[11.15] (Másnap) Jeruzsálembe mentek, és bement (Jézus) a templomba, kizavarta azokat, akik árusítottak és vásároltak a templomban, és felforgatta a pénzváltók asztalait meg a galambárusok székeit
[11.16] és nem engedte, hogy bármilyen eszközt (fegyvert) keresztülvigyenek a szenthelyen.
[11.17] Majd tanított és ezt mondta: „Nincs-e megírva, hogy az én házamat az imádság házának fogják nevezni, mindenki számára? Ti azonban bűnözők (fegyveres lázadók) barlangjává tettétek.”
[11.18] Meghallották azt a főpapok és írástudók és keresték, milyen módon veszíthetnék el őt. Féltek ugyanis tőle, mert tanítása nagy hatással volt a tömegekre (emberekre).

A bizalom és megbocsátás fontossága

[11.19] Amikor este lett, a városon kívülre mentek.
[11.22] Jézus így szólt hozzájuk: „Legyen bizodalmatok Istenben! …
[11.23] … Bízzatok, hogy mindazt, akármiért imádkoztok és kértek, (már) megkaptátok, és (úgy) lesz nektek.
[11.25] De ha (már) felálltok az imádkozáshoz bocsássátok meg, ha valaki ellen valamit sérelmeztek, hogy a ti mennyei Atyátok is (ugyanúgy) megbocsássa a ti vétkeiteket.”

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Jézus hatalmáról

[11.27] Ismét Jeruzsálembe mentek. Mikor a templomban járt, odamentek hozzá a főpapok, írástudók és vének
[11.28] és megkérdezték tőle: „Milyen hatalommal (képességekkel) teszed ezeket? Ki adta neked ezt a hatalmat (erőt), hogy ezeket tedd?”
[11.29] Jézus ezt felelte nekik: „Visszakérdezek. Feleljetek nekem, akkor én is megmondom nektek, miféle felhatalmazással cselekszem ezeket.
[11.30] János általi bemerítés a mennyből való volt-e, vagy emberektől? Feleljetek nekem.”
[11.31] Azok mérlegelni kezdtek egymás közt: „Ha azt mondjuk a mennyből való, azt fogja mondani: Miért nem hittetek akkor neki?
[11.32] Mondjuk, hogy az emberektől?” de féltek a néptől, mert mind azt tartották Jánosról, hogy valóban próféta.
[11.33] Így feleltek Jézusnak: „Nem tudjuk.” Jézus is ezt mondta hát nekik: „Én sem mondom meg nektek, milyen felhatalmazás alapján cselekszem ezeket.”

12. RÉSZ

Gyilkos szőlőművesek

[12.1] Elkezdett példázatformában szólni: „Egy ember szőlőskertet telepített, körülkerítette sövénnyel, taposógödröt ásatott benne, sajtót vésett le benne, tornyot is épített, majd bérbe adta földműveseknek (vincellérеknek) és elutazott messzire.
[12.2] A maga idejében egy szolgát küldött a földművesekhez, hogy kapjon (részt) a szőlőművesektől a szőlőskert terméséből.
[12.3] Megfogták (azok), megverték, és üres (kézzel) elküldték.
[12.4] Ismét küldött hozzájuk egy másik szolgát, azt fejbe verték és meggyalázták.
[12.5] Még küldött: azt megölték, sok másikat is, egyeseket megvertek, másokat megöltek.
[12.6] Még volt egyetlen (valakije): egy szeretett fia, utolsónak azt küldte hozzájuk, gondolva: „A fiamat tiszteletben fogják tartani!”. …
[12.10] „Ezt az írást sem olvastátok el: az a kő, amelyet az építők (mint alkalmatlant) eldobtak, az lett sarokkővé! (Akiket kiközösítettek, azoknál van az igazság).
[12.11] Az Úr általi ez, és csodálatos dolog a mi szemünkben.”
[12.12] Ezek után keresték, hogyan fogathatnák le, de féltek a tömegtől. Megértették ugyanis, hogy róluk mondta a példázatot. Otthagyták (Jézust) és elmentek.

Az adópénz

[12.13] A farizeusok és Heródes-hívek közül hozzáküldtek néhányat, hogy szaván fogják.
[12.14] Elmentek és ezt mondták néki: „Tanító, tudjuk, hogy őszinte vagy, és nem befolyásol senki, mivel nem vagy tekintettel az emberek személyére, hanem az igazsághoz híven tanítod Isten útját. Császárnak szabad-e adót fizetni? Megfizessük, vagy ne fizessük?”
[12.17] Erre Jézus kijelentette: „Adjátok meg a császárnak mindazt, ami megilleti a császárt, viszont az Istennek mindazt, ami megilleti Istent!” Nagyon elcsodálkoztak rajta.

A feltámadásról

[12.18] Aztán szadduceusok jöttek hozzá, akik azt hirdetik, hogy nincs feltámadás. Ezt kérdezték tőle:
[12.19] „Tanító, Mózes azt írta elő nekünk, hogy ha valakinek meghal a testvére, és feleséget hagy hátra, de nem hagy gyermeket, vegye el a testvére (ezt) az asszonyt és támasszon utódot a testvérnek.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[12.20] Volt hét testvér, és az első feleséget vett, de meghalt és nem hagyott utódot.
[12.21] Elvette őt (a feleséget) a második (testvér) és meghalt úgy, hogy nem hagyott utódot. A harmadik hasonlóképpen így,
[12.22] és a hét (tesztvér) nem hagyott utódot. Mindegyikük, utolsónak az asszony is meghalt.
[12.23] Feltámadáskor, ha (ugyan) feltámadnak, melyiküké lesz az asszony, mert hiszen (mind) a hétnek felesége volt?
[12.24] Jézus ezt mondta nekik: …
[12.26] Ami halottakat illeti, hogy (Isten) felébreszti őket, nem olvastátok Mózes könyvében a csipkebokornál (történetben), hogy mit mondott Isten: Én vagyok Istene Ábrahámnak, Istene Izsáknak és Istene Jákobnak?
[12.27] Nem a halottak, hanem élők számára Isten!" (A hit, a földi életet szabályozza).

A fő parancsolat

[12.28] Egy írástudó hallotta a vitatkozásukat, és látva, hogy találóan felelt meg nekik, odament és megkérdezte tőle: „ Melyik az első az összes parancsolat közül?"
[12.29] Jézus azt felelte: „Az első: Halljad Izráel, az Úr, a mi Istenünk, az Úr egy,
[12.30] és szeretni fogod az Urat, Istenedet teljes szíveddel, teljes lényeddel (lélekkel), teljes elméddel, és teljes akaraterőddel!
[12.31] A második ez: szeretni fogod embertársadat, mint magadat! Ezeknél egyetlen más parancs sem nagyobb."
[12.32] Az írástudó erre ezt mondta neki: „Úgy van, Tanító! Az igazságnak megfelelően mondtad, hogy egy (az Isten), és rajta kívül nincs más (Isten),
[12.33] és őt szeretni teljes szívből, teljes belátással és teljes akaraterővel, és szeretni embertársainkat, mint önmagunkat: többet ér minden égő- és véres áldozatnál."
[12.34] Jézus mikor észrevette, hogy értelmesen felelt, ezt mondta neki: „Nem vagy messze Isten hatalmától (az igaz hittől)." Többé ezután senki sem merte őt megkérdezni.

Messiás, mint Dávid fia

[12.35] Amikor Jézus a templomban tanított, megfelelt, és így szólt: „Hogyan mond(hat)ják az írástudók, hogy a Felkent (segítő, beavatott) Dávidnak Fia?
[12.36] Maga Dávid mondta a Szent Szellem által (sugallatára): Így szólt az Úr az én uramnak (a felkentnek): Ülj tőlem jobbra, amíg ellenségeidet lábad alá vetem!
[12.37] Maga Dávid mondja őt urának, akkor hogyan fia hát neki?" A nagy tömeg élvezettel hallgatta őt.

Az írástudókról

[12.38] Tanítás közben ezeket mondta: „Óvakodjatok azoktól az írástudóktól (a pöffeszkedő és hatalmaskodó egyházi személyektől), akik örömest járnak talárban (hosszú köntösben) és elvárják, hogy a piacokon köszöntsék őket,
[12.39] hogy elől üljenek a zsinagógában, főhelyeken a vendégségekben.

Szegény asszony két fillérje

[12.41] Aztán leült (a templomban) a persellyel szembe és figyelte, hogy a tömeg hogyan dobja pénzét a perselybe. Sok gazdag sokat dobott.
[12.42] Majd jött egy szegény özvegyasszony, két leptont dobott be, vagyis egynegyed pénzt.
[12.43] Magához hívta tanítványait, és ezt mondta nekik: „Bizony azt mondom néktek, ez a szegény özvegyasszony többet dobott be, mint mindazok, akik a perselybe dobtak.
[12.44] Mert mindenki a feleslegéből dobott be, ő azonban szegénységében (is) mindent bedobott, amije csak volt, egész vagyonát.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[12.40] Azoknak, akik felélik az özvegyasszonyok házát, és [cserébe] színlelésből hosszasan imádkoznak, súlyosabb megítélésben lesz részük.

13. RÉSZ

Az eljövendőről

[13.1] Amikor kiment a templomból egyik tanítványa így szólt hozzá: „Tanító! Nézd mekkora kövek és micsoda épületek!”
[13.2] Jézus ezt mondta neki: „Ezeket a nagyszerű épületeket nézed? Kő kövön [még] nem hagyatott [olyan], amely már leromboltatott!”
[13.3] Mikor aztán az Olajfák hegyén a templommal átellenben ült, külön (a többiektől) megkérdezte őt Péter, Jakab (és) János, és András:
[13.4] „Mondd meg nekünk, mikor lesz ez, és mi a jele, hogy mindez megtörténik?”
[13.5A] Jézus így kezdett nekik beszélni: …
[13.9] „Ti önmagatokra ügyeljetek (ne aggódjatok előre)! Ki fognak szolgáltatni titeket a gyülekezet bíróságának és megvernek titeket, miattam majd helytartók és királyok elé állítanak titeket, tanúságtételül nekik (hogy saját igazukat bizonyítsák)…
[13.11] És ha elhurcolnak titeket, hogy kiszolgáltassanak (a bíróságnak), ne aggódjatok előre, hogy mit mondjatok, hanem azt mondjátok abban az órában, amit Isten megad nektek, mert nem ti beszéltek [majd], hanem a Szent Szellem (belőletek). …
[13.13] Mindenféle (ember) gyűlöl (megkülönböztet) majd titeket a nevem miatt, aki azonban végig állhatatos marad, (lélekben) meg fog menekülni.”
[13.30] „Bizony, mondom nektek: …
[13.31] Az ég és a föld elmúlik, az én szavaim azonban nem múlnak el.”

14. RÉSZ

Döntés Jézus elfogásáról

[14.1] Két nappal később volt pászka és kovásztalan kenyér ünnepe (egyiptomi kivonulás ünnepe). A főpapok és az írástudók keresték (annak módját), hogyan fogathatnák el és ölhetnék meg cselvetéssel.
[14.2] Ugyanis azt mondták: „Ne az ünnepen, nehogy a nép között zavargás legyen.”

Betániai vacsora

[14.3] Mialatt Betániában a bőrbajos (sebhelyes) Simon házában volt és éppen asztalnál hevert (könyökölt), odament egy asszony, akinél alabástrom (üvegcsében) valódi (masztix) és igen értékes nárdusz-olaj volt. Feltörte az alabástrom (pecsétfedelét) és (tartalmát Jézus) fejére öntötte.
[14.4] Voltak ott némelyek, akik magukban bosszankodtak: „ Mire való volt ez a pazarlás a kenettel?
[14.5] Több mint háromszáz dénárért (tíz havi napszámért) el lehetett volna adni ezt a kenetet, s (az árát) odaadni a szegényeknek!”. És ráförmedtek az asszonyra.
[14.6] Jézus azonban így szólt: „Hagyjátok őt! Miért bántjátok? Nemes dolgot tett velem…
[14.8] Ami tőle telt, megtette. …

Júdás árulása

[14.10] Ekkor Júdás, a karióti férfi, egyik a Tizenkettő közül, elment a főpapokhoz, hogy (Jézust) kiszolgáltassa nekik.
[14.11] Azok, mikor meghallották, megörültek és megígérték, hogy pénzt adnak neki. (Júdás aztán) kereste (az alkalmat), hogy átadhassa őt.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Utolsó vacsora előkészítése

[14.12] A kovásztalan (kenyér ünnepének) első napján, amikor (a pászkabárányt) leölték, tanítványai így szóltak (Jézushoz): „Akarod, hova menjünk, hogy elkészítsük a pászka(bárányt), hogy megehesd?”
[14.13] Erre két tanítványt elküldött, és ezt mondta nekik: „Menjetek el titokban a városba, majd találkoztok egy emberrel, aki vizes korsót visz. Kövessétek őt,
[14.14] és ahová bemegy, (ott) mondjátok a gazdának (a jelszót), hogy a Tanító kérdezteti: „Hol van az én szállásom, ahol tanítványaimmal a pászka(bárányt) megehetem?”
[14.15] Ő mutat nektek egy nagy emeleti szobát, amely párnákkal kirakva (étkezéshez előkészítve) készen áll, és ott készítsétek el nekünk (a pászkabárányt)!”
[14.16] A tanítványok elmentek, megérkeztek a városba, és úgy találták, ahogy megmondta nékik. Aztán elkészítették a pászka(bárányt).

Jézus bejelenti elárultatását

[14.17] Mikor beesteledett, odament a Tizenkettővel.
[14.18] Már az asztalhoz telepedtek és ettek, amikor Jézus így szólt: „Bizony, mondom néktek, közületek egy kiszolgáltat majd engem, aki velem együtt eszik.”
[14.19] Elszomorodtak, és egyenként megkérdezték tőle: „Vajon én-e?”
[14.20] Ő így felelte nekik: „Egyik, a Tizenkettő közül, aki velem együtt mártogat a tálba.
[14.21] Az embernek fia elmegy … , de jaj annak, aki az embernek fiát kiszolgáltatja. Jobb lett volna neki, ha meg sem született volna.”

Jézusi szövetség

[14.22] Mialatt ettek, fogta a kenyeret, elmondta az áldást, megtörte, adott nekik és ezt mondta: „Vegyétek. Ez vagyok én!”
[14.23] Aztán fogta a poharat, hálát adott, odaadta nekik, s azok mindnyájan ittak belőle.
[14.24] Majd azt mondta nekik: „Ez (a pohár) a szövetség (jele)”.
[14.25] Bizony, mondom nektek, hogy nem iszom a szőlőtő terméséből addig a napig, ameddig nem ihatom azt Isten hatalmában.”

Péter tagadásának megjövendölése

[14.26] Hálaénekeket énekeltek, utána kimentek az Olajfák hegyére.
[14.27] Jézus ezt mondta nekik: „(Bizonyára) eltántorultok majd, …
[14.28] De mihelyt kihozattattam a bajból, előttetek haladok majd (vissza) Galileába”.
[14.29] Péter viszont azt mondta neki: „Ha mindnyájan eltántorulnak (is), de én nem.”
[14.30] Erre Jézus ezt mondta neki: „Bizony, mondom neked, hogy ma, ezen az éjszakán, mielőtt a kakas kukorékolna, háromszor megtagadsz engem.”
[14.31] Ő (Péter) azonban fogadkozott: „Ha veled együtt kellene meghalnom, nem (akkor sem) tagadlak meg téged.” Hasonlóképpen fogadkoztak mindannyian.

Jézus félelme

[14.32] Elmentek abba a majorba, amelynek Gat semani (olajprés) a neve, így szólt tanítványaihoz: „Üljetek le ide, amíg imádkozom.”
[14.33] Magával vitte Pétert, Jakabot és Jánost, közben megborzongott és szorongani kezdett.
[14.34] Akkor mondta nekik: „Halálosan szomorú a lelkem. Maradjatok itt s legyetek ébren!”
[14.35] Kissé előre ment, földre borult és imádkozott, hogy ha lehet, távozzék tőle ez az óra.
[14.36] és ezt mondta: „Jóatyám, vetessék el tőlem ez a pohár (szenvedés)! De nem az amit én akarok, hanem amit te.”

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[14.37] Aztán (vissza)ment és alva találta őket. Ezért így szólt Péterhez: „Simon, alszol? Nem volt erőd egy órát éberen tölteni?
[14.38] Maradjatok éberek és imádkozzatok, nehogy a próbatétel legyőzzön titeket! Az ember szellemében készséges, de a teste erőtlen!”
[14.39] Ismét elment, imádkozott, és ugyanazokat mondta.
[14.40] Mikor ismét visszatért, (megint) alva találta őket, mert szemük elnehezült, és nem tudták, mit feleljenek neki.
[14.41] (Majd visszatért) harmadszorra is, és azt mondta nekik: „Aludjatok csak, és pihenjetek (meg)! …. (Majd később): Elég volt! Eljött az óra (az idő)! Lássátok hát: kiszolgáltattatik az ember, és így én (az ember fia) is, a bűnösök kezébe!
[14.42] Keljetek fel! Menjünk (eléjük)! Lássátok, megérkezett, aki kiszolgáltat engem!”

Jézus elfogatása

[14.43] És hirtelen, miközben még beszélt, megjelent Júdás, a Tizenkettő közül az egyik, és vele tömeg tőrökkel és botokkal, a főpapoktól, írástudóktól és vénektől (indíttatva). …
[14.45] Mikor odaért, odament hozzá és így szólt: „Tanító”, és izgatottan megcsókolta őt.
[14.46] Azok megragadták őt, és elfogták.
[14.47] Valaki, egy a mellette állók közül, tőrt rántott, rávágott a főpap rabszolgájára és levágta annak fülcimpáját.
[14.48] És Jézus felet nekik, és azt mondta: „Mint haramia ellen, úgy jöttetek rám, tőrökkel és botokkal, hogy elfogjatok engem!
[14.49] Naponta veletek voltam a templomban, amikor tanítottam, de nem fogtatok le…
[14.50] Ekkor (tanítványai) otthagyták őt és mind elfutottak.
[14.51] Egy ruhátlan (beavatás előtt álló) ifjú azonban vászonlepelbe burkolózva követte őt, le akarták fogni,
[14.52] de otthagyta (kezükben) a leplet, és ruhátlanul elfutott.

Péter megtagadja Jézust

[14.53] Jézust elvezették a főpaphoz. A főpapok, vének és az írástudók is mind összeültek.
[14.54] Péter pedig messziről követte őt be a főpap udvarába, és ott ült a szolgákkal együtt és melegedett a tűznél. …
[14.66] Mialatt Péter lenn az udvarban volt, odajött a főpap egyik fiatal szolgálólánya,
[14.67] s ahogy meglátta a melegedő Pétert, szemügyre vette és azt mondotta: „Te is a názáreti Jézussal voltál!”
[14.68] Ő azonban tagadta.” Nem ismerem (őt), és nem is értem, mit beszélsz!” (Ezután) kiment az előkertbe.
[14.69] A szolgálólány azonban meglátta, újra mondogatni kezdte a mellette állóknak: „Ez közülük való!”
[14.70] Ismét letagadta. Kis idő múltán a mellette állók (is) azt mondták Péternek: „Bizonyára közülük való vagy, hiszen te is galileai vagy.”
[14.71] Ő erre átkozódni és esküdözni kezdett: „Nem ismerem az embert, akiről beszéltek!”
[14.72] Ekkor kukorékolt a kakas. Péter azonnal visszaemlékezett arra a kijelentésre, melyet Jézus mondott neki: „Mielőtt a kakas kukorékolna, háromszor tagadsz meg engem.” Elgondolkodott (ezen), és sírt.

15. RÉSZ

Jézus Pilátus előtt

[15.1] Hajnalban rögtön a főtanács, a főpapok a vénekkel és írástudókkal határozatot hoztak, (majd) Jézust megkötöztették, elvitették és kiszolgáltatták Pilátusnak.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

[15.2] Pilátus pedig kikérdezte őt: „Te vagy a zsidók királya?”. Ő azonban megfelelt neki: „(Ezt) te mondod!”
[15.3] Közben a főpapok sok vádat hoztak fel ellene.
[15.4] Pilátus erre újra megkérdezte: „Semmit sem felelsz? Nézd, mi mindennel vádolnak!”
[15.5] Jézus azonban többé semmire sem felelt, (ezen) Pilátus elcsodálkozott.

Jézus kiszolgáltatása

[15.6] Ünnepenként (Pilátus) szabadon engedte azt a foglyot, akit kértek.
[15.7] Volt (akkor) egy Barabbás nevezetű, akit lázadókkal együtt fogtak el, akik a lázadás idején gyilkosságot követtek el.
[15.8] Felment (hozzá) a tömeg és kérlelte (arra), amit mindig meg szokott tenni.
[15.9] Pilátus megkérdezte tőlük: „Akarjátok-e, hogy elbocsássam nektek a zsidók királyát?”
[15.10] ugyanis megérezte, hogy a főpapok féltékenységből adták kezére (Jézust).
[15.11] A főpapok azonban felbujtották a csődületet, hogy inkább Barabást bocsássa el nekik.
[15.12] Pilátus újra kérdezte: „Mit tegyek hát (azzal), akit a zsidók királyának mondotok?”
[15.13] mire azok újra kiáltozták: „Feszítsd meg!”
[15.14] Pilátus pedig azt mondta nekik: „De hát mi gonoszat tett?” De azok még inkább kiáltozták: „Feszítsd őt keresztre!”
[15.15] Mivel Pilátus eleget akart tenni a tömegnek, szabadon engedte nekik Barabbást, Jézust megkorbácsoltatta és átadta, hogy megfeszítsék.

Jézus kigúnyolása

[15.16] A katonák pedig bevezették őt a helytartóság belső udvarba, a helytartóság palotájába, és összehívták az őrséget.
[15.17] Aztán bíbor (vörös római közkatonai) köpenyt adtak rá, tövisből (tüskés ágból) font koszorút tettek (feje) köré,
[15.18] majd (gúnyolódva) köszöntötték: „Üdv néked, zsidók királya!”
[15.19] És fejét nádvesszővel verték, leköpdösték, térdet hajtva hajlongtak előtte.
[15.20] Miután kigúnyolták, lehúzták róla a bíbor köpenyt és ráadták saját ruháját, majd elvezették, hogy megfeszítsék.
[15.21] Kényszerítettek egy arra menőt, cirénei Simont, Alexander és Rufusz atyját, aki a mezőről jött, hogy vigye (Jézus) keresztjét.

Jézus keresztre feszítése

[15.22] A Golgota (Koponya nevű) helyre vitték.
[15.23] Mirhával kevert bort adtak neki, de nem fogadta el.
[15.24] Azután keresztre megfeszítették. Ruháit szétosztották, sorsot vetve rájuk, hogy ki mit vigyen belőlük.
[15.25] Harmadik (délelőtt 9) óra volt, amikor keresztre feszítették.
[15.26] Felirat is volt ellene, amely így volt felírva: „A ZSIDÓK KIRÁLYA.”
[15.27] Vele együtt két lázadót is keresztre feszítettek, egyiket jobb, másikat bal (oldala) felől.

Jézus gyalázása

[15.29] Arra elmenők gyalázták, és fejüket csóválva mondogatták: „Hé! Te, aki a templomot lerombolod, és három nap alatt felépíted,
[15.30] szabadítsd meg magadat, és szállj le a keresztről!”
[15.31] Hasonló módon gúnyolódtak a főpapok is (együtt) az írástudókkal, és ezt mondták: …
[15.32] „Na, Felkent! Izrael királya! Most jöjjön le a keresztről, hogy lássunk és higgyünk!” Szidalmazták őt a vele együtt keresztre feszítettek is.

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.

Jézus elmúlása

[15.33] És amikor a hatodik óra (déli 12 óra) eljött, sötétség támadt az egész földön a kilencedik óráig (délután 3 óráig).
[15.34] Kilencedik órában Jézus nagy hangon így kiáltott (könyörgött): „Istenem, Istenem, mi célból hagytál el engem?”
[15.35] Közelállók közül néhányan ezt meghallották, és így szóltak: „Nocsak, Illést hívja!”
[15.36] Valaki elfutott, egy szivacsot ecettel töltött meg, nádszálra tűzte és megitatta őt, eközben így szólt: „Hagyjátok! Lássuk, eljön-e Illés, hogy levegye.”
[15.37] Jézus pedig nagy hangot hallatván, kiadta lelkét.
[15.38] A templom függönye felülről aljáig kettéhasíttatott.
[15.39] Amikor a (római) százados, aki ott állt vele szemben, látta, hogy ilyen nagy hangon kiáltva lehelt ki, azt mondta: „Tényleg istenes fiú volt ez az ember!” (nem átlagos).
[15.40] Asszonyok is voltak (ott), akik messziről szemlélődtek, köztük: a magdalai Mária, és Mária, a kisebbik Jakabnak és Józesnek anyja, és Szalómé,
[15.41] akik követték és szolgálták (Jézust), amikor még Galileában volt, és sok más (nő), akik vele együtt jöttek Jeruzsálembe.

Jézus testének elhelyezése

[15.42] Amikor már estefelé (késő délutánra) járt az idő, előkészület volt, mármint a nyugalom (sabbat) napja előtti (nap),
[15.43] eljött az Arimáteából való Józes, egy tiszteletreméltó tanácstag, aki maga is hitte Isten hatalmát (Jézus híve), felbátorodott, bement Pilátushoz és elkérte Jézus testét.
[15.44] Pilátus elcsodálkozott azon, hogy (Jézus) már halott. Magához hívatta a századost, s megkérdezte tőle, hogy tényleg meghalt-e már.
[15.45] Miután a századostól megtudta (hogy igen), a holttestet odaadatta Józesnek.
[15.46] (Ő pedig) finom leplet vásárolt, levette őt (Jézust a keresztfáról), lepelbe göngyölte, és elhelyezte egy sziklába vágott sírboltban, és a sír bejárata elé egy követ gördíttetett.
[15.47] Magdalai Mária és Mária, Józes anyja pedig figyelte, hogy hova helyezte (a testet).

16. RÉSZ

Jézus testének eltűnése

[16.1] Miután a nyugalom napja eltelt (este 6 óra után), magdalai Mária, és Mária, Jakab (anyja) és Szalomé illatszereket vásároltak, hogy bemenjenek és megkenjék őt.
[16.2] A hét első napján nagyon korán kimentek a sírhoz, napfelkeltekor.
[16.3] Egymás között ezt beszélték: „Ki fogja nekünk elgördíteni a követ a sírbolt ajtajából?”
[16.4] Mikor azonban odanéztek, észrevették, hogy a kő már elgördíttetett, bár igen nagy.
[16.5] Mikor a sírboltba léptek, látták, hogy jobb kéz felől egy hosszú fehér (beavatott) ruhába öltözött (ismeretlen) ifjú ült ott, és megrettentek.
[16.6] De ő így szólt hozzájuk: „Ne féljetek! A nazarénus Jézust keresitek, akit keresztre feszítettek. Felébresztetett. Nincs itt. Nézzétek, itt a hely, ahová helyezték.
[16.7] Ti pedig gyorsan menjetek, mondjátok el tanítványainak, és Péternek: „Ő megy előttetek Galileába”.
[16.8] Mikor (az asszonyok) kiléptek, elfutottak a sírbolttól, mert örömteli remegés és megindultság fogta el őket, és senkinek (idegennek) nem mondták el semmit (amit láttak), mert aggódtak, ugyanis…

- Vége -

---------- Lezárva 2008. december 30-án

©Farkas László, 2013. Minden jog fenntartva! MEK közzététel engedélyezve.